מ.מ

נפתח: 1.8.78

נסגר: 1.10.80

2153/12

43

מנ

ט' חשון התשמ"א
19 אוקטובר 1980
1387

אל : שר מוסי לוי, השגרירות, בון

מאת: ס/מנהל מח' כנסיות

הנדון: אספקת מים לבית הספר "טליתא קומי"
למכתבך מ- 12.8.80

מתברר שהיתה בעיה רצינית של מחסור במים באזור בית-לחם ביח-ג'אלה (בו מצוי בית הספר הנ"ל) בגלל קלקול משאבות.

אך עתה נמצרה הבעיה. בשיחה שקוימה עם מנהל בית הספר הוא מסר שזה מספר שבועות יש אספקת מים סדירה למקום ואין הם משתמשים יותר בבורות כמקודם.

בברכה,

אתיאל פן

העתק: מר פ. בונן, מתאם השפחים

٤٣

ו' בחשון תשמ"א
16 באוקטובר 1980

אל: מנהל ארכ"ל 2

מאת: הנציב בשטחים

הנדון: משאבי מים בשטחים - נר 648- נאו"מ

1. לחלן הערות של קצין מטה לנושאי מים במנהלת איזור יהודה ושומרון לחוברת שפורסמה ע"י היחידה המלמשינית. הממשל עשה מאמצים מיוחדים להכין מקירה ממצה תוך זמן קצר מאד.

2. מקשתי להוסיף את תקנות הירדניות משנת 1966 המסדירות את הפקות על מי-תהום ולמיהם עומל הממשל הלכה למעשה.

3. הסקירה כוללת המבר רקע על הנוף הירדני ומדיניות הממשל הצבאי ביישומו.

ב ב ר כ ה,

מנחם גונן

העתק: מר א. אליצור, סמנכ"ל נאו"מ
מר ש. דיבון, סמנכל

"מדיניות ישראל בגדה המערבית, הגבלות והשפעות על כלכלת הגדה המערבית"

(מתוך הדו"ח הפלשתיני בסידרת החוברות הכחולות)

רקע כללי

א. החוק הירדני

רשיונות קדיחה, ורשיונות הפקה בבארות ביהודה ושומרון נתנים ע"פ תקנה מס' 88 לשנת 1966 - "תקנות הפקות על מי תהום" (פורסם בעתון הרשמי של ירדן, מס' 1943 מיום 18.8.66). תקנות אלו הותקנו לפי סעיף 68 מהחוק (הזמני) להסדרת עניני המקורות הטבעיים מס' 37 לשנת 1966.

תקנות אלו נקראות "תקנות הפקות על מי תהום 1966" ונכנסו לתקף ביום פרסומן בעתון הרשמי (כלומר לעיל - 18.8.66).

בתקנות אלה 5 פרקים כדלהלן:

1. הגדרות - ובהן פירושים לטונחים שונים. כגון "מי תהום", "באר" וכו'.

2. סמכויות סגן היו"ר - היתרים ואסורים שבסמכותו.

3. התקנה והפקה - פרוט אסורים והיתרים להתקנת ציוד שאיבה, וקבלת רשיונות קדיחה.

4. רשיונות - מתן רשיונות קדיחה, הפקה, שינוי בכמויות הפקה, רשום זכויות מים ומרחק בין הבארות.

5. הודעות - מידע שוטף על תפוקה מפלס ודוחו"ת שונים שמגיש בעל הרשיון לסגן היו"ר, וכן אשור כניסה למקרקעין.

ב. יישום החק הירדני

מיד לאחר המלחמה, נתנה עדיפות לשקום מפעלי מים קיימים, ובעיקר מפעלים המספקים מי שתייה, והקמת מפעלי מים חדשים, לאספקת מי שתיה.

החל משנת 1972 החלט במפקדת איו"ש להוציא לפעל את החק הירדני בדבר "התקנות לפקות על מי תהום", וזאת לאחר שקמ"ט מים המליץ לא להוסיף או לגרוע מהחק הקיים, לאחר עבודות הכנה מתאימות, שכללו הסברה, התקנת מדי מים, ומעקב אחר שאיבות, הוצאו רשיונות הפקה לכל באר, בהתאם לחק הירדני, למעשה ברשיון זה מוטדו זכויות המים של בעלי הבארות. קביעת המכסה נעשתה ע"פ שאיבות של לפחות שנה מלאה, ובתוספת 10%, כמו"כ נתנה אפשרות ערעור, ולאלה, שערעורם נמצא צודק הוגדלה המכסה.

סעיף 14 לתקנות הפקות על מי תהום אומר כי הכמות המפורטת ברשיון היא, "זכות המים שיירשם בפנקס בהתאם לחוקים התקפים". פלומר נעשתה פה פעולה של רשום זכויות מים, והקניתם שמית לבעלי בארות במסגר רכסי של השלטונות בהתאם להוראות "בתקנות הפקות על מי תהום". כל פעולה היא בהתאם לחק שהיה בתקף החל מ-18.8.66, ובגלל הארועים באזור, לא יצא לפעל ע"י הממלכה ההאשמית, ויישומו על ידינו נדחה בגלל עדיפויות אחרות.

ג. 1 עמ' 14 (סעיף 18) בארות נפקדים: -

האפוטרופוס הוא הממונה על נכסי נפקדים, באזור מרץ' נעג'ה הועברו 2 בארות לחכירה, לחברת מקורות, ובאזור יריחו הוחכרה באר לתושב מקומי, 2 הבארות שהוחכרו למקורות נכללות ב-17 הבארות של מקורות ביו"ש.

2 / ..

2. עמ' 15 (סעיף 21)

כאמור בסעיף ב' לעיל, התקנת מדי מים וקביעת מכסות היא בהתאם "לתקנות הפקות על מי תהום", המפרטות גם כיצד להוציא לפעל את התקנות, לאחר ערעור, שנמצא צודק, הוגדלו מכסות מים.

3. עמ' 17 (סעיף 27, 28)

כל הקידוחים שנקדחו ע"י מקורות (פרט לברדלה 1) מנוצלים אקויפרים שלא נוצלו עד לשנת 1968, ובעוד אפן הם אינם על חשבון בארות קיימות, במקרה של עוג'א, התייבש המעיין לאחר 3 שנות בצורת, מעין זה התיבש בשנים 1963/4, 1944/5 ו-1930/33, בארות מקורות באזור שואבות מאקויפר עמוק יותר, ומופרד מאקויפר המעין בשכבה של 230 מ', גם טיב המים שונה לחלוטין (200 מג/ליטר ו-30 מג'/ ליטר).

מעין עוג'א יבש ב-6/79, ושפיעתו התחדשה ב-30/11/79 ומאז שופע המעין, וגם הבארות הסמוכות למעין שואבות, ללא כל השפעה הדדית.

לבעלי זכויות המים במעין הוצע לקדוח באר שתופעל בזמנים שהמעין יבש, אולם הם דחו הצעה זו.

בברדלה, קרדלה, ועין אלבידא, נגרמו נזקים לבעי בארות ומעינות, הנזקים תוקנו, וכיום מוחזרים כל הנזקים, מים באותה כמות, ואיכות שהיתה להם בעבר, בספט' 80 התחילה העונה השלישית שבה פועל "מפעל ברדלה", המספק מים לקקלאים מהכפרים ברדלה, קרדלה, ועין אלבידא, פרוט יחר, נמצא בדו"ח שהעבר אליכם לקראת הפגישה עם הגב' קתלין קרסם משגרירות ארה"ב.

רצ"ב העתק מצולם של נוסח "התקנות לפקוח על מי תהום" מתרגם לעברית מתוך החוברת מס' 3, "לקט של חוקים ירדניים" קובץ ט.

רשם: א. כהן

תקנות הפיקוח על מי-תהום*

1. תקנות אלה ייקרא "תקנות הפיקוח על מי-תהום, 1966" ותן תיכנסנה לתקפן ביום פרסומן בעיתון הרשמי.

פרק ראשון

הגדרות

2. יהיו למונחים דלקמן הפירושים שיוחדו להם ספת, אלא אם מורה ההקשר אחרת:-

א. "הרשות" – רשות המקורות הטבעיים.

ב. "סגן היושב-ראש" – סגן יושב ראשות המקורות הטבעיים או מי שנתמנה במקומו בכתב.

ג. "הפקה" – שאיבתם או גרימת שאיבתם של מי-תהום אל פני הקרקע בכל דרך שהיא.

ד. "מי-תהום" – כלל המים הנמצאים מתחת לפני הקרקע, ואשר ניתן לשאוב אותם אל פני הקרקע באמצעות באר, למעט מי מאגרים, מי בריכות, מי מקוויים או מי אגנים, שינתקנו באופן מלאכותי לאגירת מים.

ה. "באר" – כל חפירה, קידוח, מבנה, צנור או כלי המשמשים או עשויים לשמש לשאיבתם או לזרימתם של מי-תהום אל פני הקרקע באופן חופשי, וכן כולל כל ציוד המשתמשים בו במה שקשור באות חפירה, נקב, צנור, מבנה או כלי.

ו. "קודח" – אדם העוסק בקדיחת בארות במטרת להשיק מי-תהום.

* פורסם בעתון רשמי מס' 1943 מיום 18.8.66

סמכויות סגן יושב - הראש

3. לסגן יו"ר הסמכות והרשות המלאה לוודא ולחפש אחרי מקורות מי-תהום בממלכה, וכן לבקר ולהגביל את ניצולם של אותם מקורות, והוא חייב לתת אותן הוראות ולנקוט באותם צעדים שיש בהם כדי להגשים מטרות אלו בהתאם להוראות חוק זה.

פרק שלישי

ההתקנה וההפקה

4. נתגלו מי-תהום בכמות של למעלה מחמישה מטרים מעוקבים לשעה, בעת התקנת מאגר או אגן (יהיה עומקו אשר יהיה) לשם אגירת מים או בעת קידוח חפירות לכל מטרה שהיא- חייב הנוגע בדבר להודיע על כך לסגן יו"ר, ולא ייחשב לעובר עבירה.

5. לא יתחיל אדם ולא ימשיך בקדיחת באר לשם הפקת מי-תהום, ולא ישנה בכל צורה שהיא באר קדוחה, וכן לא יתקין כלי שאיבה מיכני כל שהוא אשר יגדיל או עשוי להגדיל תפוקת מי-תהום-ללא רשיון מאת סגן היו"ר.

6. לא יתחיל אדם ולא ימשיך בהפקת מי-תהום בממוצע יומי העולה על חמישה ממרים מעוקבים, מבאר או משתי בארות שהמרחק ביניהם אינו עולה על עשרים וחמישה מטרים או מקבוצת בארות הנמצאות באדמה ששמתה אינו עולה על חמישה דונמים – ללא רשיון הפקה מאת סגן היו"ר.

7. רשיונות הקודחים:

א. לא יעסוק אדם בקדיחת בארות ללא רשיון קדיחה מאת סגן היו"ר. כן הוא חייב להמציא לאוצר הממלכה בעת קבלת הרשיון או בעת חידושו, ערבות בנקאית או כספית מאושרת ע"י הנומריון, בסכום של מאה דינרים.

ב. לא יתחיל החופר בקדיחת באר אלא אם הציב בעל הבאר רשיון קדיחה לפי תקנה 5 מתקנות אלה, אחרת,

יהיה צפוי לביטול רשיונו בנוסף לענשים הקבועים בחוק להסדרת עניני המקורות הטבעיים וכן לחילוט ערבונו.

פרק רביעי

רשיונות

8. הודעות בדבר הבקשות והתנגדויות להן:

א. קיבל סגן היו"ר בקשות לרשיונות הנזכרים בתקנות 5 ו-6 מתקנות אלה, יודיע על כך בהודעה אשר תוצג במשך שבועיים במקום בולט באולם רשות המקורות הטבעיים בנוסף לפרסום חד-פעמי בעיתון הרשמי או בעיתון יומי מקומי כל-שהוא על תוכן הבקשה, וזאת כדי שכל המעונין בדבר יוכל לעיין בבקשות ולהתנגד להן. היתה לאיש התנגדות לתתן רשיון כל שהוא, עליו להגיש את התנגדותו בכתב אל סגן היו"ר, תוך חודש ימים מיום הצבת הסיר או פירסומה.

ב. באותם מקרים אשר בהם יתברר לסגן היו"ר כי קריחת באר, ביצוע שינוי בה או הפקת מים ממנה, לא יגרמו נזק לשכנים או למקורות מי-התהום יהיה רשאי להוציא את הרשיונות הנזכרים בתקנות 5 ו-6 מתקנות אלה, מבלי שיהיה מוגבל בצעדים דלעיל בדבר הודעה לשכנים או בדבר הודעות המודעות ופירסומן.

9. מתן רשיונות -

סגן היו"ר, לאחר הגיע ההתנגדויות אליו ולאחר שיערוך חקירות מתאימות על חשבון המבקש, יתן את הרשיון המבוקש או יסרב לתתו, בין לגבי כלל קדיחה מבוקשת או חלק ממנה, בין לגבי כלל כמות המים שמבקשים להפיק או חלק מאותה כמות. כן מוסמך היו"ר לסרב לתת רשיון כלשהוא אם סבור הוא כי מתן רשיון כזה ישפיע על הגנתם, ביקורתם וניצולם של מי-התהום, או אם סבור הוא כי מתן רשיונות אלו יהווה מקור סכנה לבריאות או יגרום לזיהום מקור אחר כל שהוא

של מים, או כאשר החקנת הבאר נוגדת [illegible] מני הקרקע השייכות לאנשים אחרים.

10. רשיון לקדיחה -

ברשיון לקדיחה יקבע סגן היו"ר את סוג והיקף העבודות המותרות וכל תנאי בכרתי אחר שימצא לנכון להכלילו ברשיון, בנוגע לאופן ההתקנה.

11. רשיון להפקה-

הדברים להלן ייקבעו ברשיון להפקה:

א. כמות המים המקסימלית המוכרת להפקה תוך תקופת זמן כל שהוא.

ב. זמני, ומסוצע ההפקה או השאיבה, שאושרו.

ג. מטרת השימוש במים.

ד. במקרה והמים מיועדים להשקאה - יש לציין את הקרקע המתכוונים להשקאתה.

ה. המיתקן שיש להרכיב על משבון המבקש לשם מדידת ממוצע ותקופת זרימת המים או ההפקה.

אין להוציא רשיון להפקה אלא לאחר מילוי הוראות התקנות 16 ו-17 מתקנות אלה.

12. ביטול רשיון -

הפר בעל רשיון תנאי מתנאי הרשיון, יהיה סגן היו"ר רשאי לבטלו.

13. שנוי כמויות ההפקה -

סגן היו"ר רשאי לבצע שינויים כלשהם בתנאי רשיון, הניתן מטעמו, וזאת עקב שינוי בנסיבות, בגון ירידת מפלס מי התהום כתוצאה מסיבות טבעיות, או אם נוכח כי המשך השאיבה בורסם להסתננות מים מלוחים או משפיעה על חפוקת בארות סמוכים, או אם יוזכח כי טובת הכלל מחייבת שינוי כזה.

14. רשום זכויות המים -

מימה המסרה שהותרה ברשיון ההפקרה - השקאה, תרי בכפוף לאמור במקנה 13 מתקנות אלה, ייחשב ממוצע ההפקה המפורט ברשיון כזכות מים שיירשם בפנקס בהתאם לחוקים התקפים, ויהיה לאחר מכן בר-ביקורת בהתאם לתקנות אלה, וצמוד לאותה אדמה שנקבעה ברשיון. הימה המסרה שהותרה ברשיון לשימוש במים שלא להשקאה - יהיה הרשיון כזכות אישית לבעל הרשיון.

15. המרחק בין הבארות -

סגן היו"ר רשאי לקבוע המודעה שתפורסם בעיתון הרשמי, את המרחק המינימלי בין הבארות שתוחר קדיחתן באזור מסויים, וזאת מפאת החשש מהנזק שייגרם למקורות הטבעיים מריבוי בארות.

פרק חמישי

הודעות

16. על כל בעל בארות חיים בתאריך כניסתן של תקנות אלה לתוקפן, להגיש לסגן היו"ר מרשים בדבר תאריך קידוח הבאר, מיקומו, קומרו, עומקו, ממוצע וכושר תקופתי, וכן כל ידיעות אחרות שיידרשו על ידי סגן היו"ר.

17. בעל באר שהשיג רשיון לקדיחה חייב להודיע מראש לסגן היו"ר על תאריך תחילת העבודה. כן הוא חייב לנהל פנקס לפי הדוגמה שנקבעה ע"י הרשות וירשום בו בהקפדה את כל הנתונים הדרושים - בין הביאולוגיים ובין כל ידיעות אחרות אשר ייקבעו על ידי סגן היו"ר וזאת מן המישה עשר יום מתאריך גמר הקדיחה.

18. דינים וחשבונות -

בעלי רשיון להפקה יגישו לסגן היו"ר דינים וחשבונות רבע-שנתיים תוך הזמן שייקבע על ידי סגן היו"ר ולפי טפסים שייקבעו ע"י הרשות, ו

וחשבונות אלה יכילו פרטים על כמות ה
מועדיה, המפלס הקבוע של המים כשהוא
בשיטה שתיקבע על ידי סגן היו"ר, וכן
אחר אשר ימליט עליו סגן היו"ר.

19. כניסה למקרקעין -

סגן היו"ר או כל אדם שימונה על ידו רשאים להיכנס לכל קרקע, לערוך כל חקירה, בדיקה או נתונים שבוצונם לאסוף בנוגע למי תהום, ובלבד שהרשות מישא בכל ההוצאות הקשורות בכך.

חלק שישי

עבירות

20. העובר על הוראות תקנות אלה, יהיה צפוי לענשים הקבועים בסעיף 66 לחוק הסדרת עניני המקורות המבעיים מס' 37 לשנת 1966. כן רשאי בית המשפט לצוות עליו לסלק את מוצאות העבירה תוך זמן שייקבע ע"י בית המשפט. לא עשה כן, רשאי בית-המשפט להרשות ליו"ר לסלק אותן על חשבון העבריין.

(6)

מפקדת אזור יהודה ושומרון
قيادة منطقة الضفة الغربية

משרד החקלאות
وزارة الزراعة

מנהל המים
دائرة المياه

בית אל

תאריך 15.10.80
التاريخ

מס'
الرقم

הערות לדו"ח על משאבי המים בגדמ"ע

פסקאות 8 - 6

פרשת המים בארץ ישראל מתפצלת מקו פרשת המים בציר חברון, ירושלים, רמאללה, שכם, ג'נין, לצד מזרח - הירדן וים המלח, ולצד מערב - הים התיכון.

כוון הזרימה התת קרקעית של המשקעים גם הוא כללית לצד מזרח ולצד מערב.

בזרימה זו אין "קו ירוק" התוחם בין הגדה לבין ישראל.

התפתחות טכניקות של קדיחת קידוחים לאיבת מים החלה בארץ ברצועת החוף בעיקר ששם בעומק מועט יחסית ובאמצעים ידניים אפשר היה למצוא מים טובים לחקלאות ולשתיה, האופי החקלאי אינטנסיבי של החקלאות הישראלית הכתיב קצב מואץ בקדיחת קדוחים נוספים וכן הסריץ חפוש ופתוח טכניקות חדשות לקדיחת קדוחים עמוקים יותר ולאחר שרצועת החוף נוצלה במלאה. הכיוון הטבעי של התפשטות הקידוחים היה לכיוון ההר. האופי של החקלאות הערבית מאידך היה של חקלאות בעל בין היתר עקב אי יכולתו של הסקטור הערבי לפתח טכניקות משוכללות של קדיחה בדומה לסקטור היהודי. זו אחת הסיבות שעד שנת 67 בעזרת רשת הקדוחים שנקדחו במדינת ישראל באזור שבין באר-שבע וחיפה נוצלו כמעט כל המים שממערב לקו פרשת המים ומיעוטם ננצלו ע"י הסקטור הערבי באזורי קלקיליה טול-כרם וג'נין.

בשנת 67 מצאנו שהירדנים התחילו לקדוח מספר קדוחים צרי קוטר באזור שממול ללוד/רמלה מצדו המזרחי של הקו הירדק וזאת במטרה להקל את מצוקת המים באזור רמאללה, ירושלים המזרחית ובית-לחם.

מציאות זו הראתה שבאם יישמו תושבי הגדמ"ע בשלב מאוחר יותר של מציאות פוליטית מסוימת טכניקות קדיחה משוכללות שיירכשו בישראל, יוכלו בעזרת מספר לא גדול של קידוחים עמוקים, "לייבש" את כל מישור החוף והשפלה הפנימית של מדינת ישראל. אנו חושבים ששום מדינה לא תסכים להגיח למצב כזה של "איבוד לדעת מרצון" להיות קיים אפילו תאורטית מבלי לנקוט צעדים כל שהם כגון פקוח ובקרה על קדיחה של קידוחים חדשים.

עמוד 15 פסקא 22

לא נכון לחלוטין, רמאללה בקשה וקבלה רשיון קדיחה ליד מפעל המים המרכזי שלה. בנוסף קבל מפעל המים עין סמיה שאיגד בתוכו את הערים רמאללה, אל בירה וכן מספר עיירות, מכונת קדוח של יחידת קמ"ט מים לצורך קדיחה זו.

כמו כן עזרנו למפעל המים בעזרת אשורים מתאימים לייבא ציוד קדיחה וכוח אדם מקצועי מירדן לצורך קדיחה זו.

2 / ..

יהודה ושומרון - ת. ד. 34 בית אל
טלפון 02-95/3238
02-95/3331

الضفة الغربية - ص.ب ٣٤ بيت ايل
تلفون ٠٢/٩٥/٣٢٣٨
٠٢/٩٥/٣٣٣١

נכון הוא שלחצנו על מפעל המים לספק מי שתיה למחנות צ.ה.ל בנפת רמאללה כמו לכל צרכן אחר, כולל האחזויות גח"ל. כשהתברר הצורך הדחוף ביצירת מקורות מים נוספים בנפה מחד ואי יכולתו של מפעל המים לעמוד במשימה זו הניחה יחידת קמ"ט מים קו גדול קוטר מכיוון מוצא ועד למבואות העיירה ביתוניה בפאתיה המערביים של רמאללה, מפעל המים עצמו בעזרת הלוואות נדיבות ומענקים של המפקדה המשיך את קו המים בתוך תחומי רמאללה, כולל בניית תחנת שאיבה ועד לבריכה שלטת על כל האזור. מגוחך לדבר על "מי התהום של רמאללה", בסוף 79 סיים מפעל המים לקדוח באר עמוקה ליד מקורות המפעל עצמו בעץ סמיה בעזרת מכונת קידוח של חב' לפידות ובפקוח והדרכה של מומחי קידוחים ישראליים.

רשם: דן אדר

43

נמ"ר

15.10.80 בית אל

הערות לדו"ח על משאבי המים בגדמ"ע

פסקאות 8 - 6

פרשת המים בארץ ישראל מתפצלת מקו פרשת המים בציר חברון, ירושלים, רמאללה, שכם, ג'נין לצד מזרח - הירדן וים המלח ולצד מערב - הים התיכון.

כוון הזרימה התת קרקעית של המשקעים גם הוא כלליה לצד מזרח ולצד מערב.

בזרימה זו אין "קו ירוק" התוחם בין הגדה לבין ישראל.

התפתחות טכניקות של קדיחת קידוחים לשאיבת מים החלה בארץ ברצועת החוף בעיקר שם בעומק מועט יחסית ובאמצעים ידניים אשר היה למצוא מים טובים בחקלאות ולשתיה, האופי החקלאי אינטנסיבי של החקלאות הישראלית הכתיב קצב מואץ בקדיחת קידוחים נוספים וכן הסריץ חפוש ופתוח טכניקות חדשות לקדיחת קידוחים עמוקים יותר ולאחר שרצועת החוף נוצלה במלאה. הכיוון הטבעי של התפשטות הקידוחים היה לכיוון החר. האופי של החקלאות הערבית מאידך היה של חקלאות בעל בין היתר עקב אי יכולתו של הסקטור הערבי לעתח טכניקות משוכללות של קדיחה בדומה לסקטור היהודי. זו אחת הסיבות שעד שנת 67 בעשרת רשת הקידוחים שנקדחו במדינת ישראל באזור שבין באר-שבע וחיפה נוצלו כמעט כל המים שמערב לקו פרשת המים ומיעוטם ננצלו ע"י הסקטור הערבי באזורי קלקיליה טול-כרם וג'נין.

בשנת 67 מצאנו שהירדנים התחילו לקדוח מספר קידוחים צרי קוטר באזור שמטול ללוד/רמלה מצדו המזרחי של הקו הירוק וזאת במטרה להקל את מצוקת המים כאזור רמאללה, ירושלים המזרחית ובית-לחם.

מציאות זו הראתה שבאם יישמו חושבי הגדמ"ע בשלב מאוחר יותר של מציאות פוליטית מסוימת טכניקות קדיחה משוכללות שיירכשו בישראל, יוכלו בעזרת מספר לא גדול של קידוחים עמוקים, "לייבש" את כל מישור החוף והשפלה הפנימית של מדינת ישראל. אנו חושבים ששום מדינה לא תסכים להניח למצב כזה של "איבוד לדעת מרצון" להיות קיים אפילו תאורטית מבלי לנקוט צעדים כל שהם כנגון מקוח ובקרה על קדיחה של קידוחים חדשים.

עמוד 15 פסקא 22

לא נכון לחלוטין, רמאללה בקשה וקבלה רשיון קדיחה ליד מפעל המים המרכזי שלה. בנוסף קבל מפעל המים עין סמיה שאיגד בתוכו את הערים רמאללה, אל בירה וכן מספר עיירות, מכונת קדוח של יחידת קמ"ט מים לצורך קדיחה זו.

כמו כן עזרנו למפעל המים בעזרת אשורים מתאימים לייבא ציוד קדיחה וכוח אדם מקצועי מירדן לצורך קדיחה זו.

2 / ..

נכון הוא שלחצנו על מפעל המים לספק מי שתיה למקנות צ.ה.ל בנפת רמאללה כמו לכל צרכן אחר, כולל האחזויות נח"ל. כשהתברר הצורך הדחוף ביצירת מקורות מים נוספים בנפה מחד ואי יכולתו של מפעל המים לעמוד במשימה זו הגיחה יחידת קמ"ט מים קו גדול קושר מכיוון מוצא ועד למבואות העיירה ביתוניה בפאתיה המערביים של רמאללה, מפעל המים עצמו בעזרת הלוואות נדיבות ומענקים של המפקדה המסיך את קו המים בתוך תחומי רמאללה, כולל בניית תחנת שאיבה ועד לבריכה שלמת על כל האזור. מגוחך לדבר על "מי התהום של רמאללה", במוף 79 סיים מפעל המים לקדוח באר עמוקה ליד מקורות המפעל עצמו בעזרת מכונת קידוח של חב' לפידות ובפקות והדרכה של מומחי קידוחים ישראליים.

רשם: דן אדר

"מדיניות ישראל בגדה המערבית, הגבלות והשפעות על בלבלת הגדה המערבית"

(מתוך הדו"ח הפלשתיני בסידרת החוברות הכחולות)

רקע כללי

א. החוק הירדני

רשיונות קדיחה, ורשיונות השקה מבארות ביהודה ושומרון נתנים ע"פ תקנה מס' 88 לשנת 1966 - תקנות השקות על מי תהום, (פורסם בעתון הרשמי של ירדן, מס' 1943 מיום 18.8.66). תקנות אלו הותקנו לפי סעיף 68 מהחוק (הזמני) להסדרת ענייני המקורות הטבעיים מס' 37 לשנת 1966.

תקנות אלו נקראות "תקנות השקות על מי תהום 1966" ונכנסו לתקף ביום פרסומן בעתון הרשמי (כנאמר לעיל - 18.8.66).

התקנות אלה 5 פרקים כדלהלן:

1. הגדרות - ובהן שינויים למונחים שונים. כגון "מי תהום", "באר" וכו'.

2. סמכויות סגן היו"ר - היתרים ואסורים שבסמכותו.

3. התקנה והשקה - פרוט אסורים והיתרים להתקנת ציוד שאיבה, וקבלת רשיונות קדיחה.

4. רשיונות - מתן רשיונות קדיחה, השקה, שינוי בכמויות השקה, רשום זכויות מים ומרחק בין הבארות.

5. הודעות - מידע שוטף על הפרקה ממלס ודוחו"ת שונים שמגיש בעל הרשיון לסגן היו"ר, וכן אשור כניסה למקרקעין.

ב. יישום החק הירדני

מיד לאחר המלחמה, נתנה עדיפות לשקום מפעלי מים קיימים, ובעיקר מפעלים המספקים מי שתייה, והקמת מפעלי מים חדשים, לאספקת מי שתיה.

החל משנת 1972 החלט בפקדת איו"ש להוציא לפעל את החק הירדני בדבר"התקנות לפקוח על מי תהום", וזאת לאחר שקמ"ט מים המליץ לא להוסיף או לגרוע מהחק הקיים, לאחר עבודות הכנה מתאימות, שכללו הסברה, התקנת מדי מים, ומעקב אחר שאיבות, הוצאו רשיונות השקה לכל באר, בהתאם לחק הירדני, למעשה ברשיון זה מוסדו זכויות המים של בעלי הבארות. קביעת המכסה נעשתה ע"פ שאיבות של לפחות שנת מלאה, ובתוספת 10%, כמו"כ נתנה אפשרות ערעור, ולאלה, שערעורם נמצא צודק הוגדלה המכסה.

סעיף 14 לתקנות השקות על מי תהום אומר כי הכמות המפורטת ברשיון היא, "זכות המים שיירשם בפנקס בהתאם לחוקים התקפים". עלומר נעשתה מה פעולה של רשום זכויות מים, והקניתם שמית לבעלי בארות במסמך רשמי של השלטונות בהתאם להוראות "בתקנות השקות על מי תהום". כל הפעולה היא בהתאם לחק שהיה תקף החל מ-18.8.66, ובגלל הארועים באזור, לא יצא לפעל ע"י הממלכה ההאשמית, ויישרפו על ידינו נדחה בגלל עדיפויות אחרות.

ג. 1 עמ' 14 (סעיף 18) בארות נמקדים: -

האפוטרופוס הוא הממונה על נכסי נפקדים, באזור מרג' נעג'ה הועברו 2 בארות להכירה, לחברת מקורות, ובאזור יריחו הומברה באר לתושב מקומי, 2 הבארות שהוחכרו למקורות נכללות ב-17 הבארות של מקורות ביו"ש.

2. עמ' 15 (סעיף 21)

כאמור בסעיף ב' לעיל, התקנת מדי מים וקביעת מכסות היא בהתאם "לתקנות המקום על מי תהום", המפרטות גם כיצד להוציא למעל את התקנות, לאחר ערעור, שנמצא צודק, הוגדלו מכסות מים.

3. עמ' 17 (סעיף 27, 28)

כל הקידוחים שנקדחו ע"י מקורות (פרט לברדלה 1) מנוצלים אקויפרים שלא נוצלו עד לשנת 1968, ובשום אופן הם אינם על חשבון בארות קיימות, במקרה של עוג'א, התייבש המעיין לאחר 3 שנות בצורת, מעין זה התיבש בשנים 1963/4, 1944/5 ו-1930/33, בארות מקורות באזור שואבות מאקויפר עמוק יותר, ומופרד מאקויפר המעין בשכבה של 230 מ', גם טיב המים שונה לחלוטין (200 מג/ליטר ו-30 מג'/ ליטר).

מעין עוג'א יבש ב-6/79, ושמיעתו התחדשה ב-30/11/79 ומאז שופע המעין, וגם הבארות הסמוכות למעין שואבות, ללא כל השפעה הדדית.

לבעלי זכויות המים במעין הוצע לקדוח באר שתופעל בשנים שהמעין יבש, אולם הם דחו הצעה זו.

בברדלה, קרדלה, ועין אלבירא, נגרמו נזקים לבעלי בארות ומעיינות, הנזקים תוקנו, וכיום מוחזרים כל הנידוקים, מים באותה כמות, ואיכות שהיתה להם בעבר, בסוף 80 התחילה העונה השלישית שבה פועל "מפעל ברדלה", המספק מים לקקלאים מהכפרים ברדלה, קרדלה, ועין אלבירא, פרוט יתר, נמצא בדו"ח שהעבר אליכם לקראת הפגישה עם הגב' קחלין קרמס משגרירות ארה"ב.

רצ"ב העתק מצולם של נוסח "התקנות למקום על מי תהום" מתורגם לעברית מתוך החוברת עמ' 3, "לקט של חוקים ירדניים" קובץ ט.

רשם: א. כהן

9.10

אמא יקרה,

בראיה של דיב. עתונות
מלהיב הבינתי בנדב
תשובה בבלי לקחתי את
המשמעות – מנת המדה.
וכן תשובה קחתי הנושא.
וכן מוקדם הנדב אולם.

הבכנה קשה תמונה
טובה.

מיכאל פרידמן

מלבים.

Readers write

On water and the West Bank

Mr. Cooley's article entitled "Water a knotty issue" accuses Israel of "using water from the . . . West Bank to cover some of Israel's own growing water needs." According to the same article, "Deep drilling already had begun in Samaria . . . and was supplying one-third of Israel's own requirements."

Since the reality is quite different, I am taking the liberty of submitting some facts which may be of interest to your readers:

• Judea and Samaria (the West Bank) does not supply Israel with any water but is an importer of water from within the pre-1967 green line (2.5 million cubic meters this year).

• The water consumption by the Arab population of the West Bank has radically changed since 1967, but in the opposite direction of Mr. Cooley's contentions: 90 Arab villages, depending on rain water prior to 1967, have been attached to the water grid or have had wells drilled by and at the expense of the Israeli Military Administration.

• Agricultural production has increased threefold in 10 years (in constant figures) at a rate of about 16 percent yearly. The irrigated area on the West Bank has also increased by some 60 percent (the difference due to mechanization, and better use of available water through Israeli methods). Thus, for example, the number of tractors in Judea, Samaria and the Gaza Strip has increased in nine years from 130 to 1,709.

• Arab towns (for example, Bethlehem, Ramallah, Beit Jallah) are now using each year approximately 12.5 million cubic meters of water (6.7 million cubic meters in 1967) which includes water pumped from Israel. This, too, had been made possible through wells and pipes built by and at the expense of the military administration.

Thus, Mr. Cooley's article is another example of a writer's biases affecting his reporting. I do not think that even Mr. Cooley believed, when writing this article, that the water production of the West Bank (about 80 million cubic meters annually) could at any time solve Israel's water problem (present consumption approximately 1,700 cubic meters, annually).

Michael Bavly
Consul General
of Israel

Boston

[Mr Cooley responds: The assertion about Israel's covering part of its own water needs from the West Bank comes not from me, but from Israeli journalist Amir Shapira of the Israeli newspaper Al Hamishmar whom I quoted. Supporting Mr. Shapira is Mrs. Barbara Smith of The Economist of London. In an apparently thoroughly-researched article reprinted in the latest Journal of Palestine Studies, she wrote, after a visit to the West Bank and Israel:

"The West Bank depends largely on its underground water supplies. Israel, since it occupied the territory in 1967, has dug some 20 water wells and created a water network that is admired as one of the most advanced and intensive in the world. Indeed, one of the reasons given by those Israelis who argue that the West Bank should remain permanently part of Israel is that one-third of Israel's water supply comes from the West Bank's underground reserves."

Paul Quiring of the Mennonite Central Committee in Jerusalem, in testimony given Sept. 12, 1977, to the international organizations subcommittee of the U.S. House Committee on International Relations, documented in detail how three West Bank Arab villages, Bardala, Tal Al-Badida, and Kardala (also mentioned by Mrs. Smith who describes help given Bardala in its water problems by the British organization, Oxfam), suffered a decline in the output of their springs and a lowering of the water level in their wells because of water drilling for nearby Israeli settlements.

During my last visit to the Nablus and Ramallah areas, I was assured by responsible local inhabitants that the same thing was happening there. Villages consenting to be connected to Israel's excellent and efficient water network have, of course, no problem. The reasons why some object are political rather than hydrological.

Mr. Bavly does not comment on the central point made by Mr. Shapira, quoted in my article, about Jordan's projected Maqarin dam and Israel's reported interest in sharing water derived from it.]

The Christian Science Monitor
2/10/72

מפקדת אזור יהודה ושומרון
قيادة منطقة الضفة الغربية

מטה המים
دائرة المياه

משרד החקלאות
وزارة الزراعة

43

מ"מ

בית אל — תאריך التاريخ 6.10.80

מס' الرقم

מפעל ברדלה – מחולה

א. תאור כללי

גבולות אזור מפעל ברדלה-מחולה הן בצפון נחל בזק, בדרום נחל מליח, במזרח גדר הבטחון, ובמערב הכפר ברדלה, בתחומי האזור 3 ישובים ערבים, ברדלה, קרדלה, ועין אל בידא, וישוב ישראלי מחולה.

בשנת 1967 היו מקורות המים של האזור 7 בארות ו-13 מעינות, שמימהן נוצלו להשקיה ושתיה. רב בעלי האדמות בסקטור הערבי הם תושבי טובס ושכם, תושבי הכפרים מעבדים עבורם את האדמות.

אדמות הישוב מחולה רוכזו ע"י האפוטרפוס, מאדמות נפקדים ומחלופי קרקעות וזכויות מים, עם חקלאים מקומיים וזאת על מנת לרכז משבצות קרקע עבור הישוב מחולה. החקלאות של הסקטור הערבי המקומי היא בעיקר ירקות ודגנים ומעט מאוד הדרים, העונה החקלאית מתחילה בחדש ספט' ומסתיימת בחדש מאי שלאחריו.

ב. מקורות מים ושיטת השקיה

מקורות המים באזור הם, 7 בארות, ו-13 מעינות, מים אלו מנוצלים בעונה החקלאית להשקיה כדלהלן:

1. בארות

מי הבארות נשאבים לגובה פני הקרקע ומשם זורמים בגרוויטציה, בתעלות בטון ועפר עד לחלקות המעובדות, שבמקרים מסוימים נמצאים במרחק 2.5-3 ק"מ ממקור המים, דבר הגורם לבזבוז 50% מהמים שהופקו, החלקות עצמן מושקות בתעלות (דואלים) או בהצפה. המים מחולקים בין בעלי הבאר כל אחד בהתאם לחלקו היחסי בבעלות.

בשנת 1970 תוכנן ע"י קמ"ט מים מפעל לאספקת מים לכפר ברדלה, הכולל, בריכה ורשת פנימית, מקור המים למפעל היה באר 9B, כתוצאה משאיבה בבאר מקורות, ירדו המפלסים בבאר 9B, ולא ניתן היה לשאוב מים לבריכת המים של הכפר, במשך 4 שנים סופקו מי שתיה מברז ליד הבאר. במסגרת המפעל לאספקת מים לנידוקים, תוכנן בוסטר חשמלי הדוחף מים לבריכה, הרשת הפנימית שוקמה והורחבה, וכיום מספקים מי שתיה לבתים.

2. מעינות

שפיעת המעינות אינה קבועה בכל עונות השנה, באביב היא מקסימלית, ובסתיו מינימלית, מאחר והמים אינם זמינים, הרי שבתקופה שאין בה עבוד חקלאי זורמים המים ללא נצול.

2 / ..

יהודה ושומרון - ת.ד. 34 בית אל
טלפון 02-95/3238
02-95/3331

الضفة الغربية - ص.ب ٣٤ بيت ايل
تلفون ٠٢/٩٥/٣٢٣٨
٠٢/٩٥/٣٣٣١

(2)

שיטת ההשקייה במעינות היא כדלהלן, המים נאגרים בראש המעין בסכר, וממנו זורמים המים לתעלת בטון או עפר עד לחלקות המעובדות, בעלי זכויות המים במעין משקים את חלקותיהם במחזור שבועי כל אחד בהתאם לחלקו היחסי בזכויות המים.

את חלקות המעובדות משקים, כמו בבארות, בדאולובים (תעלות) או בהצפה,

סה"כ המים שהופקו מבארות, ושפעו במעינות, לצרכים חקלאיים ושתיה הוא כ-3,000,000 מ"ק, וזאת ע"פ רשומים ומדידות המצויים ביד קמ"ט מים החל מ-1970.

3. הזמנת התכנון

בספטמבר 1972, התחילו להפיק מים מקדוח ברדלה 1 הנמצא במרחק 300 מ' מערבית לבאר המקומית - 9ב', ההפקה היתה הדרגתית, והתחילה ב-1000,000 מ"ק לשנה, וגדלה בהדרגה עד ל-4000,000 מ"ק/שנה. שאיבה זו השפיעה על תפוקת חלק גדול מהבארות, ועל שפיעת המעינות ממזרח לבאר ברדלה 1 בתחומים שהוגדרו בגבולות האזור.

קמ"ט מים הזמין בחה"ל דו"ח לבדיקת השפעת השאיבה בקדוח ברדלה 1 על הבארות והמעינות באזור" (אוג' 76) לאור הדו"ח שהוגש, הוכן דו"ח לתכנון מפעל מחולה-ברדלה, להספקת מים חליפים לבעלי זכויות מים בברדלה, (יוני 77). דו"ח זה הוכן ע"פ נתוני תצרוכת של הערבים שרוכזו ע"י קמ"ט מים בדו"ח מיום 14.2.77 והוגשו לחב' חה"ל לצרך תכנון המפעל.

ג. עקרונות השבת המים לגידוקים

עקרונות השבת המים לגידוקים וקביעת הזכויות היו ע"פ דו"ח שהכין קמ"ט מים ובו נתונים שנאספו ע"י יח' המים המקומית, ונתונים של האפוטרופוס לנכסי נפקדים כל אלה עובדו ונערכו בדו"ח, ולהלן העקרונות לפיהן חושבה מיכסת המים לכל חקלאי גידוק.

1. בארות

בכל באר הותקן מד מים שמנה את כמויות המים שהופקו, לכל באר חושבה הכמות השנתית הממוצעת מאז שהותקנו מדי המים, (1971). הכמות השנתית הממוצעת, והתפוקה השעתית ביחס לאחוז הבעלים הנוכחים, הם שקבעו את זכות המים לכל בעלי הזכויות בבארות.

2. מעינות

בסיס החשוב היה כמויות המים ששפעו במעינות ונמדדו ע"י יח' המים המקומית החל משנות ה-70, בטרם השפיעה באר ברדלה 1 על שפיעת המעינות,

זכויות המים חושבו ביחס ישר לחלקם של הנוכחים בעלי הזכויות במעינות, ואלו הזרם השעתי לא הוקטן מאחר וגם בעבר קבל בעל זכויות מים במעין את מלוא הזרם, כאשר הגיע תורו במחזור ההשקיה, וזאת בגלל הפסדי חלחול בתעלות הבטון והעפר.

ד. מפעל מחולה - ברדלה

כדי להבטיח לחקלאים המקומיים את זכויותיהם תוכנן מפעל ברדלה - מחולה, ע"פ נתוני צריכה שהוגשו למתכנן ע"י קמ"ט מים בדו"ח מיום 14.2.77. בהתאם לכך נקדחה באר ברדלה 2, צוידה לשאיבה של 900 מ"ק/ש' והוברת לבריכות ההפעול, הונחו קוים מחלקים מהבאר, ומהבריכות ל-6 בארות, ו-13 מעינות, המים מגיעים בלחץ ונשפכים לתעלות או למאגרים שליד המעינות, הספיקה השעתית והכמויות השנתיות הן בהתאם לספיקות והכמויות שהיו בעבר, לפני שהתחילה השפעת באר ברדלה 1 על מקורות המים באזור. המתקנים הקיימים מבטיחים אספקת 720 מ"ק/שעה, ובסה"כ כ-3,000,000 מ"ק, בשנה. עבור המים המסופקים לבארות, משלמים בעלי הזכויות, לקמ"ט מים, מחיר של עלות שאיבה עצמית, הכולל את כל גורמי ייצור המים של בעל באר מקומית, כאשר היה מפיק בעצמו מים מבארו, באשר למעינות, הנ"ל אינם משלמים עבור המים המגיעים ממפעל מחולה-ברדלה, מאחר שגם בעבר לא היו כל עלויות למשתמשים במי מעינות, פרט למקרים שהלחץ שבו מגיעים המים מנוצל להשקייה.

קשירת בארות ומעינות למפעל ברדלה-מחולה, היתה הדרגתית, בהתאם לדעיכת המעינות, ואי היכולת לשאוב מבארות, כיום מחוברים כל המעינות והבארות למפעל, שפועל כבר שנתיים ונכנס לעונה השלישית. קנה מידה לאמינותו של המפעל - ואמונם של החקלאים הערבים באספקת מים סדירה - הוא השקעותיהם בשפור שיטות השקייה. ובעיקר הכנסת הטפטפות. השקייה בטפטפות יכולה להתבצע רק אם המים מגיעים לחלקות המעובדות בלחץ. מחיר דונם טפטפות הוא 1,500 - 2,000 שקל.

בשנתיים האחרונות רושתו כ-900 דונם, והונחו קוי מים ראשיים מפלדה, במקום תעלות הבטון, והעפר, ממקורות המים עד לחלקות, כל זאת על חשבון החקלאים, וסיועו של ארגון - המונולים, לפני הקמת המפעל לא הושקה אף דונם אחד בטפטפות, ממקור מים שהוא מעין ורק מבאר אחת (A ד) היושקו בשיטות מודרניות.

השקייה בטפטפות מכפילה את היבול לדונם, ובאזור ברדלה מורידה את צריכת המים לדונם ב-40%. משמעות הדבר הוא שכל חקלאי שיעבור להשקייה בטפטפות יוכל להגדיל את השטחים המעובדים באותה כמות מים, שהיא זכותו, ולהכפיל את התפוקה לדונם (לעומת תפוקה מדונם דואלי ב).

הפוטנציאל הקיים למשתמשים במי מפעל ברדלה-מחולה, אינו מנוצל במלואו. במעבר לשטות השקייה מודרניות, הוך ניצול המים המגיעים בלחץ ממפעל ברדלה-מחולה, ניתן לעבד יותר אדמות במכסות המים הקיימות, כאמור, החקלאים הערבים בברדלה, משקים היום בטפטפות כ-900 דונם, אין ספק כי אמונתם של החקלאים שזכויות המים מובטחות להם, היא שממריצה אותם להשקיע כסף רב בשיטות השקייה חסכוניות ומודרניות, ובהנחת קוי מים מהבארות או המעינות אל החלקות המעובדות.

כל זה מעביר את חקלאי ברדלה בהדרגה, להקלאות מודרנית, ללא כל השקעות בתשתית.

בכבוד רב

אליעזר

א. כהן

ק. מכסות מים

משרד החוץ-מחלקת הקשר

7767
** נבנס שמור 43
**
**
**

אל: המשרד, נר: 648, מ : ני
דח: מ, סג: ש, מא: 290980, רח: 1500
נד: משאבי מים בגדמ"ע

שמור / מידי

ארבל 2. גונן .

דע : משפט . אכב .

משאבי מים בגדמע - בהמשך לשלנו 596 .
הנושא יועלה בבר בועדה השניה החל מה-6.10 במסגרת דוח אקוסוק
על רבונות על משאבים בשטחים . אם יש תגובות לחוברת הבריקונא
בדחיפות . כן שלחונא המסמכים שהובנו בנושא לקראת שיחות
האוטונומיה , כפי שהבטחתם בזמנו .

נאום .==

תפ: מנכל,ממנכל,אליצור,ארבל,ארבל2,דיבון,גונן,לפידות,
משפט,בנחורין,בלבלית

٤٢

מחרק גלרי יוצא

אל: המטרד

מאת: נאר"ם

תאריך 26.9.80

מס' 596

בלמ"ס

דרגה רחיצה

24 שיחק 1 משיך

ארבל 2, גונן

מטאבי המים בגרמ"ע

להלן חוברת בנדון שהתברסמה היום ע"י היחידה הפלסטינית במידרה החברות הכחולות:-

נאר"ם

נוסף לעם

596 - נר

ISRAEL'S POLICY ON THE WEST BANK WATER RESOURCES

Prepared for, and under the guidance of, the Committee on the Exercise of the Inalienable Rights of the Palestinian People

596 נר

UNITED NATIONS

New York, 1980

596

2½ pm 3 pm

TABLE OF CONTENTS

Foreword i

Quantities of Water 1

Israel's Policy on
the West Bank Waters:
Utilization and Settlement 3

Israel's Policy on
the West Bank Waters:
Restrictions and Effects
on the West Bank Economy 10

Table - Water Supply in
the West Bank 17

References and Notes 18

FOREWORD

The human and material resources of the Palestinian territories of the West Bank and the Gaza Strip occupied by Israel in June 1967 and their economic importance for it are a subject that deserves close examination.

One of these resources is water. Israel's water policy has important implications for the West Bank, the Gaza Strip and their Palestinian inhabitants.

596

24 ילון 5 9/68

QUANTITIES OF WATER

The renewable or fresh water in Israel before the June 1967 War, after the development of all water resources, according to Yakobowitz and Prushansky, was estimated at 1,610 to 1,650 million cubic metres yearly.

This amount may be broken down as follows:

	million cubic metres
Ground water	950
Jordan River and Sea of Galilee	600
Floodwater run-offs	60 to 100
Total	1,610 to 1,650[1/]

Water in arid areas such as the West Bank is a commodity of strategic value and without adequate water resources there can be no viable economic activity. The West Bank is dependent upon rainfall for its annual water supply. In normal circumstances, the water retained in underground aquifers is estimated at 600 million cubic metres, in addition to 250 million cubic metres of surface run-off and the waters of the River Jordan. Of this total, only 620 million cubic metres is easily usable.

Because of an increase in domestic consumption as a result of Jewish

24 [illegible] 6 [illegible]

immigration and natural increase and of settlement policy, Israel has been facing a fast-accelerating crisis in water economy. In Israel before the June 1967 War there were no unexploited water resources. As Arnon Magen said, "there was just no place left in pre-June Israel to drill new wells."2/

Israel's consumption of its renewable water resources increased from 17 per cent in 1948 to 95 per cent in 1978.3/ The increase of Israeli consumption of waters amounts to 15-20 million cubic metres yearly. This increase is nearly equivalent to one per cent of Israeli total proven renewable water reserves.4/

596

23 JUN 7 P118

ISRAEL'S POLICY ON
THE WEST BANK WATERS:
UTILIZATION AND SETTLEMENT

Israel attaches great importance to water resources in the West Bank. According to some sources, it has given priority to its needs at the expense of the inherent rights of the Palestinian people to its waters.5/ This is because of two factors:

(i) A considerable and increasing percentage of the water consumed by Israel before and after June 1967 is originating in the West Bank;
(ii) Israel's pursuit of a very intensive Jewish settlement policy in the West Bank and the Gaza Strip.

To control water resources in these two areas, these resources have, since June 1967, been placed under the responsibility of the Department for Water Allocation and Certification of Israeli Water Commission. 6/

By drilling artesian wells within the pre-June 1967 borders, Israel has been pumping and siphoning off underground waters of the West Bank. Before 1967, Israel had been pumping away of the West Bank's total water supply some 500 million cubic metres annually by means of artesian wells drilled in Israel. This constituted approximately one-third of Israel's annual water consumption before 1967 and it constituted five-sixths of the West Bank waters. 7/ This explains the considerable

importance the Israeli Government attaches to control of the aquifer along the western slopes of the West Bank.8/

Any faster pumping would lower the water table below sea level, making the water highly saline and unsuitable for human use.

Since June 1967, Israel has pursued an intensive settlement policy in the West Bank and the Gaza Strip; within this policy many Jewish settlements, mainly agricultural, have been established.

Israel's political attitude towards the political future of the West Bank and the Gaza Strip, its rejection of the establishment of a Palestinian state on them and its insistence on retaining them appear to be partially attributable to the water factor in these Palestinian territories. Water resources in the West Bank and the Gaza Strip play an important role in shaping Israel's conception of the autonomy for these territories. It would seem to be difficult for Israel to accept a political settlement in the West Bank and the Gaza Strip that would result in its relinquishing of its control over water resources in these territories.

Of relevance here is an article written by Michael Gerti and entitled "Water Salinity and the Green Line,"

> "The political question, which will have to be dealt with both in the government and in the autonomy negotiations, is: how will Israeli control on the drilling be maintained? And will an agreement on the subject be reached with the autonomy administration, or will Israel have to

596

"keep physical control over the water resources in its hand, which also require a special military apparatus."9/

Amir Shapira's article in Al Hamishmar shows the connexion between Israel's intentions concerning West Bank waters and its political stand on the West Bank,

> "Israeli water experts have recently briefed senior political circles on the question of the possibility that in the framework of the administrative autonomy in the West Bank /proposed in the Camp David Accords/ Israel would lose control over essential water resources and /the experts/ warned against a double bind. In the view of these circles it is inconceivable that Israel will not include in its autonomy plan articles that will prevent the development of a situation in which Israel loses the ability to secure itself against the possibility that local elements assisted by foreign finance pump water through deep drilling from the underground aquifer in West Samaria which supplies approximately one-third of Israel's water consumption, and which is fed by water that originates in the watershed of the Samaria mountains,"10/

Shapira further notes:

> "The assessment of the elements with whom I have talked is that it is not difficult to carry out a pattern of deep drilling along ... the western slopes of the mountains of Samaria which could seriously disrupt the Israeli pumping system, which is fed by the same acquifer... The fact that it will not be difficult for the

596 21

24 בינו 10 תשמ

autonomy administration to raise funds for this project, and the possibility that such a wide-scale pumping project would be presented as a humanitarian development project aiming to transport water eastwards in order to implement a massive programme of refugee rehabilitation (a programme which could receive international sympathy) must - in their opinion - concern the leaders at the helm of the state, and entail Israeli preparations and the introduction of changes in the autonomy plan which will alter the Israeli status quo in the field. In their opinion, such a pattern of drilling /along the western slopes of the mountains of Samaria/ could - if implemented - constitute a casus belli for Israel, because, in contrast to the situation elsewhere, no substitutes can be offered to Israel in this matter."11/

Under the title "One Source of Water to the Sharon and the Shomron" Amon Magen noted that,

"Water as a source of conflict among neighbours is not a rare phenomenon in history, either in our region or in the wider world. The Middle East, whose waters are in short supply and whose climate is relatively hot, has known, and still knows numerous such conflicts ...The State of Israel has also managed in its short life to engage in confrontation with two of its neighbours, Syria and Jordan, and even mobilise aircraft and raiding forces against them on the question of the exploitation of the water of the Jordan and the Yarmuk Rivers. Meanwhile there is developing, imperceptibly as yet, another conflict

between Israel and the Arabs living along (or, some would say, inside) its borders. Coincidentally, all three conflicts centre on more or less the same quantity of water: 500 million cubic metres annually. Such is approximately the flow of the Jordan River (though, in all truth, it must be said that the Syrians threaten to divert only a portion of this quantity); such is approximately the flow of the Yarmuk River; and such is approximately the quantity of water pumped in Israel whose origin is the rainfall over the slopes of Judea and Samaria... This 500 million cubic metres which the State of Israel is pumping from springs and wells... all critically depend on the quantities of water that are pumped or otherwise in the mountains of Judea and Samaria...

"Our good luck [sic!] is that the agriculture in the West Bank is not developed. Unitl 1967 it was mainly dry agriculture whose water came exclusively by rainfall: 800 mm. per annum in the neighbourhood of Nablus and Ramallah to 500 mm. per annum in Hebron... Irrigated agriculture was limited and fed on spring water. Only a few wells were sunk, partly because it was necessary to drill to depths of hundreds of metres in order to get to the ground water level (compared with 300 metres at the most in Israel). The wells were mainly utilized for domestic consumption, which was limited: some 40 cubic metres per person per annum, as compared with the 100 cubic metres per person per annum in the Israeli settlements in the Jerusalem corridor... Forty cubic metres per person per annum multiplied by 700,000 residents comes to approximately 30 million cubic metres per annum - really not a very big quantity. After the Six Day War ... the military administration

took care to apply on the West Bank the laws regulating water drilling that are in force in Israel. Permits to sink wells were given on very rare occasions, and effectively only to provide for supplies of drinking water for domestic use. This is done in order not to affect the pumping in Israel."12/

Likewise, Yehuda Litani, Haaretz correspondent reported as follows:

"On the subject of the water resources /in the West Bank/, the members of the Committee /appointed to determine Israel's position on the subject of autonomy/ concluded ... that the State of Israel must continue to control the water resources in the territories, both because of the danger to water reserves inside the Green Line and because it will be impossible to establish new Israeli settlements in these territories without control and supervision of the water resources. The Water Commission submitted a Memorandum to the Committee which said that the water resources of the State of Israel inside the Green Line originate in the West Bank and that incorrect application of drilling in the West Bank could salinize the water reservoirs of the State of Israel...

"/This/ Memorandum submitted by the Water Commission is interesting. Is it the case that in the period 1948 - 1967 there was incorrect application of drilling in the West Bank? What did the State of Israel do during these years in the face of this "incorrect application"? It is possible that this is the true

reason, so far unknown, for the eruption of the Six Day War."13/

Israeli policy on the West Bank waters is also revealed in an article by Abshalom Ginat entitled "And You will Draw Water to Samaria,"

> "When /Moshe/ Dayan went to the US at one of the stages of the peace treaty negotiations he said at Lydda /airport/ that Israel will continue to control the water resources in Judea and Samaria, which constitute the main water resources for the coastal plain. 'The Arabs in Judea and Samaria will not get more water than they have today,' said Dayan, and following this policy, the /Israeli/ Water Commissioner was appointed to control the waters of the West Bank. And thus, it will be recalled, began the debate on the question: to whom or to what does the autonomy apply: people or territories? Those who originated the idea of autonomy being applied to people assume that the Israeli Water Commissioner will be able to oversee the exploitation of the West Bank waters and instruct the autonomous residents if, when and where to drill..."14/

596 2

24 ינואר 14 פיתח

ISRAEL'S POLICY ON
THE WEST BANK WATERS:
RESTRICTIONS AND EFFECTS ON
THE WEST BANK ECONOMY

According to a study prepared for, and under the guidance of, the United Nations Committee on the Exercise of the Inalienable Rights of the Palestinian People, Israel's use of West Bank waters is a clear and gross violation of the Fourth Geneva Convention of 1949.15/ The effects of Israel's settlement policy in the West Bank on this area's water resources and on its Arab economy have been very harmful.

Jewish settlements are quite obviously using the limited water resources of the West Bank at the expense of Arab farmers. There has been an expansion of the Israeli water control system, in order to serve the requirements of agricultural projects established by the Jewish settlements that were set up by force on West Bank land.

This system is embodied in various measures taken up by the Israeli authorities. Israel has restricted the water consumption of the Palestinians in the West Bank and the Gaza Strip in order to make a larger amount of water available for Israeli consumption. These restrictions have become a problem for citrus producers and vegetable farmers, whose crops are dependent on irrigation. As a result of these restrictions, irrigated Arab land has remained at about 8,100 hectares.16/

24 פרט 15 פרט

Professor Hisham Awartani, Chairman of the Department of Economics at al-Najah National University in Nablus wrote an in insightful study of Israel's water policies in the West Bank. Using a recent study which was published by the Water Department of the Military Government of the West Bank entitled Monthly Discharge of Underground Water in Yehudah and Shomron 1977-1978, Awartani notes that the total number of artesian wells in the West Bank is 331, of which 17 have been drilled by the Israel Water Company (Mekorot) in the Ghor (Jordan Valley) to serve Israeli settlements in that area.17/

In his well-documented research, Dr. Paul Quiring notes with respect to water and water rights that since 1968, the number of wells drilled by the Israel Water Company (Mekorot) in the West Bank to meet the irrigation and domestic consumption of the Jewish settlements amounted to at least 17 besides Israeli using of four wells which existed before June 1967 and owned by "absentee" Palestinians.18/

No well is sunk by a Palestinian in the West Bank without first obtaining a permit from the representatives of the Water Commissioner at the military government offices.

The Israeli authorities, on the other hand, have been completely prohibiting Palestinian farmers from drilling of any new wells for irrigation purposes since such drilling would be carried out in the area whose aquifer Israel is exploiting through the artesian wells in Israel.19/

Dr. Quiring notes that since June 1967 only seven permits have been given to

drill wells to provide domestic water consumption.20/ These permits were given in cases where denying Palestinians of these permits would have resulted in seriously impairing water supplies for domestic consumption. No existing well has been allowed to increase its pumping capacity.

Water meters have been placed by the Israeli authorities on existing Arab wells to keep a daily check in order to maintain the limitation imposed on the amount of water from the Palestinian land which they are permitted to use.21/

In some cases, wells owned by Arab farmers who were obliged, for various reasons, to live outside the West Bank since 1967, have been taken over and exploited for Israeli consumption.

Arab municipalities, for example, Ramallah, have been refused permission to drill wells unless they would also supply nearby Jewish settlements or have been forced to link up their municipal systems to the Israeli network, which gets its water supply from the groundwater of the city of Ramallah itself. 22/

Dr. Quiring noted that,

> "This lack of water resource development, together with the confiscation of wells on 'absentee' property, means that there are fewer wells providing less water for Palestinian agriculture in the Jordan Valley today than were available on the eve of the 1967 War."23/

Israel's water policy in the West Bank has a devastating effect on neighbouring Arab springs and wells.

24 JUN 17 1986

Israelis have been drilling wells in close proximity to springs and wells that existed before June 1967 and that the Palestinian towns and villages have relied on for crop irrigation and domestic consumption.

Dr. Quiring notes that,

> "While it is theoretically possible for such wells and springs to operate side by side without affecting one another, hydrologists advise that the long-term effects of such a policy will be detrimental to the output of the pre-1967 Arab water sources - particularly in an area such as the Jordan Valley, where water is limited."24/

H. Awartani noted that,

> "...The total volume of water discharged from 314 'Arab' wells amounted in 1967-1978 to 33.0 million cubic metres whereas the 17 'Israeli' wells in the Jordan Valley discharged 14.1 million cubic metres."25/

According to a confidential report drawn up recently by a major Western embassy in Israel, the Jewish settlements in the West Bank are consuming some 15 to 17 million cubic metres of water annually, and this figure will rise to an annual 52 million cubic metres when the settlements achieve their irrigation targets, which include the irrigation of tens of thousands of dunums of Palestinian lands.26/

As a result of Israeli drilling with powerful drilling equipment, 500 metres deep, and the use of powerful pumps, Palestinian wells and springs are being depleted and West Bank water is being drained off for the Israeli settlements

in that area and for Israel. M. Awartani noted that, twelve Arab wells have dried up following the 1967 occupation. Many others in the Jordan Valley, mostly in the northern part, are suffering a declining water level and increasing salinity.27/

This has happened in many areas in the West Bank, particularly in the Jordan Valley area. The 2000 Palestinians living in the village of Awja, 12 kilometres north of Ariha in the arid part of the Jordan Valley, have protested to the Israeli authorities that their agricultural economy is being ruined because the Israeli wells and the water network supplying the nearby Jewish settlements have drastically depleted the village's water resources. The inhabitants of Awja say that they have not been able to get any water for irrigation and have therefore lost over 1,300 dunums of land planted with bananas and 150 dunums of land planted with citrus fruit.

The farmers living in the village complain that, because of the lack of water, they will not be able to plant cucumbers, beans and tomatoes as they used to do and will therefore have to wait for the rains.

Similar cases have occurred in other Arab villages, such as Bardala, Ain al-Baida and Kardala in the northern part of the Jordan Valley.

The Palestinians have little power to do anything but watch hundreds of their pre-1967 springs and wells gradually turn saline and then dry up while, in the

vicinity, employees of Israeli water authorities use highly sophisticated water pumping and transport systems to irrigate the Jewish settlements in the West Bank.

Thus, Israel's exploitation of some 500 million cubic metres of water for its own purposes leaves, out of a total of 620 million cubic metres, only some 120 million cubic metres to meet the needs of the West Bank. The consumption by Israeli settlements of some 16 million cubic metres annually means that 8,000 Jewish settlers in the West Bank, excluding the Jerusalem area, constitute one per cent of the total population of the area but consume some 15 per cent of the local water. 28/

Since the water shortage in Israel is increasing and Israel's settlement policy in the West Bank is continuing and expanding, the expropriation of West Bank water is also increasing proportionately.

Israel's exploitation of the West Bank waters at the expense of its Palestinian inhabitants has been generating conflict between them, on the one hand, and the Israeli authorities and Jewish settlers in the West Bank, on the other. This conflict is bound to heighten as the demand for water by the settlers increases.

Dr.Quiring notes that:

> "It is logically impossible for the Israeli government to argue that such settlement will not displace or adversely affect the indigenous

596 2

24 יולי 80 מ"ר

Palestinian population. The land and resources needed to provide the Jewish settlement do not proceed from a vacuum. The West Bank is no more vacant of its citizens than was Mandatory Palestine prior to 1948. The policies motivating settlement in 1978 are not unique; they are essentially the same as those employed in the 1920s and the 1930s. Unfortunately, the effect is also the same: the claim of one people to return to a homeland is being exercised at the expense of another people's right to live in theirs."29/

596

24 [illegible] 21 [illegible]

TABLE

WATER SUPPLY IN THE WEST BANK

Area	Number of Wells	Quantity (TCM)	Percent
Ariha (Jericho)	40	3,464.5	7.3
Aujan	11	1,077.8	2.3
Jafetlak	29	2,656.1	5.6
Marjna'ja	8	879.5	1.9
Bardalah	8	1,854.8	3.9
Wadi Far'ah	22	2,767.3	5.9
Jenin	56	3,277.8	6.9
Tulkarm	59	10,128.8	21.4
Qalqiliyah	70	6,798.2	14.4
Ramallah	17	14,144.8	30.0
Ghor (Jordan Valley)	10	273.4	.4
Total	331	47,223.0	100.0

Source: Annual Report of the Department of West Bank Hydrology, 1978.

596

24 22

REFERENCES AND NOTES

1) Yakobowitz, M. and Prushansky, Y., eds. — The Water in Israel (Jerusalem: Israel Information Centre, 1978), p. 21.

2) Davar, 26 November 1978.

3) Ibid.

4) Yakobowitz, M. and Prushansky, Y., eds. — op. cit., pp. 38-40.

5) Davis, Uri and others — "Israel's Water Policies," Journal of Palestine Studies, Winter 1980, no. 34, pp. 18-20.

6) This Commission administers Israeli water resources. The Israeli Water Law (1959) governs the operations of the Israeli Water Commissioner who heads the Commission.

7) Davis, Uri and others — op. cit., p. 5.

8) Al Hamishmar, 25 June 1978.

9) Haaretz, 30 November 1978.

10) Shapira, A. — "Water Specialists Warn that Autonomy in the West Bank Will Expose Israel to the Danger of Loss of Water Reserves," Al Hamishmar, 25 June 1978.

11) Ibid.

12) Davar, 26 November 1978.

596

24 JAN 23 MAR

13) Litani, Y. — "Before the Auction," Haaretz, 27 November 1978.

14) — Hotam, 20 April 1979.

15) United Nations Organization — The Question of the Observance of the Fourth Geneva Convention of 1949 in Gaza and the West Bank Including Jerusalem Occupied by Israel in June 1967. Prepared for, and under the guidance of, the Committee on the Exercise of the Inalienable Rights of the Palestinian People. New York: United Nations, 1979, pp. 15-17.

16) Permanent Mission of Jordan to the United Nations — Israel Drains West Bank Water Resources. Unofficial United Nations document no. S/AC.21/- used by Security Council Commission, Established Under Resolution 446 on 22 March 1979, p. 4.

17) Awartani, H. — West Bank Agriculture: "A New Outlook," Research Bulletin. No. 1, Al-Najah National University, Nablus, West Bank, November 1978. (See table on page 18).

18) Quiring, Paul — "Israeli Settlements and Palestinian Rights, Middle East International (London), October 1978, no. 88, pp. 13-14.

596 2

24 24

19) Ibid., pp . 13-14.

20) Ibid., p. 14.

21) Israel Drains West Bank Water Resources, op. cit., p. 3.

22) Ibid., p. 3.

23) Quiring op.cit., p. 14.

24) Ibid., p. 14.

25) Ibid., p. 14.

26) Israel Drains West Bank Water Resources, op. cit., p. 3.

27) Quiring op. cit., p. 14.

28) Israel Drains West Bank Water Resources, op. cit., p. 3.

29) Quiring op. cit., pp. 14-15.

23

סודי

לארקה

הארכב למחקר
המח' לכלכלה ואנרגיה

ירושלים, ח' אלול, השל"ח
10 ספט', 1978

תחום מקורות מים בגדה המערבית

דו"ח ביניים בהגובה למאמר של ג'ון קולי ב"כריסטיאן סיינס מוניטור" מ- 29.8.78 ולמאמר ב"אקונומיסט" מ- 2.9.78 (עמ' 54-57):

1. מענות העיתונאים: לדברי קולי ישראל שודדת את מי הגדה לצרכיה ולצרכי ההאחזויות והגדה מספקת היום שליש מצרכי המים של ישראל (מברק קונכ"ל בוסטון מס' 31 מ- 30.8.78).

כתב ה"אקונומיסט" מדווח כי:

א. אכרים ערביים רבים נושלו מקרקעותיהם.

ב. אף אכר פלשתינאי לא הורשה לקדוח בארות מים חדשות או להגדיל הפוקת המים של בארות קיימות.

לעומת זאת, האחזויות ישראליות קודחות בארות חדשות.

2. מים וצמיחה חקלאית: יצויין קודם כל כי אין להתייחס לבעיות המים בגדה המערבית בלי לקשרן עם צמיחת ענף החקלאות באזור כולו, לכן הצגת תמונת משק המים בגדמ"ע מעבר אם לא מזכירים בעקביל את העובדה היסודית בפתוח ענף החקלאות, דהיינו עליה דראסתית ביחס הפוקה/תשומה בכלל וייצור חקלאי/מים בפרט.

3. משק המים בגדמ"ע (ע"פ דיווח מקמ"ט ביו"ש, מקצין אספקת מים ביו"ש ומחח"ל):

יש להבחין בין שני מקורות עקריים למים בגדמ"ע: מים מבארות ומים ממעיינות. כמו כן קיימים שני שימושים שונים למים והמשלשחיה לחקלאות.

א. בנושא קידוחים: כמו בישראל קובע החוק הירדני המופעל בשטחים המוחזקים, כי יש לקבל רשיון הפקה מהשלטונות כדי לקדוח באר חדשה. אם המטשל ביו"ש הקים איפוא ועדת קידוחים הבודקת את

בקשות החקלאיים הערביים. ועדה זו מיישמת את התקנות הירדניות שתוקנו עוד לפני 67 האוסרות, בין היתר, קידוחים חדשים בשלושה אזורים בגדה: יריחו, טול-כרם וקבטייה. הסיבה לאיסור נובעת מניצול יתר של Aquifers (כיסי מים) באזורים אלה: שאיבה נוספת היתה גורמת לכניסת מים מלוחים.

(למרות האמור לעיל, הרשתה ועדת הקידוחים קידוחים לצרכי שתיה בלבד, באזורים האסורים).

לגבי האזורים המותרים הכנים הממשל סדר בניצול הבארות הקיימות אשר לעיתים קרובות נוצלו בצורה המוגעת בשכנים ע"י בעלי הבארות הערביים עצמם.

בעשר השנים האחרונות הגישו התושבים הערביים כ- 60 בקשות לקידוחים נוספים. אושרו ע"י הועדה הנ"ל כ- 20 אולם לא נקדחה אף באר חדשה. הסיבה למצב זה נובעת מיוקר הקידוחים בגדה (כרבע מיליון דולר לקידוח). עם זאת אסור להתעלם מן החשיבות והרגישות עבור מדינת ישראל של ה- Aquifers הנמצאים מתחת ליו"ש. כיסי מים אלה קשורים גם למאגרי המים העקריים של מדינת ישראל וכל ניצול יתר שלהם עלול לפגוע ישירות במשאבי המים של ישראל. לכן קיים אינטרס ישראלי בסיסי לשמירה קפדנית על פעולות השאיבה של התושבים הערביים.

ע"פ דיווח של תה"ל שואבים היום ביו"ש פ- 300 בארות ערביות ופ- 15 בארות יהודיות. החלק הארי של הבארות היהודיות נקדחו בכיסי מים שלא היו מוכרים לפני 67 ובכאלה שלא היו מנוצלים מחשש להגיע למים מלוחים. חברת מקורות החליטה פעמים רבות להסתכן ולהשקיע סכומים נכרים בקידוחים כאשר לא היה ברור מראש אם יתנו מים מתוקים. כמו כן, לא פעם הסתכן הממשל וקדח בארות ורק לאחר שהתברר שהמים טובים, הועברו לערביי הגדה (לצרכיהם העירוניים).

בנושא אספקת מי שתיה הגשים הממשל תכנית עניפה של אספקת סדירה לכפרים ולערים הערביים. כיום, שני שליש מן המים לערים בגדה מסופקים מקידוחי הממשל (ראה טבלה 1).

בנושא אספקת מים לחקלאות ראה טבלה 2.

ב. בנושא מעיינות(המקור השני למים בגדה): קיימות זכויות שלא נפגעו לאחר 1967. רק לגבי מספר נקודים הועברו הזכויות לאפוטרופוס וזה מכר מקצתן לאכרים ערביים (כגון בפארן ובברדלה) ומקצתן למתיישבים היהודים (כגון ביימב ובנערן).

ג. ברדלה: בכפר ערבי זה אשר בצפון הבקעה נפגעו בארות ערבים כתוצאה מקדוח לצרכי האחזויות מחולה, ארגמן ומשואה. הפרשה הועלתה כבר בעתונות הבינלאומית. הממשל מסר לנו כי הוחלט להחזיר לתושבים הערביים את כל המים ע"י העברת שלושה מיליון קו"ב מים לשנה לאכרים הערביים שנפגעו.

בהקשר זה יודגש כי קיימים אזורים חקלאיים ערביים בבקעת הירדן בסמוך לרוב נקודות ההתיישבות

היהודיות שם, מדרום לצפון: ביריחו, בעוג'א, על יד מצאל, על יד ארגמן, מארג' נאג'א וזבידד ובברדלה.

4. <u>החקלאות ביו"ש</u> עתוח החקלאות הערבית ביו"ש בעשר השנים האחרונות הינו מרשים לפי כל האינדיקטורים (ראה סקירה מקיפה בדו"ח המצורף שהוכן ב-1975 ע"י אריה ברגמן מבנק ישראל - הדו"ח על עשר שנות ממשל טרם הושלם).

ההכנסה הנקיה לבעלי משקים ערביים ביו"ש וגם ערך הייצור החקלאי שם הוכפלו פי 12 בעשר השנים האחרונות (במונחים שוטפים). במחירים קבועים א דהיינו במונחים ראליים, גדל היצור החקלאי פי 3 באותה תקופה: שיעור ממוצע שנתי של צמיחה - 16%. ביהודה ושומרון רק 4% מהשטחים החקלאיים מושקים (לעומת 45% ברצועת עזה). עם זאת יצויין כי השטח החקלאי בהשקייה גדל בכ- 60% בתקופה 1968-1978.

עיקר מאמצי המדריכים הישראליים בגדה נוגעים ליעול בשימוש במים (שיטות השקייה) והם הביאו לתוצאות היוביות ביותר כפי שטראים מספרי גידול התפוקה.

תדריך
המשרד החוץ · המחלקה להסברה · ירושלים
הסברה

סקירת הקרקעות ומים

330/308 03 א'

ירושלים, י"ב באלול תש"ם
24 באוגוסט 1980

אל הנציגויות

משק המים ביהודה ושומרון

בהמשך למברק הסברה/תכנים מה-26.8.80, מצ"ב גירסא מתוקנת של הסקירה על משק המים ביו"ש.

הסקירה מזימה את הטענות שישראל פוגעת, כביכול, באספקת המים לאוכלוסיה הערבית, על ידי ניצול מקורות המים של איזור יהודה ושומרון, לטובת האוכלוסיה היהודית ואף מעבירה מים אל שטחה שבתחום הקו הירוק.

הסימנים מעידים שהתעמולה הערבית, בנושא זה, עלולה להתגבר, בחודשים הקרובים, והסקירה תוכל לסיע לכם להגיב על פרסומים ולענות על שאלות בנדון; אין היא מיועדת להפצה יזומה.

* * *

24/8/1980

WATER RESOURCES AND THEIR USE IN JUDEA AND SAMARIA

1. General

Situated on the edge of one of the earth's arid zones, the Land of Israel was never blessed with an abundance of water. In fact, its resources of that precious commodity are so limited that the State of Israel has been forced to devote considerable effort and resources not only to the search for water, but also to the development of ways of conserving it and utilizing it most economically and effectively. Israel, in fact, has become a world example for the efficient use of water in agriculture through the use of advanced technologies and systems which have earned international recognition and been adopted for use in many countries, including some of the most advanced in the world. Since June 1967, Israel has been applying its experience and know-how in this field to Judea-Samaria and the Gaza district, making substantial investments to expand and improve the water systems in these areas.

2. The Water Resources of Judea-Samaria

Subterranean aquifers, in Israel as elsewhere in the Middle East, do not correspond to political demarcation lines, and so far as water resources are concerned, Judea-Samaria is inseparable from the territory of Israel within the Green Line. The area between the Jordan River and the Mediterranean shares two main aquifers, extending on either side - west and east respectively - of the central watershed. The western aquifer, from which the population of both Israel and Judea-Samaria draws its water, is subjected to excessive drain, which implies a lowering of the water-table and the risk of salination.

Studies by TAHAL, the Israel Water Planning Company, have shown conclusively that only controlled management of the water resources of the entire area west of the Jordan River can prevent over-exploitation with its adverse consequences. In its absence, the principal water resources of the area may be severely affected by salination - an

irreversible process that would cause irreparable damage. Controlled management requires centralization by a single administrative body.

The main sources of water in Judea-Samaria are wells and springs:

(a) Wells - Similar to Israeli law, Jordanian law (which is still in force in Judea-Samaria) requires an official permit to be obtained prior to the digging or boring of a new well. At present, the competent authority of the Israeli administration in Judea-Samaria for this matter is a water staff officer, who examines applications for permits with the assistance of an advisory committee. This committee, when making its recommendations, applies the Jordanian regulations governing the matter - regulations promulgated in 1966 which, *inter alia*, forbid the boring of new wells in three districts of Judea-Samaria, namely Jericho, Ras Far'ah, and Qabatieh-Jenin. The reason for this prohibition is that the water-bearing strata in these districts are over-exploited, so that increased pumping might result in a lowering of the table and the penetration of brackish water.

In ten years of Israeli administration in Judea-Samaria, between 1967 and 1977, a total of 60 applications for permits to prospect for water were received from Arab inhabitants. 20 of these were approved, but not a single new well was sunk by the applicants. The reason for this failure is the high cost involved, amounting to about a quarter of a million dollars for each bore. Some wells, however, were sunk by municipalities or local councils and by the water staff officer.

At present, some 300 Arab wells (including several owned by the administration) and 17 Jewish-owned wells are operating in Judea-Samaria. The Jewish-owned wells (sunk since 1967) have in no case caused a reduction of the water supply available to the Arab population. On the contrary, very often Arab farmers have benefited from the sinking of the Jewish-owned wells.

The majority of the Jewish-owned wells serving the Jewish villages have been sunk into water-bearing strata which had never been tapped before 1967, and, with the aid of modern equipment, have been drilled to a depth never before reached by Arab prospectors. In addition, the Israeli administration has sunk new wells for drinking water for the exclusive benefit of the population of Judea-Samaria. Thus, in no case has the sinking of a well for the Jewish villages been allowed adversely to affect the water supply available to the Arab inhabitants. Where any well sunk for the use

of the Jewish population caused the yield of an existing source of water of Arab villagers to diminish, the Israeli administration took care to make good the deficiency from the new source at the same cost as would have been incurred by the Arab users in producing the quantity in question from their own source.

(b) Springs - The rights of the existing population to the use of water springs have not been infringed upon since 1967. Only in the case of a few absentee owners were those rights vested in the Custodian of Abandoned Private Property, who disposed of them partly to Arab farmers and partly to Jewish settlers.

During twelve years of Israeli administration the water consumption habits of the population of Judea-Samaria have undergone profound changes. This has been a result of the rise in living standards, the increase of population, and the general development in agriculture, industry and building. These changes have made it necessary for the Israeli administration to make readjustments and to take more vigorous action to ensure adequate water supplies to all. The following table shows the rise in water consumption over the years 1967 to 1979 (in millions of cubic metres):

Year	Domestic Use from Springs	Domestic Use from Wells	Domestic Use from Mekorot Company[1]	Agricultural Use from Wells	Agricultural Use from Springs[2]
1967/8	2.0	3.4	-	30.0	37.0
1977/8	2.6	9.0	0.4	30.5	37.0
1978/9	2.2	10.3	2.1	30.0	37.0

The table thus reveals a considerable increase in domestic use as against an insignificant increase in the consumption of water for agriculture. However, despite the virtually unchanged consumption in agriculture, the cultivated area under irrigation was expanded by 160% and the yield was increased twelve-fold; income from agriculture rose from $32.5 million (1967/8) to $73.3 million (1977/8). This was the result of modern methods of cultivation and economical watering systems introduced from Israel.

---

1. Supplied to Ramallah and the Hebron hill region.
2. Averages, the actual quantities fluctuating from 30 to 45 million cubic metres per year according to the rainfall.

3. Improvements under Israeli Administration

A comparison of the standard of the water supply and services in Judea-Samaria today with that which prevailed under Jordanian rule reveals that, contrary to the allegations brought against it, Israel has since 1967 brought about a vast improvement in this field, visible in the large increase of the quantities of water supplied to the Arab population and in many other features listed below:

(a) Water Supplies for Domestic Use - Throughout the period of Jordanian rule, no basic development was undertaken to ensure a regular water supply for domestic use. Most of the inhabitants drew water for their homes from nearby springs or from rain-water cisterns; piped water was available only in some of the larger towns, and its supply was intermittent or rationed; the quality of the water was low, and no chlorination was applied according to standards set for drinking water. In 1967 domestic water consumption was 5.4 million cubic metres. In twelve years under Israeli administration, it rose to 14.6 million cubic metres.

(b) Waterworks - Up to 1967 there were two public waterworks in the whole region of Judea-Samaria, at Abood and at Shibtin, supplying together about 50 cubic metres per hour, or about a quarter of a million cubic metres per year. Since then, under the Israeli administration, the two existing waterworks have been enlarged and the following new regional establishments added: Herodion, Dotan, Beth Iba, A-Zawiyah, Bitunia, Deir Shaer, Tubas (handed back to the local council), and Bidan 1(transferred to the Municipality of Nablus).

The following are the new wells provided by the Israeli administration:

	Yield (in cubic metres per hour)
Samu'	60
Herodion 2	400
Herodion 1	80
Deir Shaer	100
Shibtin 4	80
Bitunia	300
A-Zawiyah	100
Beth Iba	250
Dotan	300
Total yield	1,670 cubic metres per hour

(c) Pools - In 1967 there were 10 small storage pools in Judea-Samaria, in the villages served by the government waterworks, with a total capacity of about 1,[illegible]00 cubic metres. Today, ten additional pools have been constructed by the Israeli administration, with a total capacity of 9,850 cubic metres - an increase of nearly 900 percent in storage capacity.

The following are the new pools provided by the Israeli administration:

	Capacity (in cubic metres)
Kiryat Arba	1,000
Mamreh	3,750
Bitunia	1,000
Deir Abu Mash'al	500
Bidiya	1,000
Deir Shaer	350
Yata	150
Dotan	1,000
Tubas	1,000
Akaba	100
Total capacity	9,850 cubic metres

(d) Water Mains - In 1967 there was a total of 45 kilometres (28 miles) of water mains, laid by the Jordanian government. Since then, 200 kilometres (125 miles) of mains have been added by the Israeli administration, representing an increase of [illegible]0 percent.

(e) Linkage to Supply System - Under Jordanian rule, the supply system extended to twelve villages only - to public distribution points in each, with no extension to individual houses. Since 1967, the Israeli administration has laid supply networks in 43 villages, and running water is thus supplied from the main system to consumers' homes.

(f) Flow Measurement and Records -

(i) Springs - The Jordanian authorities conducted flow measurement main[illegible] of surface water. This included about 35 springs used by individual water-right owners. No chemical testing was practised. Today, the flow of all measurable major springs is measured and regular chemical tests are made. This control covers about

120 springs - an increase of some 240 percent.

(ii) Wells - In 1967, a total of 320 wells were operated in Judea-Samaria, but no measurement of yield or chemical tests were made. Today, regular yield measurement and testing for chlorine content are the rule for all wells, as well as measurement of the water level.

(g) Installation of Water Meters - Up to 1967, no water meters were used at wells, nor was any other control exercised over quantities of water drawn, every well operator drawing as much water as he pleased. Since 1967, some 290 meters have been installed at wells to register the quantities of water drawn, and in 1976 a water quota was fixed and enforced for each well, in accordance with a Jordanian law for the control of natural sources promulgated by the Jordanian parliament in 1966.

(h) Water Balance between Israel and Judea-Samaria - Since 1967, there have been reciprocal transfers of water between Judea-Samaria and Israel's territory within the Green Line, according to geographic and economic considerations. The balance of these water transactions in 1978-1979, for example, was adverse for Israel. Thus, 1,069,000 cubic metres were pumped from Judea-Samaria to Israel (mainly from the Herodion waterworks to Jerusalem), while 2,098,000 cubic metres were pumped from Israel (within the Green Line) to Judea-Samaria, mainly to Ramallah and the Hebron hill region. In 1979-1980, a quantity of 2,734,000 cubic metres was pumped from Israel to Judea-Samaria, as against 546,000 cubic metres pumped from Judea-Samaria to Israel, making an adverse balance for Israel of 2,188,000 cubic metres.

Future Plans

The water potential of the area between the Mediterannean Sea and the Jordan River is almost fully exploited. The continually rising need for water for domestic, agricultural and industrial uses will, in the future, present grave problems concerning the continued development of the whole area. Hope for a substantial change in this situation lies in the projected construction by the Government of Jordan of the Makaren Dam, which is to store the waters of the Yarmuk River, with its estimated flow of approximately 500 million cubic metres per year. The estimated cost of this project is a billion dollars and discussions regarding its financing are being held with the World Bank and other international bodies, including the United States government, which has already undertaken to provide $150 million.

The Government of Israel has indicated that in principle it favours the construction of the dam at Makaren in the context of regional agreement and cooperation that would ensure that the local population residing west of the Jordan River receives an equitable portion of the water. By the diversion of the Yarmuk waters solely to the east bank of the Jordan the development of Judea-Samaria would be stifled.

Under international law this principle of equitable distribution among riparians is a well established right. The actual quantities of water to be apportioned is an issue that will have to be negotiated with the Kingdom of Jordan.

It is clear that only by regional cooperation between the states concerned can satisfactory solutions be worked out for the water problems not only of Jordan but of Judea-Samaria as well.

IIC/330/August 1980.

WATER RESOURCES AND THEIR USE
IN JUDEA AND SAMARIA

1. General

Situated on the edge of one of the earth's arid zones, the Land of Israel was never blessed with an abundance of water. In fact, its resources of that precious commodity are so limited that the State of Israel has been forced to devote considerable effort and resources not only to the search for water, but also to the development of ways of conserving it and utilizing it most economically and effectively. Israel, in fact, has become a world example for the efficient use of water in agriculture through the use of advanced technologies and systems which have earned international recognition and been adopted for use in many countries, including some of the most advanced in the world. Since June 1967, Israel has been applying its experience and know-how in this field to Judea-Samaria and the Gaza district, making substantial investments to expand and improve the water systems in these areas.

2. The Water Resources of Judea-Samaria

Subterranean aquifers, in Israel as elsewhere in the Middle East, do not correspond to political demarcation lines, and so far as water resources are concerned, Judea-Samaria is inseparable from the territory of Israel within the Green Line. The area between the Jordan River and the Mediterranean shares two main aquifers, extending on either side - west and east respectively - of the central watershed. The western aquifer, from which the population of both Israel and Judea-Samaria draws its water, is subjected to excessive drain, which implies a lowering of the water-table and the risk of salination.

Studies by TAHAL, the Israel Water Planning Company, have shown conclusively that only controlled management of the water resources of the entire area west of the Jordan River can prevent over-exploitation with its adverse consequences. In its absence, the principal water resources of the area may be severely affected by salination - an

irreversible process that would cause irreparable damage. Controlled management requires centralization by a single administrative body.

The main sources of water in Judea-Samaria are wells and springs:

(a) Wells - Similar to Israeli law, Jordanian law (which is still in force in Judea-Samaria) requires an official permit to be obtained prior to the digging or boring of a new well. At present, the competent authority of the Israeli administration in Judea-Samaria for this matter is a water staff officer, who examines applications for permits with the assistance of an advisory committee. This committee, when making its recommendations, applies the Jordanian regulations governing the matter - regulations promulgated in 1966 which, *inter alia*, forbid the boring of new wells in three districts of Judea-Samaria, namely Jericho, Ras Far'ah, and Qabatieh-Jenin. The reason for this prohibition is that the water-bearing strata in these districts are over-exploited, so that increased pumping might result in a lowering of the table and the penetration of brackish water.

In ten years of Israeli administration in Judea-Samaria, between 1967 and 1977, a total of 60 applications for permits to prospect for water were received from Arab inhabitants. 20 of these were approved, but not a single new well was sunk by the applicants. The reason for this failure is the high cost involved, amounting to about a quarter of a million dollars for each bore. Some wells, however, were sunk by municipalities or local councils and by the water staff officer.

At present, some 300 Arab wells (including several owned by the administration) and 17 Jewish-owned wells are operating in Judea-Samaria. The Jewish-owned wells (sunk since 1967) have in no case caused a reduction of the water supply available to the Arab population. On the contrary, very often Arab farmers have benefited from the sinking of the Jewish-owned wells.

The majority of the Jewish-owned wells serving the Jewish villages have been sunk into water-bearing strata which had never been tapped before 1967, and, with the aid of modern equipment, have been drilled to a depth never before reached by Arab prospectors. In addition, the Israeli administration has sunk new wells for drinking water for the exclusive benefit of the population of Judea-Samaria. Thus, in no case has the sinking of a well for the Jewish villages been allowed adversely to affect the water supply available to the Arab inhabitants. Where any well sunk for the use

of the Jewish population caused the yield of an existing source of water of Arab villagers to diminish, the Israeli administration took care to make good the deficiency from the new source at the same cost as would have been incurred by the Arab users in producing the quantity in question from their own source.

(b) Springs - The rights of the existing population to the use of water springs have not been infringed upon since 1967. Only in the case of a few absentee owners were those rights vested in the Custodian of Abandoned Private Property, who disposed of them partly to Arab farmers and partly to Jewish settlers.

During twelve years of Israeli administration the water consumption habits of the population of Judea-Samaria have undergone profound changes. This has been a result of the rise in living standards, the increase of population, and the general development in agriculture, industry and building. These changes have made it necessary for the Israeli administration to make readjustments and to take more vigorous action to ensure adequate water supplies to all. The following table shows the rise in water consumption over the years 1967 to 1979 (in millions of cubic metres):

Year	Domestic Use from Springs	Domestic Use from Wells	Domestic Use from Mekorot Company[1]	Agricultural Use from Wells	Agricultural Use from Springs[2]
1967/8	2.0	3.4	-	30.0	37.0
1977/8	2.6	9.0	0.4	30.5	37.0
1978/9	2.2	10.3	2.1	30.0	37.0

The table thus reveals a considerable increase in domestic use as against an insignificant increase in the consumption of water for agriculture. However, despite the virtually unchanged consumption in agriculture, the cultivated area under irrigation was expanded by 160% and the yield was increased twelve-fold; income from agriculture rose from $32.5 million (1967/8) to $73.3 million (1977/8). This was the result of modern methods of cultivation and economical watering systems introduced from Israel.

---

1. Supplied to Ramallah and the Hebron hill region.

2. Averages, the actual quantities fluctuating from 30 to 45 million cubic metres per year according to the rainfall.

3. Improvements under Israeli Administration

A comparison of the standard of the water supply and services in Judea-Samaria today with that which prevailed under Jordanian rule reveals that, contrary to the allegations brought against it, Israel has since 1967 brought about a vast improvement in this field, visible in the large increase of the quantities of water supplied to the Arab population and in many other features listed below:

(a) Water Supplies for Domestic Use - Throughout the period of Jordanian rule, no basic development was undertaken to ensure a regular water supply for domestic use. Most of the inhabitants drew water for their homes from nearby springs or from rain-water cisterns; piped water was available only in some of the larger towns, and its supply was intermittent or rationed; the quality of the water was low, and no chlorination was applied according to standards set for drinking water. In 1967 domestic water consumption was 5.4 million cubic metres. In twelve years under Israeli administration, it rose to 14.6 million cubic metres.

(b) Waterworks - Up to 1967 there were two public waterworks in the whole region of Judea-Samaria, at Abood and at Shibtin, supplying together about 50 cubic metres per hour, or about a quarter of a million cubic metres per year. Since then, under the Israeli administration, the two existing waterworks have been enlarged and the following new regional establishments added: Herodion, Dotan, Beth Iba, A-Zawiyah, Bitunia, Deir Shaer, Tubas (handed back to the local council), and Bidan 1(transferred to the Municipality of Nablus).

The following are the new wells provided by the Israeli administration:

	Yield (in cubic metres per hour)
Samu'	60
Herodion 2	400
Herodion 1	80
Deir Shaer	100
Shibtin 4	80
Bitunia	300
A-Zawiyah	100
Beth Iba	250
Dotan	300
Total yield	1,670 cubic metres per hour

(c) Pools - In 1967 there were 10 small storage pools in Judea-Samaria, in the villages served by the government waterworks, with a total capacity of about 1,000 cubic metres. Today, ten additional pools have been constructed by the Israeli administration, with a total capacity of 9,850 cubic metres - an increase of nearly 900 percent in storage capacity.

The following are the new pools provided by the Israeli administration:

	Capacity (in cubic metres)
Kiryat Arba	1,000
Mamreh	3,750
Bitunia	1,000
Deir Abu Mash'al	500
Bidiya	1,000
Deir Shaer	350
Yata	150
Dotan	1,000
Tubas	1,000
Akaba	100
Total capacity	9,850 cubic metres

(d) Water Mains - In 1967 there was a total of 45 kilometres (28 miles) of water mains, laid by the Jordanian government. Since then, 200 kilometres (125 miles) of mains have been added by the Israeli administration, representing an increase of 350 percent.

(e) Linkage to Supply System - Under Jordanian rule, the supply system extended to twelve villages only - to public distribution points in each, with no extension to individual houses. Since 1967, the Israeli administration has laid supply networks in 43 villages, and running water is thus supplied from the main system to consumers' homes.

(f) Flow Measurement and Records -

(i) Springs - The Jordanian authorities conducted flow measurement mainly of surface water. This included about 35 springs used by individual water-right owners. No chemical testing was practised. Today, the flow of all measurable major springs is measured and regular chemical tests are made. This control covers about

120 springs - an increase of some 240 percent.

(ii) Wells - In 1967, a total of 320 wells were operated in Judea-Samaria, but no measurement of yield or chemical tests were made. Today, regular yield measurement and testing for chlorine content are the rule for all wells, as well as measurement of the water level.

(g) Installation of Water Meters - Up to 1967, no water meters were used at wells, nor was any other control exercised over quantities of water drawn, every well operator drawing as much water as he pleased. Since 1967, some 290 meters have been installed at wells to register the quantities of water drawn, and in 1976 a water quota was fixed and enforced for each well, in accordance with a Jordanian law for the control of natural water sources promulgated by the Jordanian parliament in 1966.

(h) Water Balance between Israel and Judea-Samaria - Since 1967, there have been reciprocal transfers of water between Judea-Samaria and Israel's territory within the Green Line, according to geographic and economic considerations. The balance of these water transactions in 1978-1979, for example, was adverse for Israel. Thus, 1,069,000 cubic metres were pumped from Judea-Samaria to Israel (mainly from the Herodion waterworks to Jerusalem), while 2,098,000 cubic metres were pumped from Israel (within the Green Line) to Judea-Samaria, mainly to Ramallah and the Hebron Hill region. In 1979-1980, a quantity of 2,734,000 cubic metres was pumped from Israel to Judea-Samaria, as against 546,000 cubic metres pumped from Judea-Samaria to Israel, making an adverse balance for Israel of 2,188,000 cubic metres.

Future Plans

The water potential of the Land of Israel (that is, the area between the Mediterranean Sea and the Jordan River) is now almost fully exploited. The continually rising need for water for domestic, agricultural and industrial uses will, in the future, present grave problems concerning the continued development of the whole country. Hope for a substantial change in this situation lies in the projected construction by the Government of Jordan of the Makaren Dam, which is to store the waters of the Yarmuk River, with its flow of approximately 500 million cubic metres per year. The estimated cost of this project is a billion dollars, and its financing has already been promised by the World Bank and other international bodies, including the United States government,

which has undertaken to provide $150 million. The Government of Israel favours the construction of the dam at Makaren, provided the division of the water between Jordan and Israel is agreed on a fifty-fifty basis.

This condition is based on the reasoning not only that Israel is a riparian state of the Yarmuk River, but also that the Yarmuk is the principal tributary of the Jordan River, and by the diversion of the Yarmuk waters into the storage dam, the flow of the Jordan will be correspondingly reduced, to the detriment of the entire west bank of the river.

It is clear that only by regional cooperation between the states concerned can satisfactory solutions be worked out for the water problems not only of Jordan but of Judea-Samaria as well.

IIC/330/August 1980.

אל: אל"מ א. בקנשטיין, עוזר מטאמ"ה לעבודה בשטחים

מאת: נציג מטה"מ

הנדון: הסדרת מתח מקורות המים והתקלאות באיו"ש ובעזה

1) שני הנושאים לעיל מטמטים בושאי יעד לעתונות הזרה במרח"ב ובמידות מטיעוניה על בזל מקורות המים והתבטלות על האיתות החקלאי כתולדה מכך.

2) בשעתו הוצגו הרצ"ב לבדיקות בחו"ל. מפירק לא נודע מיאור מטמה על הישגי הפתוח החקלאי ופתוח מקורות המים בשטחים שאינגו מעורבן.

3) בקשתנו היא שהוכן מקירה יחודית ומטמה שרגוי מתאיתם לכל אתיבטים של הנושא וכולל מירק על העבר פתוח מקורות המים והתקלאות בהקופת שלטון ירדן ומגרים בשנים 66-67 בהשואה למדיניות המשטל.

ב ב ר כ ה,

מ. גונן

העתקים: דר מ. יגר, מנכ"ל
מר נ. לביא, לשכת שה"ח
לשכת המשנה למנכ"ל

(6)

Water in Judaea and Samaria

1) The number of waterworks of the Government in 1979 increased from 1 to 9 (this does not include waterworks for Jewish settlements).

2) The supply of water for these waterworks increased from less than half a million cubic meters (M3) per annum to 9 million M3 per annum.

3) In 1966, there were only a few villages which had running water installations (water was mainly supplied by wells and cisterns). In 1979, there are about 50 villages with running water installations.

4) The aim of the water supply policy of the military government is to supply all the water needed for domestic purposes according to the demand of the increasing population and increasing standards of life.

It is the intention of the military government to supply an ever-increasing number of villages with running water facilities.

Within the framework of this policy the execution of the following projects should be specially mentioned:

a) The Herodian Water Project which is pumping water from two wells to the entire Bethlehem and Hebron area.

b) The pipeline from Motza (near Jerusalem) to Bitunia, which has solved the problem of water shortages in the Ramallah area.

c) The Beith-Ibbo Project for Nablus and villages to the West of Nablus.

d) The Dotan Project supplying Jenin and its vicinity.

The drilling operations of the Israeli water company, Mekorot have not been at the expense of Arab farmers, but in some cases Arab farmers have registered gains in their water supply as the result of such drillings. The 17 Mekorot drillings, for the benefit of Jewish settlements in Judaea-Samaria, were all made with modern equipment, at a depth never reached before by any of the local Arab farmers. Five other wells have been sunk by Mekorot for the exclusive use of Arab villagers. The 300 existing wells, drilled previously by Arab farmers, are all nearer the surface than the new Israeli wells. Seven more permits have been issued to local Arab farmers by the Israeli authorities to execute additional drillings of their own.

The modern Israeli drillings carried out in the vicinity of the village of Auja and in the Valley of Fasael did not in any way affect the output of existing wells. In the one case where Israeli drillings did cause a significant decrease in the water supply of Arab village of Bardele, this decrease has been more than compensated for: Arab farmers in the area this year received 3.5 million cu. m. of water from the new Israeli wells - about half a million cu. m. (or 17%) more than they were drawing from their own wells before!

It is the duty of the military government to develop the water resources of Judaea-Samaria by the most modern methods and in the most effective manner known to it. The substantial increase in the agricultural output of Judaea-Samaria in the last decade, as shown below, provides clear evidence that the Arab farmers of the area have significantly benefitted from Israeli development activities.

A marked improvement has taken place in the Arabs' agricultural output in Judaea-Samaria and in their income from agriculture. The following figures, released by the Coordinator of Government Operations in Judaea and Samaria, Israel Ministry of Defence, on 31 March 1978, speak eloquently on this score:

	1967/8	1976/8
Agricultural Output in Thousands of Tons		
Field Crops	23.5	34.9
Vegetables and Potatoes	60.0	147.3
Citrus	30.0	74.1
Olives and other Fruit	75.9	126.6
Value of Agricultural Ouput in Millions of Israel Pounds		
Total	135.0	1,535.1
Income Originally in Agriculture in Millions of Israel Pounds		
Total	115.0	1,242.9

The Defence Ministry survey also noted that in 1974 the annual per capita income among the rural population in Judaea-Samaria stood at 666 dollars - an increase of more than 500 percent over 1966.

(6)

THE WATERS OF THE AUJA SPRINGS

Two villages are situated in the Auja basin: Auja Fawka and Auja Takhta. The inhabitants earn their livelihood from agriculture, working their own plots of land or those of several absentee landlords who reside in Shechem and Jerusalem. Most of the water they consume comes from the Auja Springs and from several shallow wells in the area.

The Auja Springs flow from the earth at an elevation of 20 metres above sea level, at an annual rate of about 10 million cubic metres, which varies radically in direct relation to the amount of rainfall in the region: In a year of plentiful rainfall, the flow can reach as high as 25 million cubic metres, whereas, in a year of drought, it can drop as low as 1 million cubic metres. In 1962/63, during the period of Jordanian rule, the springs produced only 1.1 million cubic metres of water, and they dried up completely between July and October.

The wells sunk by the Mekorot Water Company in the area reach a depth of 190 metres below sea level, fully 220 metres below the level of the Auja Springs, and there is no physical connection whatsoever between the two. Therefore, the claim that the Mekorot wells affect the flow of the spring waters is entirely unfounded.

The reduction on the flow of the Auja Spring waters between July and November of 1979 resulted largely from the severe drought of 1978/79, when annual rainfall levels were 70 - 80% below average. Primarily, however, the flow of spring water was drastically curtailed by the cumulative effect of the sparse rainfall of the past three years.

In view of this year's severe drought, the Israeli administration installed water taps throughout the two villages, at its expense, from which unlimited drinking water was available to the villagers, free of charge. The water was supplied from the Mekorot wells via pipes which brought it from nearby Kibbutz Yitav.

As stated, a number of shallow wells exist in the area, from which their owners irrigate their crops - primarily during the summer months, when the flow of water from the springs

is at an ebb. This year, as a result of the severe drought which affected the entire region, a number of villages applied for permits to dig new wells. A survey of the hydrological system, however, revealed that some of the requests would have to be denied, in order to prevent damage to the existing wells and to the hydrological balance in its entirety. Only two of the five additional wells requested during July of 1979 were found to be permissable, as they were to be dug at a reasonable distance from the existing wells. The digging of the other wells would have resulted in an irreversible increase in the salinity of the entire water table.

The heavy rainfalls of December 1970 brought about a renewed flow from the Auja Springs. If the abundant rainfall which has fallen so far this winter continues, the spring water will undoubtedly prove adequate to permit the irrigation of crops as in the past. The very renewal of its flow, in itself, is proof plenty that its recent cessation cannot in any way be attributed to the Jewish villages in the vicinity.

T
b
o
th

Th
an
la
fl
car
rul
com

The
low
phys
well

The
resu
70 -
curta

In vi
throu
availa
wells

As sta
their

8487
** יוצא שמור
**
**
**

אל: וושן, נד: 571, מ : המשרד
דח: מ, סג: ש, מא: 200580, וח: 1400
נד: מקלוסקי

שמור/מיידי

הלפרין. ליאור.

המורשה מקלוסקי. שלך 224.

המיעון שהמימשל לא אישר לגורמים ולתושבים ערביים ביו"ש לקדוח קידוחי מים איננו נכון. להלן רשימת האישורים שניתנו :
1. שני רשיונות קידוח בכפר עוגיה בשלהי 1979.
2. ג'נין - אושר קידוח.

3. אזור שכם - 2 קידוחים : עין ביידאן 1, עין ביידאן 2.

4. קבטיה - קידוח אל ימון.

5. קלקיליה - קידוח אחד.

6. רמאללה - קידוח אחד. מבוצע ע"י חברת לפידות.
7. מבמש (מוחמס) - באיזור רמאללה אושר קידוח אחד.
8. יטמה - איזור רמאללה - קידוח אחד.
בנוסף לבקשות לקידוחים הנל' שאושרו ולאור ההרנחה של ממשלת ירדן, יום המימשל קידוחים ופרוייקטים של מים אשר שפרו במידה משמעותית את אספקת המים לכפרי ותושבי יו"ש והוא אחד הגורמים העקריים לגידול הייצור החקלאי בסדר גודל של צמיחה שנתית ממוצעת בסך 16 אחוז בעשר השנים האחרונות. השטח החקלאי בהשקייה גדל ביו"ש ב- 60 אחוז בין 1969 ל- 1978 בתוצאה ממאמצי המדריכים החקלאיים וניצול בשימוש המים.
להלן מספר פרויקטים וקידוחי מים שיום המימשל :
1. הרודיון - ~~מתבצעים~~ שלושה מהקידוחים הגדולים ביותר באזור יו"ש : הרודיון 1 - 400 קוב לשעה. אספקת מים לכל אזור הר חברון בולל בית לחם אשר עד 1967 סבלה מהרנחה ירדנית מהעדר

פיתוח מקורות מים. הרודיון 2 - 90 קוב לשעה. הרודיון 3 - בשלבי ביצוע.
2. העברת צינור מים מסביבות ירושלים לביתוניה אשר פתר את בעיות מחסור המים באזור רמאללה.

3. פרויקט בית-איבו המספק מים לשכם ולכפרים מערביים לשכם.
4. פרויקט דותן המספק מים לג'נין ולסביבתה.

מאז 1967 הקימה ישראל רשת אספקת מים סדירה ליותר מ- 90 כפרים ערבים. כמות המים המסופקת לעיריות הערביות ביו"ש גדלה פי שלוש.
יש להדגיש שכבר ב- 1967 רוב האקויפרים ביו"ש נוצלו במלואם. שאיבה נוספת היתה גורמת לכניסת מים מלוחים לכן אסר השלטון הירדני קידוחים חדשים בארבעה מאזורי יו"ש. לאחר 1967 יישם המימשל הישראלי התקנות הירדניות באותם אזורים ועל פי אותה שיטה.
היום שואבים מים ביו"ש מ- 300 בארות ערביות ומ- 17 בארות יהודיות.
17 קידוחים אלו המוזכרים במברקך 224 , נקדחו לצורך אספקת מים ליישובים ביו"ש נעשו בציוד מודרני , הגיעו לעומק שהכפרים הערבים מעולם לא הגיעו ובוצעו באקויפרים שלא היו מוכרים לפני כן או שלא היו מנוצלים מחשש להגיע למים מלוחים. בנוסף לנל' קדחה מקורות חמישה קידוחים בלעדיים לכפרים הערבים. 300 הבארות הקיימות שנקדחו בעבר ע"י הכפרים הערבים היום בעומק קטן מהבארות החדשות שנקדחו ע"י ישראל.
לסיכום : השטנות שישראל שודדת מיו"ש לצריכה מופרכות מעיקרן, מדיניות הקידוחים שלה ומפעלי המים ביו"ש שפרו בהרבה את מצב המים בכפרים ובערים הערביות, והמימשל החיר קידוחים לערבים במצויין לעיל.
סקירה מקיפה על משק המים ביו"ש נמצאת בהכנה. נעבירה אליך בהקדם.
מצפא - גוגן. ==

נש/לש/אמ

תפ: שהח,מנבל,מנבל,מצפא,לפידות,משפט,דיבון,גוגן,מס

מ ו ג ב ל

מפקדת	אזור
יהודה	ושמרון
ענף	כלכלה
טל'	953213
מים -	755
אדר	תש"מ
פבר'	1980

אל : מר פנחס גונן - משרד החוץ

מאת: ע' רע"נ כלכלה/איו"ש

הנדון: קידוחי מים שבוצעו באיו"ש מאז 1967
שלנו: מים - 681 מיום 29 ינו' 80

1. אבקשך לתקן בסעיף 3 קדוח טובאס - נקדח ע"י הירדנים, הורחב, שופץ וצויד ע"י הממשל.

2. להוסיף לרשימה את הקידוחים הבאים:
א. קידוח טול-כרם - נקדח ב-1974.

ב. קידוח הרודיון 3 - הוחל בביצוע הקידוח בפבר' 80.

ג. קלקיליה 2 - נקדח ב-1979.

ד. ענבתא 2 (נקדח בזמן ירדן), נבדק, שופץ וצויד ב-1975.

ה. עזון - (נקדח ע"י הירדנים), נבדק, תוקן, שופץ וצויד ב-1972.

בכבוד רב,

שלמה לוריתן, סרן
ע' רע"נ כלכלה

של/חז

מ ו ג ב ל

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

פוטנציאל המים באיו"ש

ק ע

- עד יובני 67 היו רב התושבים ללא אספקת מים מסודרת ובאיכות הראויה לשתיה. רובם שאבו את מימיהם ממעיינות מקומיים או מתוך בורות לאגירת מי - גשמים, אספקת מים זורמים בבתים היתה קיימת רק בחלק מהערים הגדולות.
- אספקת מים לשכונות נתנה לסרוגין מספר ימים בשבוע, זאת בנוסף להמצאות ביוב זורם יצרו סכנה להתפשטות מחלות ומגיפות.
- מאז 67 נעשו פעולות להתאמת מערכת המים ולפיתוח הכלכלי המואץ, להעלאת רמת החיים ולתמורות שנבעו מכך באורחות החיים של התושבים.
- תמונת מצב פוטנציאל המים עד שנת 67:-
  - א. מפעלי מים ממשלתיים - 2 מפעלים - עבוד, שבתון עם הספק כולל של 35 מק"ש.
  - ב. בריכות מים כפריות - 10 בריכות בקיבול כללי של 1,000 מק"ק.
  - ג. קוי מים - 45 ק"מ.
  - ד. ברזי מים צבוריים - ב - 12 כפרים.

מפעלי מים עיקריים

- תכנית אב לפיתוח מים סדירה לכפרים משולבים בה מספר מקורות מים ומספר צרכנים על מנת להקטין למינימום את ההסתברות להספקת מים כוללת במקרה של תקלות.
- פרוט מפעלי המים העיקריים בחתך נפתי:-

א. נפת חברון

1) מפעל סמוע - הושלמה בנית המפעל, הותקנו בריכות בכפרים יאטה ודהריה, הונחו קוי מים לחלוקה כולל לשבטי הבדווים. ציוד הקידוח והבוסטר הוחלף. התפוקה עלתה מ - 40 ל - 60 מק"ש.

2) תת מפעל דיר שער - הוקמה תחנת שאיבה בספיקה כולל של 280 מק"ש. מחוברת לקו מתח גבוה. מהתחנה הונח קו מים "12 ובאורך 15 ק"מ לחברון, מ/פ ערוב, בית אומר, חלחול ומתחבר לרשת העירונית של חברון.

3) תת מפעל צוריף - הכפרים מבתיר בצפון עד אידנא בדרום לא קבלו כלל מים בתקופת ירדן. כיום מחוברים לקו ראשי של מקורות מחבל עדולם לגוש עציון. הצינור הינו בקוטר "4 ו - "6 ובאורך כולל של כ - 26 ק"מ.

ב. נפת בית לחם

1) מפעל הרודיון - כולל 2 קידוחים הרודיון 1 - בוצע ע"י הירדנים והרודיון 2. הרודיון 1 סיפק ב - 67 כ - 60 מק"ש וכיום מספק כ - 90 מק"ש. הרודיון 2 מפיק כ - 440 מק"ש קוי מים בקוטר "12 ובאורך כ - 17 ק"מ הונחו לבית לחם, בית ג'אלה, בית סאחור ולתת מפעל דיר - שער.

ג. נפת רמאללה

1) מפעל רמאללה - עד 67 סופקו מים לרמאללה ממפעל עין סמיה ומקדוח חקלאי סמוך למעין בתפוקה של כ - 120 מק"ש. הונחו קוי מים לביר זית וביתוניה בקוטר "4 ו - "6. וקו נוסף בקוטר "14 ממוצא עד בריכת האגירה בביתוניה בנפח1000 מ"ק מסוגל להוליך 720 מק"ש ולעונות על הצריכה ברמאללה וישובי הסביבה.

2) מפעל עבוד - שיכתין - ציוד השאיבה הישן הוחלף. בדיר אבו משעל נבנתה בריכת מים בנפח 500 מ"ק. שני המפעלים אוחדו בצינור בקוטר "4. התפוקה הוגדלה מ - 35 ל - 140 מק"ש מספק מי שתיה ל - 20 כפרים בצפון מערב הנפה.

ד. נפת ירדן

1) מים לגשרים - בעבר סופקו המים לגשרים ע"י מיכליות מיריחו. הונחו קוי מים בקוטר "3 באורך כ - 12 ק"מ מקדוחי מקורות.

2) מים ליריחו - המים ממעין אלישע הגיעו בצנרת צרה ובאופן בלתי סדיר. המים היו עכורים. הוקמה בריכה בנפח 2,000 מ"ק כולל מתקנים לטיהור המים. הונח קו חדש לאספקת מי שתיה לחלק מהעיר (החלק הנמוך) כולל התקנת ברזי כבוי אש.

ה. נפת טול כרם

1) מפעל עזון, סלפית - עד 67 סופקו מים משני קידוחים בתקופה של כ - 100 מק"ש בחורף וכ - 70 מק"ש בקיץ. בעזון חודש קידוח ישן המפיק 15 מק"ש, הוקמה בריכת אגירה של 200 מ"ק והונחה רשת קוים בעיר. בסלפית שופצו 2 מעיינות עם התקנת בוסטר. הוקמו בריכות אגירה בנפח 200 מ"ק והוגדלה התפוקה מ - 10 ל - 20 מק"ש.

2) מפעל רתמה - הושלם קידוח בקרבת הכפר א - זויה, מתוכנן לספק כ - 100 מק"ש לכפרי הסביבה.

ו. נפת שכם

אספקת המים התבססה בעבר על מעיינות בתוך העיר שספקו כ - 100 מק"ש. נוספו 2 קידוחים בדיר שרף כ - 80 מק"ש. נערך קידוח לבאר עמוקה בספיקה של כ - 300 מק"ש. במחנות הפליטים - עסכר ובלטה הונחו רשתות מים וחוברו למערכת המים העירונית.

ז. נפת ג'נין

1) מפעל טובאס - אספקת מים מקידוח מקומי בספיקה של 50 מק"ש. הקידוח הורחב ושוכלל, הותקנו משאבה ובוסטר, מנועי דיזל, קו בקוטר "6 ובריכת אגירה בנפח 1,000 מ"ק.

2) מפעל דותן - אספקת המים מבאר בתוך העיר בספיקה של כ - 60 מק"ש. קידוחים פרטיים הוסיפו כ -.20 מק"ש לצריכת העיר - עם הקמת המפעל ליד ערבה הנטען על קידוח עמוק המספק כ - 230 מק"ש. הונח קו בקוטר "10 לבריכת אגירה בנפח 1,000 מ"ק. הונחו קווים ליעבד, קבטיה, זבבדה ומחנות צה"ל באזור.

10.2.80 בית-אל

מפ-6764/25

רע"ג כלכלה
סגן ממקד האזרח
קמ"ט משרד החוץ

הנדון: קדוחי מים שבוצעו ביו"ש מאז 67
שלך - מיס-681 מיום 29.1.80

1. אבקשך לתקן בסעיף 3 קדוח טובאס - נקדח ע"י הירדנים, הוזהב שופץ וצויד ע"י הממשל הצבאי.

2. להוסיף לרשימה את הקידוחים הבאים:

17 - קדוח מול-כרם - נקדח ב-1974.

18 - סמוע 2 - הותחלו עבודות, ההכנה, התחלת קידוח כמרץ?

19 - קלקיליה 2 - נקדח ב-1979.

20 - ענבתא 2 (נקדח בזמן ירדן) נבדק, שופץ וצויד ב-1975.

21 - עזון - (נקדח ע"י הירדנים), נבדק, חוקן, שופץ וצויד ב-1972.

3. לידיעתך.

בברכה,
דן אדר
מ"מ קמ"ט מים

יב׳ בטבת תש"ם
1 בינואר 1980

אל הנציגויות ומחלקות המשרד

מאת הנציג בשטחים

הנדון: מי המעין של הכפרים עוג׳ה שבבקעת הירדן

1. בעקבות סיעונים ושאלות החוזרות ונשנות הן ע"י הנציגויות והן ע"י נציגי השגרירויות בארץ הוכנה סקירה מיוחדת שיש בה להבהיר שאין ממש בטיעונים על גזילת מים מהכפריה עוג׳ה פוקא ועוג׳ה תחתא בבקעת הירדן כתולדה מקדוחי מים בישובים היהודיים הסמוכים נערן וייסב.

2. מעין עוג׳ה:
מעיין עוג׳ה נובע בתוך ערוץ נחל עוג׳ה, ברום של 20+ מ׳, בנ.צ. 42-151/75-186.

המעיין ניזון מאקויפר הקונומן העליון והוא הינו הגדול במעיינות הנובעים מאקויפר זה באזור עוג׳ה-מצאל.

מי המעיין זורמים באפיק טבעי לאורך כ-600 מ׳, עד לסכר הטייה ממנו הם מוטים להעלת ביטון וזורמים בגרוטציה לעוג׳ה העליונה ועוג׳ה התחתונה ומשמשים להשקאת שדות, מטעי בננות ושטחי ירקות.

תכונות המעיין
ספיקות המעיין נמדדות פעם עד פעמיים בחודש בסכר מלבני המותקן כ-200 מ׳ במורד מסכר ההטייה. השפיעה של המעיין מאופיינת באי יציבותה, (היא נעה בין 3900 מ"ק לשעה (מרץ 1946) עד -0 בחודשים יולי, אוגוסט, ספטמבר 1963. מכסימום השפיעה השנתית הידועה, היתה בשנת 1945/46 והגיעה ל-25 מיליון מ"ק, ומינימום השפיעה הידועה היתה בשנת 1962/63 והגיעה ל-1.1 מיליון מ"ק.

להלן נתונים על שפיעת המעיין ב-5 השנים האחרונות

ש נ ה	מכסימום מ"ק/שעה	מינימום מ"ק/שעה	סה"כ שנתי	גשם בס"מ-מזרעה, שרקיה תחתא
1973/74	1930	234	11.5 מ"ק	849
1974/75	1811	843	12.9 מ"ק	496
1975/76	1645	608	8.1 מ"ק	508
1976/77	1429	212	5.7 מ"ק	597
1977/78	1429	144.7	4.7 מ"ק	570

מעיון בנתונים ניתן להסיק ששפיעת מעין העוג׳ה, תלויה בגשם היורד על איזור ההזנה של המעיין. עצירת הגשמים גורמת לתגובה מידית על שפיעת המעיין. מהטבלה לעיל ניתן לראות את צריכתו של המעיין ואנו צופים כי אם השנה כמות המשקעים באזור תהיה מתחת לממוצע הרב שנתי כפי שהוא עד היום, התקופת הסתיו יבש המעיין כליל.

ב-1.1.79 נמדדה במעיין ספיקה של 6.1 מ"ק/שעה שהוא תגובה ישירה ומצטברת של מיעוט הגשמים בשנה החולפת ובשנה הנוכחית.

2/..

השנה, החל מחודש יוני, כאשר יבש שוב המעיין, מסופקים לשני הכפרים בעוג'ה מי השתיה ללא תשלום וללא הגבלה ע"י מערכת ברזיות שהותקנו בכל הכפר. המתקנים הותקנו ע"י יחידת המים של הממשל ועל חשבונה, המים מסופקים מקידוחי חברת מקורות מתוך הסתעפויות של קווי מים של קיבוץ ייטב, לפי הסכם בין ייטב, מקורות, הסתדרות הציונית וקמ"ט מים איו"ש.

כאמור יש באיזור מספר בארות המפיקות מים מתוקים הראויים להקשיה. לבעלי בארות אלה יש זכויות במי המעיין והם משקים את גידוליהם במי המעיין, כל זמן שהשפיעה במעיין בעיצומה, בקיץ כאשר שפיעת המעיין מתדלדלת הם מפעילים את הקידוחים ומשקים את הגידולים במי הקידוחים.

השנה עקב הבצורת הקשה הפוקדת את האיזור כולו ביקשו מספר תושבים רשיונות קדיחה באיזור החקלאי, אחרי בדיקת המצב ההידרולוגי החברה שאין אפשרות לאשר את כל הבקשות על מנת שלא לגרום נזק לקידוחים הקיימים, הבדיקה הראתה שמתוך 5 הבקשות שהוגשו בחודש יוני השנה ניתן לאשר רק שני קידוחים הממוקמים בריחוק מספיק מקידוחים קיימים מפיקים.

- ולכן ההשקה מקידוחים חדשים לא יגרמו נזק לקידוחים הקיימים.

הממשל אישר את שני הקידוחים האלה ונפגש עם נציגי הכפר והוצע להם לערוך שאיבת נסיון לאקויפר שממנו ניזון המעיין במטרה לבדוק האם ניתן לשאוב מים מבאר עמוקה שניזונה מאקויפר המעיין.

החלקאים לא נענו להצעות הממשל ובמקום זאת ביקשו לקדוח קידוחים שטוחים נוספים באיזור החקלאי בקרבת הקידוחים הקיימים.

מהסיבות שהסברנו לעיל לא אשר הממשל את הקידוחים על מנת שלא לגרום נזקים לבארות הקיימים.

חשוב לציין שככל שמרבים לקדוח, כן קטנה מתיקות המים, בגלל המלחה גוברת של המים במאגרי המים שאין אפשרות לתקנה, זו סיבה שאינה מאפשרת קידוחים נוספים.

המעיין החל לשפוע מחדש עם התחלת הגשמים העזים בחודש דצמבר ואם שנת הגשמים הנוכחית תהיה טובה, ודאי שימשיך לשפוע ולאפשר השקיית הגידולים כמו בעבר. בעצמם חידוש השפיעה יש משום הוכחה שאכן הפסקת הזרימה השנה לא נבעה מניצול מי המעיין בדרך כל שהיא ע"י ההתישבות היהודית באיזור.

חומר רקע ע"י מפקדת אזור איו"ש - קמ"ט מים.

בברכה,

פנחס גוגן

יב׳ בטבת תש"ם
1 בינואר 1980

אל הנציגויות ומחלקות המשרד

מאת הנציג בשטחים

הנדון: מי המעין של הכפרים עוג׳ה שבבקעת הירדן

1. בעקבות סיעונים ושאלות החוזרות ונשנות הן ע"י הנציגויות והן ע"י נציגי השגרירויות בארץ הוכנה סקירה מיוחדת שיש בה להבהיר שאין ממש בטיעונים על גזילת מים מהכפריה עוג׳ה פוקא ועוג׳ה תחתא בבקעת הירדן כתולדה מקדוחי מים בישובים היהודיים הסמוכים נערן וייסב.

2. מעין עוג׳ה:
מעיין עוג׳ה נובע בתוך ערוץ נחל עוג׳ה, ברום של 20+ מ׳, בנ.צ. 42-151/75-186.

המעיין ניזון מאקויפר הקונומן העליון והוא הינו הגדול במעיינות הנובעים מאקויפר זה באזור עוג׳ה-מצאל.

מי המעיין זורמים באפיק טבעי לאורך כ-600 מ׳, עד לסכר הטייה ממנו הם מוסיים לתעלת ביסון וזורמים בגרושציה לעוג׳ה העליונה ועוג׳ה התחתונה ומשמשים להשקאת פרדסים, מטעי בננות ושטחי ירקות.

תכונות המעיין
ספיקות המעיין נמדדות פעם עד פעמיים בחודש בסכר מלבני המותקן כ-200 מ׳ במורד מסכר ההטייה. השפיעה של המעיין מאופיינת באי יציבותה, (היא נעה בין 3900 מ"ק לשעה (מרץ 1946) עד -0 בחודשים יולי, אוגוסט, ספטמבר 1963. מכסימום השפיעה השנתית הידועה, היתה בשנת 1945/46 והגיעה ל-25 מיליון מ"ק, ומינימום השפיעה הידועה היתה בשנת 1962/63 והגיעה ל-1.1 מיליון מ"ק.

להלן נתונים על שפיעת המעיין ב-5 השנים האחרונות

ש נ ה	מכסימום מ"ק/שעה	מינימום מ"ק/שעה	סה"כ שנתי	גשם במ"מ-מזרעה, שרקיה תחתא
1973/74	1930	234	11.5 מ"ק	849
1974/75	1811	843	12.9 מ"ק	496
1975/76	1645	608	8.1 מ"ק	508
1976/77	1429	212	5.7 מ"ק	597
1977/78	1429	144.7	4.7 מ"ק	570

מעיון בנתונים ניתן להסיק ששפיעת מעין העוג׳ה, תלויה בגשם היורד על איזור ההזנה של המעיין. עצירת הגשמים גורמת לתגובה מידית על שפיעת המעיין. מהטבלה לעיל ניתן לראות את צריכתו של המעיין ואנו צופים כי אם השנה כמות המשקעים באזור תהיה מתחת לממוצע הרב שנתי כפי שהוא עד היום, התקופת הסתיו יבש המעיין כליל.

ב-1.1.79 נמדדה במעיין ספיקה של 6.1 מ"ק/שעה שהוא תגובה ישירה ומצטברת של מיעוט הגשמים בשנה החולפת ובשנה הנוכחית.

השנה, החל מחודש יוני, כאשר יבש שוב המעיין, מסופקים לשני הכפרים בעוג'ה מי השתיה ללא תשלום וללא הגבלה ע"י מערכת ברזיות שהותקנו בכל הכפר. המתקנים הותקנו ע"י יחידת המים של הממשל ועל חשבונה, המים מסופקים מקידוחי חברת מקורות מתוך הסתעפויות של קווי מים של קיבוץ ייטב, לפי הסכם בין ייטב, מקורות, הסתדרות הציונית וקמ"ט מים איו"ש.

כאמור יש באיזור מספר בארות המפיקות מים מתוקים הראויים להקשיה. לבעלי בארות אלה יש זכויות במי המעיין והם משקים את גידוליהם במי המעיין, כל זמן שהשפיעה במעיין בעיצומה, בקיץ כאשר שפיעת המעיין מתדלדלת הם מפעילים את הקידוחים ומשקים את הגידולים במי הקידוחים.

השנה עקב הבצורת הקשה הפוקדת את האיזור כולו ביקשו מספר תושבים רשיונות קדיחה באיזור החקלאי, אחרי בדיקת המצב ההידרולוגי החברה שאין אפשרות לאשר את כל הבקשות על מנת שלא לגרום נזק לקידוחים הקיימים, הבדיקה הראתה שמתוך 5 הבקשות שהוגשו בחודש יוני השנה ניתן לאשר רק שני קידוחים הממוקמים בריחוק מספיק מקידוחים קיימים מפיקים.

- ולכן ההשקה מקידוחים חדשים לא יגרמו נזק לקידוחים הקיימים.

הממשל אישר את שני הקידוחים האלה ונפגש עם נציגי הכפר והוצע להם לערוך שאיבת נסיון לאקויפר שממנו ניזון המעיין במטרה לבדוק האם ניתן לשאוב מים מבאר עמוקה שניזונה מאקויפר המעיין.

החלקאים לא נענו להצעות הממשל ובמקום זאת ביקשו לקדוח קידוחים שטוחים נוספים באיזור החקלאי בקרבת הקידוחים הקיימים.

מהסיבות שהסברנו לעיל לא אשר הממשל את הקידוחים על מנת שלא לגרום נזקים לבארות הקיימים.

חשוב לציין שבכל שמרבים לקדוח, כן קטנה מתיקות המים, בגלל המלחה גוברת של המים במאגרי המים שאין אפשרות לתקנה, זו סיבה שאינה מאפשרת קידוחים נוספים.

המעיין החל לשפוע מחדש עם התחלת הגשמים העזים בחודש דצמבר ואם שנת הגשמים הנוכחית תהיה טובה, ודאי שימשיך לשפוע ולאפשר השקיית הגידולים כמו בעבר. בעצמם חידוש השפיעה יש משום הוכחה שאכן הפסקת הזרימה השנה לא נבעה מניצול מי המעיין בדרך כל שהיא ע"י ההתישבות היהודית באיזור.

חומר רקע ע"י מפקדת אזור איו"ש - קמ"ט מים.

בברכה,

מנחם גונן

ר' בטבת תש"ם
24 בדצמבר 1979

אל מנהל מצפ"א

מאת הנציג בשטחים

הנדון: מעין עוג'ה - מחסור במים

בעקבות פנית Rhil שהגרירות ארה"ב להלן מידע המתייחס למיקונים על גזילת מי המעין בעוג'ה.

1. תושבי עוג'ה תלויים בהספקת המים שלהם במעיין עוג'ה בלבד. זרימת המים במעיין זה היא בלתי יציבה באופן מסורתי. התנודות בזרימתו הן למעמים קיצוניות, עד כי שמיעתו נפסקת לחלוטין. כך קרה, למשל בשנת 1962. אך גם היו שנים אחרות שבהן זרימת המים היתה מצומצמת ביותר. ספיקתו השנתית הרגילה היא בין 10 ל-14 מיליון מ"ק מים, אך ב-1962 היא היתה משך כל השנה רק 1.1 מיליון וב-60/1959 2.8 מיליון מ"ק. גרף מדוייק של כל השנים נמצא אצל קמ"ט מים. שינויים אלה בזרימת הם תוצאה מכמות המשקעים. השנה היתה שנה שחונה ביותר ומעום הגשמים שירדו גרמה לכך שהמעיין יבש לחלוטין, כפי שכאמור, כבר אירע בעבר.

2. התיישבות מעיין זה אינגת תוצאה מהקידוחים להתיישבות היהודית. ההתיישבות היהודית ייסב מקבלת את המים לא ממעיין אלא מקידוחים שנקדחו במיוחד עבורה. קידוחים אלא אינם יונקים מאותו האקויפר של מעיין עוג'ה אלא מאקויפר נפרד, ואין קשר בין השנים על אף הקרבה הגיאוגרפית.

3. אין אפשרות לבצע קידוח נוסף באקויפר של ייסב מחשש של המלחה. גם ליהודים לא ירשו לקדוח שם קידוח נוסף.

4. באקויפר של מעיין עוג'ה הרשינו שני קידוחים נוספים לערבים. אך לא היתה אפשרות להרשות קידוחים נוספים מפני חשש להמלחה גם של אקויפר זה.

5. מיכמנו עם מקורות לחת מים מבינור המים של ייסב לצרכי שתיה, כך שאין בעיות שתיה לתושבי עוג'ה. אך לא היתה אפשרות להקציב מים להקלאות ממקור זה. עתה, לאחר הגשמים נמלאו המעינות.

6. משתדלים לאחר אפשרות של קידוח נוסף באקויפר מעיין עוג'ה.

7. מצב המים בגדמ"ע
בגדמ"ע היתה וקיימת מצוקת מים:

א. אחת ההוכחות לכך היא שרוב אדמות האיזור שהיגו מקלאי היגן אדמות בעל (ללא השקייה). בשנת 1968 - ממה"כ האיזור המעובד הלקאית שכלל 3,845,000 דונם, רק 57,000 דונם הושקו (ארבעת שלחין) כלומר יותר ה-3,788,000 דונם היו אדמות בעל (ללא מושקים).

ב. אחת הסיבות למצוקת המים נובעת מהעובדה שהירדנים, מטעמים הידרואולוגים מוצדקים, אסרו על קידוחים במספר איזורים כגון: יריחו, מול כרם, וקמסייה המיבה לאיסור נובעת מגיבול יחר של (כימימים) בשנות ה-60 כאשר שאיבת מים נוספת היתה גורמת לכניסת מים מלוחים.

2/..

ג. הממשל רק ממשיך במדיניות המוצדקת הנ"ל.

ד. למרות הנאמר לעיל, הצלחנו להגדיל פי - 1.6 את השטח המושקה (אדמות שלחין) בין השנים 1968 ל-1976. את תוצאות היעול שהוכנסו ע"י שלטונות ישראל, ניתן לראות הן בגידול הדרמטי בייצור החקלאי והן בגידול האוצר החקלאי ביו"ש שגדל במהירים קבועים (ובמונחים ריאליים) מי 2.6 בין 68 ל-76. מכאן שאין להתייחס לבעיות המים בגדה"ע בלי לקשרן עם צמיחת ענף החקלאות באיזור כולו ובלי להזכיר במקביל את העובדה היסודית בפיתוח ענף החקלאות, היינו, עליה דרמטית ביחס הפוקה/חשופת בכלל וייצור חלקאי/מים בפרט.

8. השענות ישראל שודדת מי הגדה לצרכיה, מופרכות מיסודן. תצרוכת המים של ישראל היא כ-1.800 מיליון מטר קוב לשנה, כשהפוקה המים הכוללת בגדה"ע איננה עולה על כ-70 מיליון מטר קוב בשנה.

9. יש להבחין בין שני מקורות עיקריים למים בגדה"ע: מים מבארות ומים ממעיינות. כמו כן קיימים שני שטחים שונים למים והם: לשתיה ולחקלאות.

א. בנושא קידוחים: כמו בישראל קובע החוק הירדני המופעל בשטחים המוחזקים כי יש לקבל רשיון המקה מהשלטונות כדי לקדוח באר חדשה. הממשל ביו"ש הקים איפוא וועדת קידוחים הבודקת את בקשות החקלאים הערבים. וועדה זו מיישמת את התקנות הירדניות שחוקנו עוד לפני 67 האוסרות, בין היתר, קידוחים חדשים בשלושה אזורים בגדה: יריחו, טול-כרם, וקבטייה. הסיבה לאיסור נובעת מניצול יתר של (כיסי מים) באזורים אלה: שאיבה נוספת היתה גורמת לכניסת מים מלוחים. (למרות האמור לעיל, הרשתה וועדת הקידוחים קידוחים לצרכי שתית בלבד, באזורים האסורים). לגבי האיזורים המותרים הכניס הממשל סדר בניצול הבארות הקיימות אשר לעיתים קרובות נוצלו בצורה המובעת בשכנים ע"י רקלי הבארות השרביים שמסה. לפעמים הסתכן הממשל וקדח בארות ורק לאחר שהתברר שהמים עכורים, הועברו לערבי הגדה (לצרכיהם העירוניים). בנושא אספקת מי שתיה הגשים הממשל תכנית עניפה של אספקה סדירה לכפרים ולערים הערביים. כיום, שני שליש מן המים לערים בגדה משמשים מקידוחי הממשל.

העבר נא העתק התשובה לגב' KRum בשגרירות ארה"ב שפנתה אלי בנושא.

בברכה,

מנחם בוגן

העתק: סמנכ"ל ש. דיבון
סמ" מנכ"ל
לשכת המנכ"ל
שגרירות וושינגטון/ ציר הסברה

2583 HXY' .IXH ** TIRW

**
**
**
**

HR: 0.' TL: 505' Q : UPWLLT
TM: C' OK: W' HM: 6211141' NU: 0051
TL: HTRIW-RT.I

ARIL/CUIA'

TTTTT CWAT 96E'

1. UPGMU HTRIW C.I P.I.I QCUT AY.TTT'
H. TOPTI (QESOTO) IGH UIII CH UIPGMI (REQUISITIONED)
55 HCP LIIO IGH 00002 '
2. TRMLU IWIMCU UPGMU 008 LIIO TCGL TLWMU TH.III P.I.I:
C. UMQU TOPL CXIIL HQIT.O CCH HA CGT. HIW.O II.O GLQ CXIH'
QMII. UMLMMIU LWH.O CUQW.I CMII HTQIW.UO' TRMLU AG TIMC.O
TLCIW' HO IU II.I' MLMU ICG LII HUL' UO LWH.O CUY.W UI.MU
P. UMQU UIH TLIII HTQW QI.IU ICQ.MIQI HTQW GLQ.W'
IW.M.O I.MIGI G.XI. HO UI.MUO UICU'
2. TRMLU IWIMCU UPGMU 008 LIIO TCGL TLWMU TH.III P.I.I:

P. UMQU UIH HTQW QI.IU AUQMIQ..O QMII.O CCH UIII WC.LIW ICCH
UMQU UIH HTQW QI.IU ICQ.MIQI HTQW GLQ.W'
MLIC 1'===

.WLHC TWQU TTIW'
CYCIY CQYQU .III TRQQC.UO CUX.Y CH LM HW UYIU HCH CQMMU IC
II.QU
I' CQM.G I' QX.W.O WIUXIQIIW II' CG. W.MIC IMWL' HW..UQI
UIHQI TQM.G 2 C.I.MWCO ICW.QIW LM TMW UXIII'
CCH UYICU'
TMIWI WUIXH CHWL 2961 I. IU U.U QI.W HW .III CUIX.H MIWI.O
08 LIIO TWHI.I 6 TOGQQII 6261' .WLHC TQIII WH.IU QI.IU
WI.III' CGI. IQI QU TQWI WI. QMIQ..O C.III IMICI MIWI WC
QQ.III UHIQU CQIU HWW CQMIQ..O QHC UO QQII.O UQQU CCH UIII
TQWII IY.I.I IWIQU UHIQU TIIIW QI.IU' IT. TQIW 4561 WWI.IU

4561' NI CH U.U CWO IQI CUIX.H MIWI'
MIWI TQWII' UQMIQ..O QIWI.O WMIII UHIQU QU.III.O TQIU
UQQU UIH HIQU QI.IU WUQMIQ..O QWII.O CCH UIII WC.LIW IICH
2. TRMLU IWIMCU UPGMU 008 LIIO TCGL TLWMU TH.III P.I.I:

בלמים יוצא

אל: ני, נר: 426, מ : המשרד
דח: ר, סג: ב, תא: 121179, לח: 1500
נד: אספקת מים לשטחים

מיק

בלמס/רגיל

דורון/נאום.

להלן כמה נתונים בענין אספקת המים לשטחים:
א. מתוך מברק פנחס גונן מספטמבר 1978 לוואשינגטון:

ארבל 1==

תפ: שהח,רהמ,סרהמ,מנכל,ממנכל,אליצור,דיבון,ארבל1,ארבל3,
גונן,מט,ר/מרבו,ממת

1. הטענות שישראל שודדת מי הגדה לצריכה מופרכות מיסודן. תצרוכת המים של ישראל היא ב-1700 מיליון קוב בשנה בשתפוקת המים הכוללת בגדמ"יע אינה עולה על ב-80 מיליון מטר קוב בשנה. תפוקת המים בגדמ"יע הוכפלה בעשר השנים האחרונות פי שנים וחצי.
2. בעשר השנים האחרונות הקימה ישראל רשת אספקת מים סדירה לתשעים כפרים ערביים. לעיריות הערביות בגדה הושלמה במות המים, נוסף על כך מיובאים מים מהרשת הישראלית למספר עריות כגון: בית לחם, חברון, בית גיאלה ורמאללה ואת בשל מחסור במים מתוקים בגדמ"יע.
3. כבר ב-1967 רוב ה- AQUIFERES (כיסי מים) בגדמ"יע נוצלו במלואם: שאיבה נוספת היתה גורמת לכניסת מים מלוחים, לכן אסר השלטון הירדני קידוחים חדשים בארבעה ואזורי יוש, לאחר 1967 השלטון הישראלי יישם התקנות הירדניות באותם אזורים על פי אותה שיטה.

היום שואבים מים ביוש מ-300 בארות ערביות ומ-15 בארות יהודיות. החלק הארי של הבארות היהודיות נקדחו בכיסי מים שלא היו מוכרים לפני 67 או בבאלה שלא מנוצלים מחשש להגיע למים מלוחים. הקידוחים בגדמ"יע יקרים מאד, (רבע מיליון לקידוח)

משק המים בגדמ"ע

7

1. בגדמ"ע היתה וקיימת מצוקת מים:

א) אחת ההוכחות לכך היא שרוב אדמות האיזור שהינו חקלאי הינן אדמות בעל (ללא השקייה).
בשנת 1968 - מסה"כ האיזור המעובד חקלאית שכלל 3,845,000 דונם, רק 57,000 דונם הושקו (אדמות שלחין) כלומר יתרת ה- 3,788,000 דונם היו אדמות בעל (לא מושקים).

ב) אחת הסיבות למצוקת המים נובעת מהעובדה שהירדנים, מטעמים גיאולוגים מוצדקים, אסרו על קידוחים במספר איזורים כגון: יריחו, טול-כרם, וקבטייה הסיבה לאיסור נובעת מניצול יתר של AQUIFERES (כיסימים) בשנות ה- 60 כאשר שאיבת מים נוספת היתה גורמת לכניסת מים מלוחים.

ג) הממשל רק ממשיך במדיניות המוצדקת הנ"ל.

ד) למרות הנאמר לעיל, (~~מאז כניסת הממשל~~), הצלחנו להגדיל פי- 1.6 את השטח המושקה ((אדמות שלחים) בין השנים 1968 ל- 1976.
את תוצאות היעול שהוכנסו ע"י שלטונות ישראל, ניתן לראות הן בגידול הדרמטי בייצור החקלאי והן בגידול המוצר החקלאי ביו"ש שגדל במחירים קבועים (ובמונחים ריאליים) פי 2.6 בין 68 ל- 76.
מכאן שאין להתייחס לבעיות המים בגדמ"ע בלי לקשרן עם צמיחת ענף החקלאות באיזור כולו ובלי להזכיר במקביל את העובדה היסודית בפיתוח ענף

החקלאות, היינו, עליה דרמטית ביחס תפוקה/תשומה בכלל וייצור חקלאי/מים בפרט.

8 הטענות שישראל שודדת מי הגדה לצרכיה, מופרכות מיסודן. תצרוכת המים של ישראל היא כ- 1.700 מליון מטר קוב לשנה, כשתפוקת המים הכוללת בגדמ"ע איננה עולה על כ- 70 מליון מטר קוב בשנה.

9 יש להבחין בין שני מקורות עיקריים למים בגדמ"ע: מים מבארות ומים ממעיינות. כמו כן קיימים שני שימושים שונים למים והם: לשתיה ולחקלאות.

א) בנושא קידוחים: כמו בישראל קובע החוק הירדני המופעל בשטחים המוחזקים כי יש לקבל רשיון הפקה מהשלטונות כדי לקדוח באר חדשה. הממשל ביו"ש הקים איפא וועדת קידוחים הבודקת את בקשות החקלאים הערבים. וועדה זו מיישמת את התקנות הירדניות שתוקנו עוד לפני '67 האוסרות, בין היתר, קידוחים חדשים בשלושה אזורים בגדה: יריחו, טול-כרם, וקבטייה.
הסיבה לאיסור נובעת מניצול יתר של (כיסי מים) AQUIFERES באזורים אלה: שאיבה נוספת היתה גורמת לכניסת מים מלוחים.
(למרות האמור לעיל, הרשתה וועדת הקידוחים קידוחים לצרכי שתיה בלבד., באזורים האסורים). לגבי האיזורים המותרים הכנים הממשל סדר בניצול הבארות הקיימות אשר לעיתים קרובות נוצלו בצורה הפוגעת בשכנים ע"י בעלי הבארות הערביים עצמם. לא פעם הסתכן הממשל ונקדח בארות ורק לאחר שהתברר שהמים טובים, הועברו לערביי הגדה (לצרכיהם העירוניים).
בנושא אספקת מי שתיה הגשים הממשל תכנית עניפה של אספקה סדירה לכפרים ולערים הערביים. כיום, שני שליש מן המים לערים בגדה מסופקים מקידוחי הממשל.

EMBASSY OF ISRAEL
CANBERRA, A.C.T. 2600
TELEPHONE (062) 731309

שגרירות ישראל

קנברה, יא' כחשון תש"מ
1 בנובמבר 1979

110.1

(644) תיק אוים

אל : הסברה/תכניים

מאת : השגרירות, קנברה

הנדון : האשמות ביתם למקררות המים בשטחים

רצ"ב העתק מכתב שתוכנו מדבר כעד עצמו.

כותב המכתב נמנה בין ראשי הקבוצה היהודית "שבילים לשלום" שמרכזה במלבורן ומקומה במפה הפוליטית מקביל לזה של מפלגת של"י.

נודה לכם אם תציידונו בתשובות המתאימות ובאנגלית.

ב ב ר כ ה ,

אהרון לופז

העתק : מר מ. גרנן, נציב המשרד בשטחים
הקונב"ל, סידני

TELEPHONE
48 2937

PATHS TO PEACE

8 YARRAFORD AVENUE
FAIRFIELD 3078
VICTORIA AUSTRALIA

110.1

29th. October, 1979.

His Excellency,
The Ambassador of Israel,
Embassy of Israel.
6 Turrana Street,
YARRALUMLA.
CANBERRA. A.C.T. 2600.

Your Excellency,

You may recall at the H.U. Dinner I told you of statements made by an Australian journalist, quoting U.S. sources, regarding the question of water supply in the Gaza Strip and the West Bank.

Would you please let me know, as far as you are able, the accuracy or otherwise of the various statements attached.

Yours sincerely,

Norman Rothfield

NORMAN ROTHFIELD.

October 29, 1979

STATEMENTS BY MR. WATERHOUSE

1) The Jewish settlements in the Gaza Strip "The Katif Complex" encroach on the water resources of the Arabs. The Israeli settlers sink wells 50 metres deep beside the oasis which supports hundreds of Arab families near the town of Rafah. This has reduced the oasis water level threatening to destroy Arab vegetable gardens and orange groves.

2) To get water, the Arabs have been forced to dig into the dunes, but this requires a bulldozer which is prohibited to them.

3) The water supplies to Arab plantations have been reduced by the Israeli authorities and Arabs are fined if they exceed their water quota.

4) Arabs require permission to expand their orange plantations; no permission has been granted since 1967.

On the West Bank:

5) The 67 Jewish settlements there encompass 20-25% of the total area including 70% of the most fertile land in the Jordan valley.

6) The Israelis have drilled many deep wells in the area to support cultivation. These have lowered the ground water level so far that a number of Palestinian wells in the north have dried up.

7) A few Palestinians have been permitted to dig new shallow wells, but for personal use only. Permission to develop irrigation wells is consistently refused. Arab consumption of water is controlled, like in Gaza, through meters and severe penalties are imposed on Arabs who violate their quota.

8) Some 500,000,000 cubic metres of water are taken annually from the Gaza and West Bank, half of which is consumed locally - the rest pumped into Israel.

9) Israelis installed a pipeline to a well in Auja and assured local Palestinian farmers it was only for drinking water. Today three pipelines take water for irrigation for five Israeli colonies from the well. It is estimated that water available to Palestinian cultivation has been lowered by one-third.

2061

יוצא

בלמ"ס

אל: נ', נד: 231, מ : המשרד
דח: ר, סג: ב, תא: 081079, רח: 1230
נד: איו"יש

בלמס/דגיל

נאום-שלבם 157,189 מאמר בוושינגטון פוסם על בעיות מים באיו"ש, ובמיוחד בכפר עוגיה. להלן לשמושכם:
תושבי הכפר תלויים באספקת המים במעין הכפר שורימתו בלתי יציבה. תפוקתו בשנים גשומות בין 10-14 מיליון מטר קוב לשנה ואילו בשחונות כדוגמת 78/79 שהיתה שחונה במיוחד באיזור כולו ירדה עד להפסקה במעש מוחלטת . 1962-1 יבש המעין לחלוטין ובשנים שלאחר מכן הצטמצמה ורימת המים למינימום. 1-62 היתה הורימה 1.1 מליון קוב,בשנת 59/60 2.8 מליון.

2. הממשל דאג לכך שהכפר יקבל מי שתיה מצינור מקורות ומקידוחים סמוכים בסביבה.

3. לקדות שבוצע עבור ההתישבות הסמוכה ביימ"ב אין חוור אין כל קשר והשפעה למצב המים בכפר עוגיה. הכפר מקבל מימיו ממעינות ואילו המים להתיישבות ימ"ב הם מקידוחים מיוחדים שאינם יונקים מימהם מאקויפר של הכפר עוגיה בעומק שונה לחלוטין ואין כל קשר בין מקורות המים.

4. אין אפשרות לבצוע קידוחים נוספים באיזור הכפר מחשש המלחת המאגר הקיים וגם ההתיישבות באזור מוגבלת בקידוחים נוספים מאותו החשש עצמו.
5. יש לזכור שבשנים השחונות 59/60 61/62 היתה החלקאות בכפר ברמת התפתחות נמוכה ואילו בשנת 79 הפגיעה של השנה השחונה בחקלאות שהתפתחה מאז 67 משמעותית ביותר.

6. הממשל עושה מאמצים לאתר קדוח נוסף במאגר המים של עוגיה להקל על החקלאים אך הסיבויים הקלושים לאור סבנת ההמלחה של המעיינות , עם חדוש עונת הגשמים מקוים שמאגרי המים שנפגעו בכל האיזור יתמלאו גם בכפר עוגיה.

גונן.==

755
** נבנס שמור
**
**
**

אל: המשרד, נר: 189, מ : ני
דח: מ, סג: ש, מא: 051079, רח: 1400
נד: המיוחדת

שמור/מידי

ארבל 1. גונן .

מדורון .

המיוחדת .

בהמשך לשלי 157 , מתברר שיש כאן חומר בנדון לבעיית המים , האם יש לכם דבר מה נוסף בענין עוג'ה, לאור המאמרים בנדון , בהמשך לחורם 617 של גונן מיום 21 במאי 79 ? תודה.
נאום .

תפ: רון,ארבל1,גונן

** נבנס שמור
**
**
**

אל: המשרד, נר: 157, מ : ני
דח: ד, סג: ש, תא: 041079, רח: 1730
נד: מים ביו"ש

שמור/דחוף

ארביל 1.

מדורון . המיוחדת .

ראונא מאמר ב- וושינגטון פוסט מהיום על בעיות מים ביו"ש.
הבריקונא מדרון בסוגיה זו , כי הנושא בודאי יעלה בועדה.
נאו"מ===

תפ: שהח,מנכל,ממנכל,דון,ארבל1,ר/מרכז,ממת,גונן,מט

מ ו ג ב ל

מפקדת	אזור
יהודה	ושומרון
ענף	כלכלה
טל'	953213
מיס	289
אלול	תשל"ט
24 ספט'	79

מק מוס

אל: מ"מ משרד החוץ/מר פנחס גונן
מפקד האזור
סגן מפקד האזור
קמ"ט מים

הנדון:- מים צאיו"ש -מאמרים בעיתונות בינלאומית
שלנו מן ה-24.9

1. בהמשך לסימוכין. קיבלנו ממך את המאמרים ובהתאם לנאמר שם, להלן כמה תוספות לסימוכין.

2. במאמר של הלוס אנגלס טיימס מדובר גם על התייבשות מקורות המים לייד הב"המליץ במוצא ואדי פרעה. בעניין זה -לידיעתך האישית בלבד בשלב זה- המצב איננו ברור כמו במקרה עוג'ה. ביקשנו מהח"ל לערוך מחקר האם סיבת ההתייבשות היא השנה השחונה או קידוחי מקורות. טרם קיבלנו את המוצאות. במידה ויתברר שהמצב נובע מקידוחי מקורות - כמו במקרה של ברדלה - תצטרך מקורות לדאוג לתיקון המצב.

אפרים אחיטוב, סא"ל
ראש ענף כלכלה

מ ו ג ב ל

מפקדת	אזור
יהודה	ושומרון
ענף	כלכלה
טל'	953213
אלול	תשל"ט
24	ספט'
79	

288 373

אין מים

קמ"ט משרד חוץ/מר פנחס גונן

מפקד האזור

סגן מפקד האזור

ירדמים

הנדון:- מים בעוג'ה -מאמרים בעתונות בינלאומית

1. לפי בקשתך בשיחתנו הטלפונית, להלן התייחסותנו בעניין בעיית מים לעוג'ה. הואיל וטרם קיבלתי את המאמר עצמו, הרי שאוכל רק להתייחס לעניין עצמו ולפרטים שמסרת טלפונית.

2. תושבי עוג'ה חלויים בהספקת המים שלהם במעיין עוג'ה בלבד. זרימת המים במעיין זה היא בלתי יציבה באופן מסורתי. התנדות בזרימתו הן לפעמים קיצוניות, עד כי שפיעתו נפסקת לחלוטין. כך קרה, למשל בשנת 1962. אך גם היו שנים אחרות שבהן זרימת המים היתה מצומצמת ביותר. ספיקתו השנתית הרגילה היא בין 10 ל-14 מיליון מ"ק מים, אך ב-1962 היא היתה משך כל השנה רק 1.1 מיליון וב-60/1959 2.8 מיליון מ"ק. גרף מדוייק של כל השנים נמצא אצל קמ"ט מים. שינויים אלה בזר'מה הם תוצאה מכמות המשקעים. השנה היתה שנה שחונה ביותר ומעוט הגשמים שירדו גרמה לכך שהמעיין יבש לחלוטין, כפי שכאמור, כבר אירע בעבר.

3. התייבשות מעיין זה איננה תוצאה מהקידוחים להתיישבות היהודית. [illegible] מעבר ברלה [illegible].

4. ההתיישבות היהודית ייטב מקבלת את המים לא ממעיין אלא מקידוחים שנקדחו במיוחד עבורה. קידוחים אלא אינם יונקים מאותו האקויפר של מעיין עוג'ה אלא מאקויפר נפרד, ואין קשר בין השנים על אף הקרבה הגיאוגרפית.

5. אין אפשרות לבצע קידוח נוסף באקויפר של ייטב מחשש של המלחה. גם ליהודים לא ירשו לקדוח שם קידוח נוסף.

6. באקויפר של מעיין עוג'ה הרשינו שני קידוחים נוספים לערבים. אך לא היתה אפשרות להרשות קידוחים נוספים מפני חשש להמלחה גם של אקויפר זה.

7. סיכמנו עם מקורות לתת מים מצינור המים של ייטב לצורכי שתיה, כך שאין בעיות שתיה לתושבי עוג'ה. אך לא היתה אפשרות להקציב מים להקלאות מעקור זה. [illegible]

8. משתדלים לאתר אפשרות של קידוח נוסף באקויפר מעיין עוג'ה.

9. ~~השערתנו היא שעם הירוש עונה הגשמים יתחיל מעיין עוג'ה שוב לזרום.~~

אפרים אחירם, סא"ל

ראש ענף כלכלה

אא/עה

708

נכנס נלמ"ס

אל: המשרד, נל: 64, מ: לוסאנגלס
מס': 1, תאר: 190979, שע: 1530
נד: מסוגנן

דג"ל/נלמס

מס"ת המברק.

מ:ברוש/וולש"נגמון.

נהגבר)

THE FOLLOWING ARTICLE BY DON SCHANCHE APPEARED IN THE L A. TIMES ON SEPT. 19

PLEASE CABLE SUFFICIENT INFORMATION FOR REBUTTAL.
ARABS BLAME ISRAEL FOR RUINED FARMLAND: WEST BANK SETLEDS' PUMPS. WATERLINES BYPASS PARCHED VILLAGERS
AL AUJA. ISRAELI-OCCUPIED WEST BANK - THERE IS A CRUEL CONTRAST OF POVERTY AND PLENTY IN THE AREA AROUND THIS MUD-HUT GHOST TOWN ON THE WEST BANK OF THE JORDAN RIVER. THE ONCE-VERDANT VALLEY NORTH OF JERICHO IS DOTTED LIKE A VAST PUNCHBOARD WITH DYING FIELDS. ACRES OF FARMLANDS ARE PARCHED BEOND THE HOPE OF CROPS THIS FALL AND WINTER. CITRUS TREES THAT WILL REQUIRE A MINIMUN OF FIVE TO SIX YEARS TO REPLACE HAVE DROPPED THEIR LEAVES AND DIED. THEIR BRACHES DRY AS KINDLING. BANANA PLANTS THAT MUST BE CAREFULLY NURTURED FOR A YEAR AND A HALF BEFORE MATURITY HAVE SHRIVELED LIKE OLD CORN STALKS.
AT FIRST GLANCE THE BLIGHT OVER THE LAND APPEARS TO BE SOLELY THE RESULT OF THE SEVERE DROUGHT THAT HAS STRUCK THE ENTIRE EASTERN MEDITERRANEAN AREA THIS YEAR.

+THE DROUGHT HAS HURT EVERYONE EQUALLY+, SAID MEIR BEN- 384. ISRAEL'S WATER COMMISSION.ER.

BUT A CLOSER LOOK AT THE LAND LAST WEEK SHOWED THAT SOME PEOPLE IN THIS REGION OF THE WEST BANK ARE MORE QUAL THAN OTHERS.
DESPITE THE DEVASTATING DROUGHT, LUSH FIELDS AND GROVES MARK THE SIX MAJOR JEWISH SETTLEMENTS THAT OCCUPY A LARGE PORTION OF THE FARMLAND HERE. THE FIELDS AND ORCHARDS OF THE SETTLEMENTS, FED BY A NETWORK OF UNDERGROUND WATER PIPES AND MECHIZED WELLS, SHOWED VIRTUALLY NO DROUGHT DAMAGE.

AT THE WELL-ESTABLISHED ISRAELI SETTLEMENT OF GILGAL, FOR EXAMPLE, THE ABUNDANT LAND THAT SWEEPS TO THE EDGE OF THE JORDAN 15 MILES NORTH OF JERICHO WAS BEING TILLED, PLANTED AND COPIOUSLY WATERED BY SPRINKLER AND DRIP IRRIGATION SYSTEMS FOR THE FALL AND WINTER VEGETABLE CROPS. CITRUS TREES AND BANANA PLANTS LOOKED HEALTHY. THOUSANDS OF FACTORY-BRED TURKEYS WERE BEING FATTENED FOR MARKET. THE SETTLERSMENT'S SWIMMING POOL, JUST A STONE'S THROW FROM THE MODERN, AIR-CONDITIONED BUILDINGS THAT HOUSE GILGAL'S 100 JEWISH FAMILIES, WAS SURROUNDED BY A QUARTER-ACRE LAWN AS SMOOTH AND IMMACULATE AS A NORTH CAROLINA GOLF GREEN. AND IT WAS TANTALIZINGLY FULL.

TANTALIZING, THAT IS, TO THE 500 ARABS REMAINING IN THIS BONE- DRY VILLAGE OF MUD-BRICK AND DUST THAT ONLY A YEAR AGO HOUSED ABOUT 2000 WHO LIVED, AS THEIR FAMILIES HAD FOR GENERATIONS, ON THE PROD- UCTS OF THE NEARBY FIELDS.

THE WEST BANK ARABS BELIEVE THAT THE IMBALANCE IN WATER ALLOCATION IS PART OF A DELIBERATE STRATEGY TO DRIVE THEM FROM THEIR LAND AND FORCE THEM TO SELL IT AT REDUCED PRICES TO ISRAELIS, WHOSE CABINET ON SUNDAY APPROVED A NEW POLICY OF PERMITTING INDIVIDUALS TO BUY PRIVATE ARAB LAND ON THE WEST BANK.
BEN-MEIR AND YAHIV NAFTALI, SPOKESMAN FOR THE ISRAELI AGRICULTURAL MINISTRY, DENIED ANY SUCH GOVERNMENT INTENTION.
THE VILLAGERS OF AL AUJA, JUST WALKING DISTANCE FROM GILGAL, SAID THAT SINCE MAY THEY HAVE HAD ENOUGH WATER TO DRINK. THEY COMPLAINED THAT TO GET EVEN THAT MUCH THEY HAVE HAD TO BEG FROM THE ISRAELIS WITH THEIR OWN FIELDS DEAD OR DYING. MOST OF THE VILLAGERS HAVE MOVED TO

JERICHO, NABLUS AND RAMALLAH IN SEARCH OF JOBS WHILE THE REST MAKE ENDS MEET BY DOING DAY LABOR FOR THE ISRAELI SETTLERS, SAID A VILLAGE SPOKESMAN WHO ASKED TO REMAIN ANONYMOUS.

JUST A FEW YARDS FROM THE EDGE OF THE VILLAGE A 9-INCH PIPE CARRIES 250 CUBIC METERS OF WATER EVERY HOUR TO THE NEARBY SETTLEMENT LAND, BYPASSING THE CEMENT IRRIGATION CANAL THAT USED TO SUPPLY THE FIELDS OF AL AUJA.

THERE IS ONE HAND-TURNED VALVE ON THE PIPE. ARAB VILLAGES ARE PERMITTED TO TAP ONLY ENOUGH WATER FOR DOMESTIC USE, BUT NONE FOR THEIR FIELDS. THE VILLAGE SPOKESMAN CHARGED THAT EVEN WHEN THEY OFFERED TO BUY .HE LIMITED QUANTITIES THAT WOULD HAVE KEPT THEIR CITRUS ORCHARDS UNFRUVTFULLY A

THE VILLAGE SPOKESMAN CHARED THAT EVEN WHEN THEY OFFERED TO BUY THE LIMITED QUANTITIES THAT WOULD HAVE KEPT THEIR CITRUS ORCHARDS UNFRUITFULLY ALIVE THE ISRAELIS REFUSED TO SHARE.
WATER COMMISSIONER BEN-MEIR, WHO SUPERVISES THE ALLOCATION OF SCARCE WATER RESOURCES THROUGHTOUT ISRAEL AND THE OCCUPIED TERRI- TORIES, SAID HE WAS NOT FAMILIAR WITH THE PLIGHT OF AL AUJA BUT HE REFUSED TO BELIEVE THE VILLAGERS' STORY
+THEY ARE PLAYING POLITICAL GAMES THERE,+ HE SAID.
IF IT IS A POLITICAL GAME, IT HAS COST THE VILLAGE OF ALAUJA THE PRODUCTIVITY OF ITS FIELDS AND ORCHARDS AND THE LOSS OF THREE

QUARTERS OF ITS PEOPLE.

AN AMERICANTRAINED ARAB AGRONOMIST WORKING UNDER MENNONITE CHURCH SPONSORSHIP TO PROMOTE IMPROVED IRRIGATION AMONG WEST BANK FARMERS ESTIMATED THAT THE ALAUJA AREA HAS SUFFERED A REVENUE LOSS OF $2.75 MILLION, NOT INCLUDING INVESTMENT IN CITRUS ORCHARDS AND PLANTS.

THE ISRAELI WATER PIPE SNAKES ALONG BESIDE THE DRY IRRIGATION CANAL FOR A DISTANCE OF SEVERAL MILES FROM THE NARROW AL AUJA WADI (VALLEY) WHERE A NATURAL SPRING KNOWN SINCE BIBLICAL TIMES USED TO GUSH FROM THE OTHERWISE

משרד החוץ-מחלקת הקשר

BARREN SAMARIAN HILLS.
JUST A FEW YARDS FROM THE SOURCE OF THE OLD SPRING THE ISRAELIS HAVE CONSTRUCTED A MECHANIZED WELL WHOSE PUMPS DRAW 250 CUBIC METERS AN HOUR, 24 HOURS A DAY.
BEN-MEIR SAID THAT WHEREVER A SPRING SUCH AS AL AUJA'S HAS GONE DRY, AS HAVE OTHERS ALONG THE WEST BANK THIS YEAR, THE CAUSE IS SIMPLY DROUGHT. +IT HAS AFFECTED THE JORDAN RIVER, THE LITANI RIVER IN LEBANON - ALL THE WATER RESOURCES OF THE REGION ARE DOWN,+ HE SAID.

BUT THE VILLAGERS OF AL AUJA BELIEVE THAT THE ISRAELI WELL, PUMP- ING STEADILY AT THE HEAD OF THEIR STREAM, HAS HAD SOMETHING TO TO WITH THE DRY-OUT TOO

ABOUT 15 MILES NORTH OF AL AUJA, NEAR THE ROAD JUNCTION VILLAGE OF JIFTLIK, WHERE THE WATER USED TO FLOW FROM THE COPIOUS NATURAL SPRING OF THE FARIA VALLEY, SOME ARAB FARMS ALSO HAVE GONE DRY. AN AGRICULTURAL EXPERT SAID THE DROUGHT WAS A CONTRIBUTING FACTOR, BUT FAR FROM THE ONLY ONE.

AT A POINT NEAR JIFTLIK, AFTER RUNNING THROUGH THE MOST FERTILE ARAB LANDS OF THE FARIA VALLEY, THE WATER HAS BEEN DIVERTED FOR ISRAELI USE ONLY, HE SAID. AN ARAB FARMER COMPLAINED THAT, LIKE THE VILLAGERS OF AL AUJA, THERE HAS BEEN NO WATER IN HIS IRRIGATION DITCHES SINCE MAY. HE SAID HE WAS KEEPING HIS FIELDS ALIVE ONLY BY USING A BRACKISH WELL ON HIS LAND. HE COMPLAINED THAT THE WOMEN OF HIS FAMILY MUST WALK TO AN ISRAELI WELL MORE THAN TWO MILES AWAY FOR DRINKING WATER AND ARE PERMITTED TO CARRY AWAY ONLY A GALLON APIECE EACH TRIP. THE FARMER SAID THAT THE ISRAELI MILITARY GOVERNMENT REPRESENTATIVES WHO CONTROL THE WELL TURNED HIM AWAY EMPTY WHEN HE ARRIVED IN A TRUCK BEARING A LARGER CONTAINER.

+WATER RESOURCES ARE NOT PRIVATE RESOURCES ANYMORE,+ NAFTALI, THE AGRICULTURE MINISTRY SPOKESMAN, SAID IN EXPLAINING THE ISRAELI GOVERNMENT'S STRICT CONTROL OVER NEW WATER PROJECTS. +WATER BELONGS ONLY TO THE STATE,+ HE ADDED, SPEAKING OF THE WATER OF THE OCCUPIED TERRITORIES AS WELL AS THE WATER OF ISRAEL

Water — toughest issue on West Bank

Old Arab groves wither while Israel diverts water to its new settlements

By Ned Temko
Special correspondent of The Christian Science Monitor
El Auja, Israeli-occupied West Bank

El Auja, an Arab village amid green splashes of Israeli settlement, is slowly shriveling under the Jordan valley sun.

It is an old village in a dry year waiting for permission to drill a common well. Israel, which captured the West Bank in 1967, has said no.

For El Auja, with many of its orange and banana groves now withering, the US-sponsored Palestinian autonomy talks may be a matter of life and death. In a maze of summitry, committees, and working groups, the negotiators are trying to decide who really owns the occupied West Bank — who should control its state land, its security, and its water for at least the next five years.

The future of the WEST BANK

Water may be the toughest issue. It has never been abundant here. But now both the West Bank and Israel proper are in the grips of their worst drought in five decades.

Israeli officials say they want — and need — ultimate control of West Bank water, partly because much of the supply within pre-1967 Israel seeps down from the West Bank. They say they will use local water to irrigate Israel's West Bank settlements and supply the area's 700,000 Palestinians from the remainder.

The problem, a top American official suggested to an Israeli Cabinet minister, is that "the remainder" may not be much. "Aha," the minister replied blithely, "you're catching on."

In fact, other Israeli officials speak of a mammoth project to divert water from the Sea of Galilee to both Israelis and Arabs on the West Bank.

But that project, if implemented, will take time. If Arab villages want to drill their own irrigation wells in the meantime, the answer apparently will be a firm "no."

Since 1967, senior Western diplomats say, Israel has turned down all such requests.

"If their demand is for drinking water," Israeli water commissioner Meir Ben Meir told The Christian Science Monitor, "we must say yes . . . . We do say yes.

"But we are not going to stop irrigating our orchards so they can plant new ones."

Asked to comment on El Auja — where existing groves are yellowing, then turning to a dead and wintry gray — he said there was a drought, and that it was affecting everyone.

At El Auja, it is affecting Arabs much more than Israelis.

This farming village of 2,000, just north of Jericho, is now an idle village of less than 500. Traditionally, it has irrigated its fruit and vegetable plots from a spring flowing through a ground-level aqueduct.

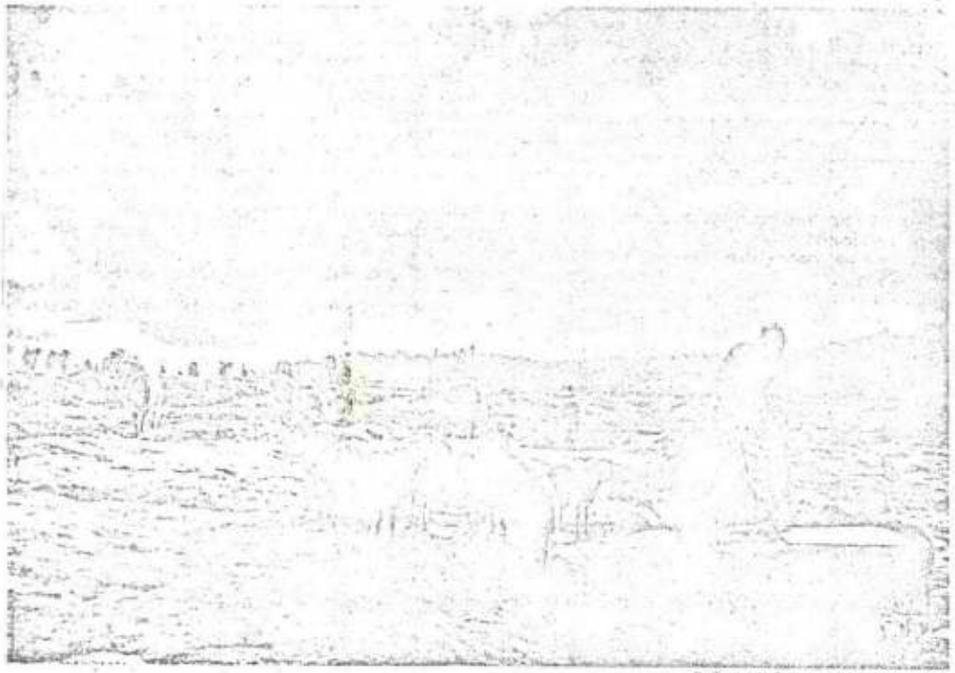

By Gordon N. Converse, chief photographer

Arab shepherd boys stop at well on rocky hills near Bethlehem

Some six months ago, the spring ran dry. Near the springhead, an Israeli well and pump complex still gushes water into a lime-green pipeline fanning to a cluster of settlements nearby.

In keeping with state policy, the Israelis have diverted part of the water to a drinking outlet on the edge of El Auja's array of mud-brick houses.

A Western magazine photographer, ambling into town, sighted a waist-high girl sipping from the tap.

She smiled, then frowned. "Why are you taking a picture of this?" she protested in a voice too bitter for her years. "Go look at the spring . . . then go look at the Israeli pump."

The pump rumbles, roars, and whines. One of the pipes gushes water audibly alongside an aqueduct that now holds only dust and debris.

The Israeli settlement of Yitav, just southwest of El Auja, paints a splotch of green against an arid Arab background. Just north, sprinklers water another Israeli settlement.

Arab hydrologists argue that the Israeli well — and a twin pump not in operation when this correspondent visited — was built too close to the spring. The Israelis counter that drought, not their wells, sapped the springhead.

Mahmoud Ibrahim Saleh, a farmer whose banana and orange trees are either dead or dying, does not have much use for the bickering water experts.

"The water should be ours. It is ours. The Israelis stole it, and they won't even give part of it back," he complains. Writing off this year's crop, he has had to pull his younger brother out of university. An older brother, whom Mahmoud has been putting through medical school in Romania, now also have to return.

Rain, the obvious extragovernmental solution, is not expected before November at the earliest.

Jordan, which ruled the West Bank before 1967, reportedly is ready to fund a village well. But El Auja has all but abandoned hope of getting Israeli approval.

In Israel, meanwhile, El Auja remains a side issue. Queried on the case, some officials reacted with disbelief. Most said the real question was not El Auja, but water in general.

"There's precious little of it," one official said, "and we must have the final say over how it is used."

62 - המעקב אחר אלונה - בל
אין כלום בין המקרה לבין

CONSULATE GENERAL OF ISRAEL
450 PARK SQUARE BUILDING
BOSTON, MASS. 02116
TELEPHONE (617) 266-3800

קונסוליה כללית של ישראל
בוסטון

כ"ו אלול תשל"ט
18 ספטמבר 1979
406

אל : ארבל 3,
מר פ. גונן, שטחים,
מנהל מצפ"א,
המרכז,
מאת : הקונכ"ל, בוסטון.

הנדון: מיים ביו"ש.

ראו נא מאמרו הרצ"ב של טמקו ב- Christian Science Monitor

אני מבקש נתונים מידיים לתשובה - לא רק כללית על מצב המיים ביו"ש (יש לנו נתונים אלה, מספר הבארות שנחפרו, הערים שקיבלו מי שתיה וכו'). הפעם אני מבקש פרטים מדוייקים על המתרחש בכפר אל עוג'ה - ותשובה ישירה לטענות במאמר.

ראו נא זאת כדחוף - אנו חייבים לענות - אם יש לנו מה לענות בעניין.

ב ב ר כ ה

מיכאל בבלי
קונסול כללי

העתק: מר צ. ברוש, וש'.

Water — toughest issue on West Bank

Old Arab groves wither while Israel diverts water to its new settlements

By Ned Temko
Special correspondent of The Christian Science Monitor
El Auja, Israeli-occupied West Bank

El Auja, an Arab village amid green splashes of Israeli settlement, is slowly shriveling under the Jordan valley sun.

It is an old village in a dry year waiting for permission to drill a common well. Israel, which captured the West Bank in 1967, has said no.

For El Auja, with many of its orange and banana groves now withering, the US-sponsored Palestinian autonomy talks may be a matter of life and death. In a maze of summitry, committees, and working groups, the negotiators are trying to decide who really owns the occupied West Bank — who should control its state land, its security, and its water for at least the next five years.

Water may be the toughest issue. It has never been abundant here. But now both the West Bank and Israel proper are in the grips of their worst drought in five decades.

Israeli officials say they want — and need — ultimate control of West Bank water, partly because much of the supply within pre-1967 Israel seeps down from the West Bank. They say they will use local water to irrigate Israel's West Bank settlements and supply the area's 700,000 Palestinians from the remainder.

The problem, a top American official suggested to an Israeli Cabinet minister, is that "the remainder" may not be much. "Aha," the minister replied blithely, "you're catching on."

In fact, other Israeli officials speak of a mammoth project to divert water from the Sea of Galilee to both Israelis and Arabs on the West Bank.

But that project, if implemented, will take time. If Arab villages want to drill their own irrigation wells in the meantime, the answer apparently will be a firm "no."

Since 1967, senior Western diplomats say, Israel has turned down all such requests.

"If their demand is for drinking water," Israeli water commissioner Meir Ben Meir told The Christian Science Monitor, "we must say yes . . . . We do say yes.

"But we are not going to stop irrigating our orchards so they can plant new ones."

Asked to comment on El Auja — where existing groves are yellowing, then turning to a dead and wintry gray — he said there was a drought, and that it was affecting everyone.

At El Auja, it is affecting Arabs much more than Israelis.

This farming village of 2,000, just north of Jericho, is now an idle village of less than 500. Traditionally, it has irrigated its fruit and vegetable plots from a spring flowing through a ground-level aqueduct.

By Gordon N. Converse, chief photographer

Arab shepherd boys stop at well on rocky hills near Bethlehem

Some six months ago, the spring ran dry. Near the springhead, an Israeli well and pump complex still gushes water into a lime-green pipeline fanning to a cluster of settlements nearby.

In keeping with state policy, the Israelis have diverted part of the water to a drinking outlet on the edge of El Auja's array of mud-brick houses.

A Western magazine photographer, ambling into town, sighted a waist-high girl sipping from the tap.

She smiled, then frowned. "Why are you taking a picture of this?" she protested in a voice too bitter for her years. "Go look at the spring . . . then go look at the Israeli pump."

The pump rumbles, roars, and whines. One of the pipes gushes water audibly alongside an aqueduct that now holds only dust and debris.

The Israeli settlement of Yitav, just southwest of El Auja, paints a splotch of green against an arid Arab background. Just north, sprinklers water another Israeli settlement.

Arab hydrologists argue that the Israeli well — and a twin pump not in operation when this correspondent visited — was built too close to the spring. The Israelis counter that drought, not their wells, sapped the springhead.

Mahmoud Ibrahim Saleh, a farmer whose banana and orange trees are either dead or dying, does not have much use for the bickering water experts.

"The water should be ours. It is ours. The Israelis stole it, and they won't even give part of it back," he complains. Writing off this year's crop, he has had to pull his younger brother out of university. An older brother, whom Mahmoud has been putting through medical school in Romania, now also have to return.

Rain, the obvious extragovernmental solution, is not expected before November at the earliest.

Jordan, which ruled the West Bank before 1967, reportedly is ready to fund a village well. But El Auja has all but abandoned hope of getting Israeli approval.

In Israel, meanwhile, El Auja remains a side issue. Queried on the case, some officials reacted with disbelief. Most said the real question was not El Auja, but water in general.

"There's precious little of it," one official said, "and we must have the final say over how it is used."

62 - המעיין בלא אלבה - בלי
אין לו קיום בין הקבוצה לו...

24.5.79 בית - אל

מפ-6092/13

מים

רע"נ כלכלה
קמ"ט משרד החוץ

הנדון: מעין עוג'ה

בהמשך לשיחתנו מיום 21.5.79 .

להלן הפרטים שמסרתי טלפונית לקמ"ט משרד החוץ:

1. בשנת 1962 יבש מעין עוג'ה להלוטין בחדשים יולי-ספטמבר.
2. בשנים רגילות זורמים במעין עוג'ה כ-10-14 מליון מ"ק.
3. בשנים שהונות הספיקה קטנה כך למשל:-
ב- 1962/3 הצטמצמה הספיקה ל-1.1 מליון מ"ק.
ב-1959/60 " " ל-2.8 מליון מ"ק.
4. מסרתי לו שנציב המים מסכים לסיור עם כתב חוץ של הארבסרוור.

א. שחדלר
קמ"ט מים

מפקדת יהודה	אזור ירושלים
עניין	כלכלה
מלי	993213
מיום	2760 - 373
אייר	תמל"ט
21 מאי	79

4275

מפקד האזור
י.ק.מ.
רובר
קמ"ט מטרד מחוז
קמ"ט מלם

הנדון: כתבת בעתון אובסרבר בעניין מחסור מים לכפר עוג'ית

כללי

1. מר מנחם גורגן מגה אלי היום וביקש תגובה מיידית למאמר שהופיע היום בעתון אובסרבר הלונדוני על בזללת מים ע"י התחיישבות היהודית ובמיוחד הובא בכתבה מקרה של הכפר עוג'ית שמקורות המים שלו מתמעטים.

2. בעיות המים בעוג'ית

זרימת המים של מעיין עוג'ית אכן מתמעטת השנה, אבל לא בצורה גדולה מדי.

הסיבה למעוט המים היא עונת הגשמים הגרועה השנה.

מעיין עוג'ית והאקוויפר של רגישים מאוד למשקעים שנתיים והיו גם בעבר שנים בהן התייבש המעיין להלוטין (~~לאחר בצורת~~) או הזרימה בו היתה קטנה ביותר בהשוואה לשנה רגילה.

הקידוחים היהודיים אינם שואבים מים מהאקוויפר של מעיין עוג'ית שמנגו שואבים הערבים. אין כל קשר בין האקוויפר ממנו שואבים היהודים לבין אקוויפר עוג'ית של הערבים.

לכן גם לא היתכן השפעה של הקידוחים היהודיים על הערביים באותו אזור.

מבחינה זאת אין הסבר רוחה למקרה מדולה.

המשטר בודק אפשרויות לאשר 5 קידוחי מים לערבים באזור עוג'ית אותם ביקשו ~~הערבים בחודש פברואר~~ אביב הרמה.

~~(חלק מאחר שהגיש בקשה כבר לפני זמן רב).~~

התחלטה האם לאשר קידוחים אלה תהיה בעיקר תוצאה מבדיקות הידרולוגיות, אשר יראו האם קידוחים חדשים אלה עלולים להשפיע לרעה על הקידוחים הערביים הקיימים. הבדיקה ההידרולוגית מבוצעת ע"י הידרולוגים ערביים של קמ"ט מים.

4. כל בקשה לקידוח תמוגש בעתיד תידון לגופו של עניין.

~~5. אם יתמנו מי שתיה בעונה זאת יוכל המשטר להציע פתרונות.~~

תדרוך עיתונאים

10. מר גורגן שאל לדעתנו האם כדאי לתדרך את העתונאי שכתב את המאמר. תשובתנו היתה:

א. יש להעביר באמצעות הגופים המקובלים (רובר בה"ל, מפקד וכו').

ב. מבדינו ומצד נציב מים (שנשאל ע"י קמ"ט מים) אין התנגדות.

ג. רובי מאותו זמן לתדרך גם עתונאי יותר ידידותי.

ליחידה.

אמיר אמיר
כלכלה
עמ"ל

(5)

לכבוד

עורך [redacted]

.....

.....

.....

New Times

ה.ו. טיימס - מאריב

עורך נכבד,

מאמרו של מר ט. ד. אלמן שהתפרסם בגליונכם מה-19.8.77 נועד כביכול להביע התרשמות של כתב לאחר סיור בן חודשיים בארצות ערב ובישראל, אלא שכל מי שמכיר את העובדות והמציאות בחלק זה של העולם יבחין מיד שמר אולמן לא בא לאיזור ע"מ ללמוד את העובדות ולהסיק מהן מסקנות לשם קביעת עמדה, אלא בא לאחר שגיבש לעצמו עמדה ברורה בסכסוך וכל מטרתו היתה לחפש עובדות שתתאמנה להוכחת עמדתו ורק כאלו שעמדו בקריטריון זה - קבלו ביטוי במאמר הנדון.

כמי שמכיר את נושא המים בגדה המערבית מכלי ראשון ומכיוון שמר אולמן מציג את בעיית המים בכפרים תל אל-ביידה וברדלה כמקרה המאפיין את נושא המים בגדה כהוכחה החותכת לצדקת טענתו - ארשה לעצמי להתייחס לענין זה בלבד.

אמת שממשלת ישראל הקימה יישוב יהודי בשם מחולה(ולא בשם מדה כפי שציין זאת בטעות מר אולמן) בקרבת הכפרים תל אל-ביידה וברדלה בשולי עמק בית-שאן. יישוב זה הוקם על קרקע ממשלתית לאחר שנעשו חילופי קרקעות עם תושבי הכפרים האמורים ע"מ להשיג רצף קרקעי שיאפשר הקמת יישוב חקלאי מודרני. זילופי קרקעות אלו נעשו במשא ומתן עניני ללא כל כפיה מצד השלטונות כאשר ברוב המקרים התמורה בקרקע ממשלתית שנמסרה לחקלאי הערבי עלתה על זו שנתקבלה ממנו וזאת כאמור לצורך השגת הרצף הקרקעי.

בכל אותם מקרים שבעלי קרקעות ערבים התנגדו לחילופי הקרקע לא נכפתה החלפה עליהם והרי הם ממשיכים לשבת במקומם ולעבד את חלקותיהם.

אמת שחקלאי תל אל-ביידה הצליחו להכפיל את יבוליהם כטענת מר אולמן אלא שהכותב "שכח" לציין שהכפלת יבולים אירעה לאחר 1967 כתוצאה מהדרכת מומחי חקלאות והשקייה ישראליים שהכניסו שיטות אגרוטכניות חדישות בגדה המערבית וקידמו אתחקלאי הערבי לרמתו הנוכחית.

אמת שבכפר ברדלה הוקמה רשת אספקת מי שתייה ואמת שמערכת זו יצאה משימוש לאחרונה כתוצאה מהשפעת סה"כ השאיבה שגברה באיזור זה בעיקר ע"י משק מחולה, ואמת שכיום נאלצות נשות הכפר לסחוב מים ממרחק כפי ששוען מר אולמן "כמו בתקופת שלטון התורכים".

../2

אלא שגם כאן "שכח" מר אולמן לציין מספר עובדות יסוד כגון, שהובלת מי השתייה לכפר ברדלה אכן התקיימה בדרך זו בתקופת השלטון התורכי אולם בדיוק באותה שיטה גם בימי השלטון הבריטי ולמרבית הפליאה גם בתקופת השלטון הירדני ואותה מערכת המים המודרנית שמספקת מים לבתים קמה והיתה רק בשנת 1972 היינו בתקופת השלטון הישראלי "האכזר המענה והמנשל" לטענת מר אולמן, וזאת על יי תכניות של יחידת המים של הממשל הצבאי ומענקים והלוואות כספיות שניתנו לכפר ע"י הממשל הצבאי, שחרור מלא ממכס על כל מרכיבי מפעל המים ועוד ועוד.

מר אולמן "שכח" עוד לציין שאותו שלטון אכזר ומנשל הקים מפעלי מים בעוד כ-70 כפרים בתקופת עשר השנים שחלפו מאז 1967 וכן הגדיל בכ-250% את כמויות המים שעמדו לרשות הסקטור העירוני הערבי בכל הערים הערביות הגדולות החל בחברון בדרום דרך בית-לחם, רמאללה, שכם וג'נין בצפון. וזאת פי כמה יותר משעשה כל שלטון אחר שהיה קודם לכן באיזור זה.

בכל מערך המים המפואר הזה ארעה תקלה טכנית על רקע של הערכה הידרולוגית מוטעית רק במקום אחד - בכפר ברדלה ולמרבית הפליאה ידוע למר אולמן רק על כפר זה וגם כאן אינפורמציה סלקטיבית ביותר המתעלמת מהעובדה שמערכת המים לכפר הוקמה למעשה בתקופת ובעידוד הממשל הצבאי הישראלי.

אילו טרח מר אולמן לבקש הבהרות מהממונה על המים בגדה המערבית לאשר ~~[illegible]~~ אירע בכפרים ברדלה וחל אל-ביידה יכול היה למנוע מעצמו כתיבת אוסף עובדות מסולפות בנושא המים המופיעות במאמרו כגון - סירוב השלטונות לבקשת תושבי ברדלה לקדוח באר, סירוב השלטונות למכור לתושבי ברדלה מים מהמערכת של קיבוץ מחולה ועוד רצף של ידיעות שאינן אמת וכל מטרתן להציג את השלטון הישראלי כאכזר ומנשל תוך סיכומו של מר אולמן ש-

"Such takeovers were far from rare in the occupied territories..."

האמת היא שבכל מקום שהוקם יישוב ישראלי בתחומי הגדה המערבית נעשה הדבר תוך הקצבה שהמים ליישוב הישראלי לא יהיו על חשבון זכויות המים של הערבים השכנים ואכן כך המצב בכל המקרים. וגם במקרה החריג של ברדלה - המקום היחידי בו התבררה תקלה זמנית - ניתנו מיד מים לניזוקים ערבים שאפשר היה להגיע אליהם ממערכת המים של משק מחולה, וזאת במחיר של עלות ההפקה של הבארות הערביות שהוא נמוך בהרבה מעלות המים במפעל המודרני, בועמקה המשאבה בבאר הערבית שנפגעה על חשבון הממשל הצבאי ולא רק שלא אושר לערבים לקדוח באר אחרת אלא שבאר כזו עבור הערבים שניזוקו נקדחה כיום על ידי השלטונות ומוקם מפעל מים שיאפשר הבטחת מלוא זכויות המים של הערבים בברדלה וחל אל-ביידה בזרם שעתי כולל של כ-700 מ"ק/שעה (ולא 270 מ"ק/שעה בלבד כפי שסבור מר אולמן) אלא שמר אולמן לא טרח לבקש הבהרות לענין מהממונה על עניני המים וכלל לא התענין כנראה בעובדות לאמיתן וזאת על פי הכלל המפורסם -

"Don't confuse me with facts, I have already made up my mind"

אני מאמין שקוראי עיתונכם יודעים להבחין בין עובדות אמת ובין תעמולה מגמתית.

זאב גולני

הממונה על עניני המים בגדמ"ע

משרד החוץ-מחלקת הקשר

שמור

נבנים

אל: המשרד, נד: 149, מ: לונדון
דח: ר, סג: ש, תא: 200579, זח: 1420
נד: יו"ש-מים

שמור/רגיל
אל:הסברה
דע:מעת
מאת:י.מילוא

יו"ש-מים

1. האו"ם מפרסם בחתימת כתבו קולין סמית השוהה בירושלים כתבה מגיקה ביותר הכוללת האשמות הקשורות לאספקת המים לכפר אל-עיוגה שבסמוך להתנחלות נערן.

2. הכתבה המתפרסמת תחת הכותרת "גניבת מים ישראלית" טוענת שבעקבות קידוחים ישראליים בשטח התיישב מעיין הכפר המים מופנים עתה להתנחלות בלבד ועל הכפר מ מוחפת סכנת בצורת ליבוליו וחוסר מי-שתיה לתושביו.
3. הכתבה עוסקת בהמשך במה שנקרא "השתלטות ישראל על משק המים ביו"ש והפנייתו לשימוש המתנחלים תוך התעלמות מצרכי הכפר הערבי.
4. מבקשים שתפרסמו המצב בענין הכפר אל-עוגה ותבריקו בהקדם האפשרי.
למעת:-הניתן להתקשר עם סמיתנאולי באמצעות אריק סילבר? ולמעון נגדו שלא טרח בכל כתבתו לברר הדברים עם גורם ישראלי בלשהו ולבקש תיקון.===

תפ: שהח,רהמ,סרהמ,שהבט,מנכל,סמנכל,ממת,רם,אמן,הסברה, מעת,בנסיות,אנרגיה,מקצב,מעתמבקרים,אטינגר,פתיר,הלפרין, וחוב,דוצ,הורוביץ,אירב,מט,גונן,מרתים

15 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

(1) [illegible]

(2) [illegible]

[illegible]

Aufgenommen

ולשם

1. לגבי אנשים הדתיים
נשאלה השאלה כמעט
כל יום, אין הדתיים
נספרים.

2. ולגבי סקירה רק
מה השאלה. ותגובה
הראשונה,

בתם

27/4

démocratique"

un plan

ATION

מה לעשות עם

המחלוקת לגבי -
מדוע הנוהגים שלא אושרו
ע"י הרבנות (מפ"ל) ומתנגדים.

בברכה
יגאל גלילי

שמור

ד' בניסן תשל"ט
1 באפריל 1979

אל: מר ש. דיבון, סגנכ"ל

מאת: הנציב במשרדים

הנדון: סירוב הממשל לאשר פרויקטים
ע"י ארגונים אמריקאים

1. פרויקט שקום תעלת המים בוואדי סארא בצפון השומרון שתוכנן לבצוע ע"י ארגון "אנרא" לא אושר ע"י הממשל כשל אי הודאות על ההפלכות של כמויות המים המסופקות ו/או המוסקנה בעתיד להתישבות היהודית באיזור.

2. כן לא אושר בצוע סקר כולל של מערכת החנוך באיו"ש שהיה בדעת הארגון האמריקאי אמידאיסט לבצע באמצעות מרצה מאוניברסיטת בר-זיתא.

בברכה

ש. גונן

העתק: סגנכ"ל
מנהל לשכת שה"ח
מנהל מצפ"א

(5)

מדינת ישראל

משרד הבטחון
עוזר מתאם הפעולה בשטחים

ש מ ר ר

תאריך: 26 מרץ 79

מספר: גמ/2 (28) 1002

ד"ר מ. אביצור - סמנכ"ל משרד העבודה והרווחה
מתאם הפעולה בשטחים
מפקד אדוד יהודה ושומרון
מר פ. גרבן - משרד החוץ
101
106

הנדון: פרוייקט וואדי פרעה - אנר"א

יש להודיע לבציג אנר"א (SELZ) כי בקשתו באשר לעוייכת סקר בואדי פרעה אינה מאושרת ועליו לחדול מטפול בפרוייט זה.

אב/אב

בברכה

אריה בקנשטיין, אל"מ
ע' מתאם הפעולה בשטחים

מפקדת אזור יהודה ושומרון
قيادة منطقة الضفة الغربية

משרד החקלאות
وزارة الزراعة

מטה המים
دائرة المياه

(4)

בית - אל תאריך 31.1.79
التاريخ

מס' מפ-5736/29
الرقم

רע"נ כלכלה
מפקד האזור
הפ"ש
דן אדר

הנדון: תעלת עין פרעה

דו"ח זה נכתב עלידי עקב בקשת רע"נ כלכלה למסור לו אינפורמציה בנדון וכחומר רקע לפגישות אצל מפקד האזור ביום 31.1.79 והפ"ש ביום 1.2.79.

1. כללי

תעלת עין פרעה נזונה בעיקר ממעין עיו שבלב נ.צ. 19000/18180 ונביעות קטנות לאורך אפיק הואדי.

לפי מדידות שערכה יחידת קמ"ט-מים הסתכמה הזרימה בתעלת עין פרעה בשנת 76/77 ב- 7.5 מליון מ"ק. זרימות השיא היו בחודשים ינואר פברואר והסתכמו בכ- 1 מליון מ"ק לחודש (כ-1300 מ"קש)

זרימת מי הואדי מוטה לתוך תעלת פרעה ע"י סכר. התעלה בנויה בצלע הואדי האורך הכללי של התעלה כ-17 ק"מ. חלקה הגדול של התעלה מצופה בטון. מצבה הכללי של התעלה מוזנח ובדפנות הבטון יש הרבה סדקים. כל הקצה המזרחי של התעלה באורך כ- 5 ק"מ מצופה אבן בלבד או ללא כל ציפוי והמים זורמים בתעלת עפר, שבה אבודי המים גדולים ביותר.

לאורך התעלה אין "דרך תחזוקה" והגישה לתעלה לא נוחה וקשה לכן לתחזק אותה ולתקן נזקים שנגרמים בתעלה בעיקר עקב שטפונות.

מי התעלה מנוצלים בעקר ברובם להשקיית בידולים חקלאיים ע"י חקלאיים שיש להם זכויות מים בתעלה ואדמות בצדי הואדי.

לפני כשנה הוצא קמ"ט מים צו המעניק לבעלי החזקה סטטוס של אגודת מים המנוהלת ע"י ועדה שבה יש נציג לקמ"ט מים, זכויות הנפקדים הועברו לממונה על נכסי נפקדים המחזיקה בקרקעות הנפקדים. יו"ר האגודה ומזכירה הוא מר מסרי, תושב שכם מס' הטלפון בביתו 554. הוא בעל קרקעות הנמצאות בגבול הבקעה בקצה המזרחי של התעלה. היות והתעלה מאבדת מים רבים בדרכה עקב מצב הבינוי הגרוע ועקב גנבות בדרך הוא הרוח החנה היוזמת שקום התעלה שתגרום לכך שמי התעלה יגיעו לקצה המזרחי של התעלה במינימום אבודים כך שיוכל לממש את זכויותיו במי התעלה.

אגודת אגרה, שנציגה בירושלים מר המרי סלף(טל 285766) שכרה חברת מהנדסים יועצים "פרדרוקסון קמין את אסושיטס" מסקרמנטו קליפורניה, שתכין מחקר היתכנות(פיזיבילטי סטודי) לשקום התעלה. ב באפריל לכל המאוחר, יגיעו ארצה נציגי החברה ויתחילו בעבודה ההנדסית.

2. השפעה על אינטרסים ישראליים

א. היות ומי התעלה רובם ככולם מי מעינות או שטפונות אין למפעל זה כל השפעה על מאזני המים

2 / . . .

יהודה ושומרון - ת.ד. 34 בית אל
טלפון 02-95/3238
02-95/3331

الضفة الغربية - ص.ب ٣٤ بيت ايل
تلفون ٠٢/٩٥/٣٢٣٨
٠٢/٩٥/٣٣٣١

או האקווטרים של מדינת ישראל.

במידה והמפעל ישוקם יקסנו אבודי המים ומימלא יהנו גם הצרכנים הישראליים מזכויות מים מוגדלות. במידה והמפעל יתכונן להזרים את המים בציגור סגור במקום התעלה פתוחה, ניתן יהיה להזרים את המים בלחץ שיאפשר נצול רציונלי יותר של המים ואפשרות שמוש בשיטות השקייה מודרניים.

ב. כיום זורמים בעיקר בחורף עודפי מים גדולים בואדי פרעה מזרחה לבקעת הירדן. גורמים ישראליים המעוניינים לתפוש מים אלה להחדירם לתוך הקרקע על מנת לאגור אותם ובחורף לשוב ולשאוב אותם בעונה היבשה.
במידה והמפעל שיתוכנן ע"י המהנדסים היועצים האמריקנים יפגע בבי עודף אלה עלול להגרם נזק לאינטרסים ישראליים המעוניינים במי העודף.

ב ב ר כ ה ,

א. שחדלר

קמ"ט מים

SUMMARY

On May 26, 1978, Mr. Ariel Sharon, Minister of Agriculture and Settlements, said in an interview on Israel Radio that "there exists a cabinet decision that settlements will not be established on expropriated land but only on state-owned land. And in Judaea and Samaria there are sufficient state-owned lands for all that Israel has planned, done or wishes to do." In investigating the reality behind this, and similar statements, we found the following:

(a) Beit Furik village, in the Nablus district, owns large tracts of land near the Mekorah religious kibbutz on the Alon road. When this settlement was established, in 1970, the military authorities closed off 15,000 dunums and constructed an agricultural development on the site. Many villagers possess land registry (Tapo) documents dating from the Ottoman period establishing long-standing family ownership of these lands. Although only part of the 15,000 dunums are currently under cultivation, villagers are forbidden to till, graze or enter any of the area.

(b) Kfar Haris, in the Tulkarem district. In February, 1978, Israeli army closed off 500 dunums of villager-owned land on a nearby hill. Tapo certificates held by villagers authenticate ownership claims. Olive orchards covering part of the site destroyed by the military when construction of an agricultural settlement began. Military governor, Tulkarem district, told head of Kfar Haris village council that land was being confiscated to build army base. Governor denied counter-suggestion that was in fact for a civilian Jewish settlement, but added that, even if this happened, "this would be good for Kfar Haris since it would bring them new roads, water and electricity". Civilian settlement now occupies substantial part of hill and continues to expand.

(c) Rafidia, in the Bethlehem district. Formerly 70% of labour forced worked on some 3000 dunums of land to the south of the village. In 1973, all 3000 dunums closed off for construction of Tequ'a settlement. Official receipts show villagers had regularly paid taxes on confiscated land. Israeli authorities claim that in absence of clear title it is state land. Villagers, reduced to reliance on a few hundred acres of relatively poor ground, are now largely employed as day labourers in Bethlehem or Israel.

(d) Beit Ummar, in the Hebron district. In 1968, 500 dunums of village land expropriated for use as army training course. Villagers received token rental of ½ dinar per dunum. In 1976 another 50 dunums confiscated "for army purposes". Within months civilian settlement of Migdal Oz established on this 50 dunum site, and settlers are now engaged in commercial flower-growing on this "military land". In 1977, a further 450 dunums were taken for "security reasons". Some 60 dunums of this area were planted with 15-year-old plum trees (to the number of 900). The owners of these trees asked and received permission from the Lands Authority in Bethlehem to harvest the 1977 plum crop. In December 1977 settlers, under military protection, cut down all the trees. Many stumps still remain visible in the fields. Villagers' complaints to the military brought only statements that nothing could be done as the trees were already destroyed. The land remains barren and unused, while villagers are forbidden to cultivate anywhere in the 450 dunum dunums.

(e) Tubbas, in the Northern Jordan Valley. Formerly villagers grew wheat and grain on land they owned in the hills near the north end of the Jordan valley. In 1975 2500 dunums belonging to some 40 village families was closed off by the Army for "security purposes". In March 1976 the paramilitary settlement of Nahal Roi was established on a part of this area. Villagers were given verbal permission to cultivate the remaining land, but at the end of 1977 continuation of this farming permit was refused. Despite this several farmers went ahead and planted 300 dunums of wheat. On February 19, 1978, tractors were brought to the wheat fields by settlers and the grain was ploughed in. Nahal Roi, designed as a sister settlement to Bequ'ot in the south, is now expanding its own agriculture to cover the whole expropriated area.

These examples are far from unique. Our researches indicate that at almost every settlement location land previously under the cultivation of Palestinian villagers has been transferred to the settlers. With few exceptions, and contrary to the claims of successive Israeli governments, this land was neither state-owned nor was it unused or vacant prior to confiscation.

The process of seizure varies. Most commonly the local military governor orders erection of boundary markers defining the area to be seized or closed off. Villagers leaders are then contacted and told that, for security reasons, it is forbidden to enter the demarcated area. Although "security reasons" need not be further defined, villagers are often told the land is needed for military purposes. Notification that land is to be confiscated (which may be accompanied by temporary permission to enter the land for seasonal harvesting) is always done verbally. Neither village leaders nor individual owners receive written confirmation that a particular piece of land has been taken away. The confiscation process is administered as if the Arab landowners have no rights, though their plots may have been legally bought, acquired by inheritance, paid regular taxes and provided their sole livelihood for many years.

The advancement of "security purposes" as a basis for land seizure circumvents any need for the government to file formal expropriation orders. Under military regulations the authorities may take over any land deemed necessary for army use. Thus many Jordan Valley settlements began as Nahals. Once the land had been prepared by an initial group of soldier-settlers, civilians were brought in to take over, at which point the settlement was made independent of the army and handed over to full civilian control. In this way title is "laundered" via the temporary presence of the Israel Defence Force.

Villagers appear to have little or no legal recourse. Direct complaints to the military authorities achieve little satisfaction. At best they merely confirmed fears that the land is not intended to be quickly returned. Only in a few cases, such as that of Nebi Salah, in the Ramallah district, has the extension of a settlement been put to a serious legal test (it was this settlement, under its

Hebrew name of Newi Tzuf, which was the subject of US complaints during the visit of Defence Minister Eber (sic) Weizman to Washington in May 1978).

That case, we understand, is still before the courts, and no doubt there will be much learned discussion of the distinction between Miri and Mulk land, and its application within Israel and the various occupied territories. However, our impression is that such subtleties are largely lost on the villagers affected. They are simply aware that the land they have been cultivating has been in their families for generations. In their view its confiscation, by whatever legal mechanism, amounts to theft.

* * * * *

The second class of claim we investigated is that exemplified in the statement of Mr. Plia Albeck, Deputy Attorney for Civil Matters, who was quoted in *Ma'ariv*, January 20, 1978, as saying "The settlements do not displace Arabs or compete with the indigenous population; they exist in harmony with the villages which surround them". The following cases suggest that this may not always be so.

(1) Majdel Beni Fadel, in the Nablus district. A farmer, 45 years old with 10 children owned in total 60 dunums near the Ma'ale Aphraim settlement. Before 1968 he earned approximately $4,000 a year from cereals and lentils cultivated on this land. In 1968 the army closed off 2,500 dunums of village land, including 60% of this farmer's holding. After the closure he and other villagers were told that anyone who tried to cultivate within the prohibited area would be fined £ Israeli 5,000 (or $125). Previously he earned a reasonable living, but this is impossible on the land remaining and he has been forced to accept a day labouring job at the settlement.

(2) Rafida, south of Bethlehem. A farmer earned approximately $1000 a year farming tomatoes and vegetables dry-cultivated on his 165 dunum plot. When the Tequ'a settlement started in 1973, 150 dunums were confiscated. The remaining 15 dunums are insufficient for family support and he now

lives mainly on remittances from his sons, who are either labourers or have left the country.

(3) Kfar Haris in Tulkarem district. A 36 dunum plot was planted with cereals last winter. In February 12 dunums were taken by the army to construct an access road to Haris. Loss of seeds, labour and potential crop value estimated at $200, even leaving aside the value of the land. No compensation offered.

The effect of such seizures is not only on the individuals and families directly involved. Loss of land undermines or destroys the economic base of whole villages, even when the people can find alternative employment. Rafidia, for example, is no longer a village of farmers but of labourers. If the economic climate changes and there is no work, they and thousands like them will be forced to leave and seek jobs elsewhere.

* * * * *

Competition for resources is not confined to land. It also involves availability and control of irrigation water. Here settlements are often in direct rivalry for the West Bank's limited supplies. This is particularly important in the Jordan Valley where rainfall approximates 4 inches a year. Extensive Israeli agriculture, based on large areas of cultivation, makes heavy new demands, many of which are met at the expense of the existing Arab owners.

Following hydrological surveys the Israeli National Water Authority, *Makerot*, has drilled 17 new wells inside the West Bank since 1968 to serve the domestic and irrigation needs of the settlements. In addition, four wells owned by "absentees" and controlled by the Custodian for Absentee Property are providing water for this purpose. All these supplies are used exclusively by Israeli settlements and are not available to Palestinian farmers.

Up to now no Palestinian villages or individuals on the West Bank have been allowed to drill new wells since 1967 (though *Makerot* has recently issued seven permits for domestic wells). This prohibition, and the confiscation of "absentee" wells, means there is less water available for Palestinian agriculture, [illegible] .

wells, means there is less water available for Palestinian agriculture along the Jordan than there was 11 years ago.

In addition, the new Israeli wells may at some stage start to affect the flows from earlier wells and springs. Near the spring which supplies the village of el-Oja, two wells have been sunk, with a third under construction, to supply the settlement of Yitav. Close to the Ain Fasayil spring, supplying a Palestinian farm in the Fasayil valley, two deep wells have been sunk for the Phatza'el settlement, and to feed water into a massive irrigation network on the valley floor, where 20,000 dunums are irrigated for the benefit of settlements at Yitav, Naran, Hagdud, Tomer, Phatizel (sic) and Masau. So far no deterioration has been noticed at the older water-points, but there are fears that this may not last.

Other areas have fared less well. In 1968 the Israeli settlement of Mehola was established in the north Jordan Valley near the villages of Bardalah and Tel el-Bada. At the time *Makerot* told the settlement authorities that well-drilling would adversely affect the five existing wells and springs supplying the villages. Despite this the well was dug. Little effect was noted until 1970, when a decline in output and a lowering of water levels was reported. Tel el-Bada had previously enjoyed a flow of 80 cubic metres an hour - enough for drinking, livestock watering and irrigation. In 1973 the villagers built a small reservoir with cement canals to carry water more efficiently to their fields. The investment soon proved pointless. By summer, 1976, the spring output was down to 5 cubic metres an hour, insufficient to operate the new system.

Also in 1973, village leaders at Bardalah complained to the water authorities that the level of their community well was falling by 1 metre a month during the summer. By 1975 the water table had fallen below the effective depth reached by the well dump, and the turbine had to be resunk to a lower level. When the well first ran dry *Makerot* offered to connect the village to the settlement's water system but so far the villagers have preferred to retain their independence. However, *Makerot* has recently completed the drilling of a second settlement well. This will cause the closure of the Bardalah well and in future settlement water will be sold, on a per capita ration, to the villagers. There will be no share for those "absentees" who have not been allowed to return - their water will be

diverted to the settlers. As demand grows the villagers foresee heightening competition and disputes, which under present rules will be settled by the Military Governor in Jericho. The Palestinian farmers, already hard-pressed to earn a living in this arid area, realise only too clearly that in the future they will be wholly dependent on official generosity for their continued existence.

12 September 1978

Mr. Peter Wilsher
Foreign Editor
The Sunday Times

Dear Mr. Wilsher,

Thank you for your letter of 19 August, apprising us of the planned publication, in your newspaper, of the results of an investigation carried out by your reporter, Philip Jacobson, on the subject of the Jewish settlements in Judaea and Samaria. We appreciate the opportunity you have given us to relate to the substance of Mr. Jacobson's report before the material goes into print. Before we do that, however, permit us a few preliminary observations:

1. We find your reporter's method of "checking out" the allegations rather strange. Allegations made by Arabs were checked out - with Arabs. It seems to us that a proper investigation of such charges as we are dealing with here should have been made through interviews with the Israeli authorities - the object of the allegations.

2. The statement in your letter, that "the facts suggest that...the expansion and development of many settlements is very much at the expense of neighbouring communities, particularly in respect of water, transport and power supplies," is not only not borne out by Mr. Jacobson's findings, as summarized in the material you sent to us, but flies in the face of the actual situation:

	1967/8	1975/76
Agricultural output	(in thousands of tons)	
Field crops	23.5	34.9
Vegetables and potatoes	60.0	147.3
Citrus	30.0	74.1
Olives and other fruit	75.9	126.6
Value of agricultural output	(in millions of Israel pounds)	
Total	135.0	1,535.1
Income Originality in agriculture	(in millions of Israel pounds)	
Total	115.0	1,242.9

The Defence Ministry survey also notes that in 1974 the annual per capita income among the rural population in Judaea-Samaria stood at $666 - an increase of more than 500% over 1966!

Now, as to your reporter's findings:

1. The Nahal (military-agricultural) settlement of Mechora was established on 3 January 1973, on 250 acres (not 3,750 as stated in the findings) of land closed off in the previous year (not in 1970) for this purpose. Half of the area was State land, the other half belonged to absentee landowners. No claims have been filed concerning the legal title of the land. Any such claim, should one be made, will of course be investigated and duly adjudicated.

2. In Hares the Military Government on 1 January 1978 took possession of 78 acres (not 125) of rocky, uncultivated state land for the establishment of a military-agricultural settlement. No legal claims have been filed. There is no olive orchard in this area, and there never was.

3. On 3 January 1975 (not in 1973) 200 acres (not 750) were closed off for the establishment of the military agricultural settlement of Tekoa. Two-thirds of the area was uncultivated State land; the remainder was cultivated by the nomadic Bedouin tribe of Rashidiya, and not by Arab villagers. No legal claims have been filed. On 22 June 1975, about 40 acres - 33 of them uncultivated State land - the rest cultivated by persons having no title to the land - were closed off for the construction of an observation post and a water tower for the settlement.

4. The "facts" alluded to in your summary concerning Beit Omer, in the Hebron district are largely the figment of somebody's imagination. Your reporter writes of 250 acres of land having been expropriated in three stages, beginning in 1968, and of a plum orchard having been wilfully destroyed by the Israelis. In actual fact, the authorities took possession of 100 acres in 1976, for the establishment of the military-agricultural settlement of Migdal Oz. Seventy per cent of the area was State land, the rest was uncultivated. The story about the destruction of a plum orchard is a pure fabrication. No legal claims have been filed.

5. On 3 January 1975, an area of 650 acres of private land was closed off for the establishment of the military-agricultural settlement of Roi. Here, too, the allegation that on a given date, Israeli tractors were brought to the wheat field and the grain ploughed into the ground are without foundation. This closure was the subject of an appeal to the Supreme Court sitting as the High Court of Justice where the matter is now under consideration.

6. Since no land was expropriated at Majdal Beni Fadel, in the Nablus district, the story of the 45-year-old farmer and his ten children must also be relegated to the domain of fiction. Incidentally, all the land at Ma'aleh Ephraim, where this farmer's property is alleged to be located, is uncultivated rocky soil.

The overwhelming majority of settlements have been set up on State or public land. In the few instances where private land was involved, it was acquired for security purposes, against compensation, in accordance with Jordanian as well as international law. Any landowner who feels aggrieved or feels that the compensation was not sufficient has right of access to the Supreme Court sitting as the High Court of Justice. This court can and does issue writs against the Government or the Military authorities whenever it feels that any person, including residents of the territories, has a legitimate grievance. In a number of instances, the court has found against the authorities. Israel's courts as is well known, have followed the British tradition, in that they, like Britain's courts, are independent and strictly impartial in their approach.

It will be noted, in sum, that all of the cases mentioned in your report, and related to above, involve military settlements, established in various areas in Judaea and Samaria in order to ensure Israel's security. With respect to all Jewish settlements established in these areas, whether they are military or

civilian in character, the security factor is the overriding consideration. Certainly, insofar as military bases and settlements are concerned, Israel has the right, under international law, to requisition land - whether publicly or privately owned - for security purposes.

Since, in your letter, you define the subject of your report as "the Israeli settlements in Judaea and Samaria" and, by implication at least, criticize the civilian settlements among them because they are civilian, rather than military, a few additional comments appear to be in order on this more general aspect of the subject:

1. Judaea-Samaria is an area with which the Jewish people has unquestionable historical links and to which - as part of the former British Mandate over Palestine - Israel has at least as much sovereign claim as the state neighbouring on this area to the east - namely, Jordan. Incidentally, none of the Arab states ever recognized Jordan's annexation of Judaea-Samaria in 1950! Nevertheless, Israel has consistently refrained from annexing this area - in the hope and anticipation of a freely negotiated agreement on the matter with the neighbouring Arab states.

2. Israel maintains that it has the right to acquire land and have its people live in this area, provided it does not expropriate private land for this purpose or infringe upon the rights of other people. The habitual Arab reference to the area as "Arab land" does not make it exclusively Arab. Thriving Jewish communities have existed in Judaea-Samaria not only in historical times but also in the more recent past. These communities (Kfar Etzion, Be'erot Yitzhak, the Jewish community in Hebron, Neveh Yaakov, Atarot are just a few examples) were destroyed either before 1948 or during the Arab invasion of 1948, when King Abdullah occupied this territory by force and decided to make it *Judenrein* ("clear of Jews").

3. Should the Arab nations show a willingness, now, to reach a genuine peace agreement with Israel, there is no reason why Jews and Arabs should not be able to live together in one region. Just as the Israeli Arabs (half a million live in Israel today) are a bridge to understanding between Arab and Jew, so can Jews in an Arab-populated area (and their number in Judaea-Samaria constitutes less than one per cent of the population) play a similar role. The notion that Judaea-Samaria should be the one place in the world today where Jews would be barred from living is utterly inconceivable - and is certainly unacceptable to Israel.

4. In any event, the settlements, as such, do not create political facts. Israel has repeatedly made it clear that, while it cannot and will not return to the fragile and indefensible pre-1967 armistice lines, the location of the future borders between Israel and the neighbouring Arab states will be determined by negotiated agreements, rather than by the Jewish settlements beyond the old armistice lines.

5. Jewish settlement in Judaea-Samaria is not in violation of Article 49 of the Geneva Convention, prohibiting "individual or mass forcible transfers" from occupied territory to the territory of the occupying power, or vice versa, since Jewish settlement has involved voluntary rather than forcible activity, and since it has involved no displacement of the local population. Note the following passage from Oppenheim-Lauterpacht's *International Law* (Vol. II, 7th ed. p. 452):

"The Occupying Power must not deport or transfer parts of its own civilian population into the territory occupied by it - a prohibition intended to cover cases of the occupant bringing in its nationals for the purpose of displacing the population of the occupied territory."

Israel's settlement policy is an extension of the "Open Bridges" policy. During the 1920's and 30's, there was substantial economic growth in the area as a result of Arab-Jewish cooperation. The Jews introduced modern methods of agriculture and marketing which made Palestine the envy of the entire Middle East. The Arabs benefitted from this prosperity no less than the Jews. In fact, thousands of Arabs from the neighbouring countries came to settle in Palestine during those years, drawn by higher wages, better living conditions and greater economic opportunity. Current Arab-Jewish economic cooperation has again led to substantial gains for both sides and a general reduction of tension in the area. Clearly, the creation and maintenance of economic and social ties between Arab and Jew is no less important to the breaking down of the walls of hostility than it is to continued prosperity. We believe that the agreement concerning Judaea, Samaria and the Gaza Strip should be based on our living together with the Palestinian Arabs in those areas, and not on partition of the territory.

In discussing so complex an issue as Jewish settlement in Judaea-Samaria, it is helpful to be aware of the facts. It is our sincere hope that the above exposition of the facts and of Israel's position on the subject, in general, will prove

helpful in presenting to your public the full story of Jewish settlement in Judaea and Samaria.

Sincerely,

Yehuda Millo
Counsellor (Press)
Embassy of Israel, London

Power

In the matter of electric power, our experience has been that Israel's repeated offers to have local Arab communities link up with the national grid have been turned down by the Arab local authorities concerned. The well-known case of the Nablus Municipality's persistent refusal to have that city link up with Israel's national electricity network is only one case in point.

General

Actually, what speaks most powerfully and convincingly against the above-cited charge and similar charges, in your summary, concerning the alleged impoverishment of the local Arab populace is the marked improvement that has taken place in the Arabs' agricultural output in Judaea-Samaria and in their income from agriculture. The following figures, released by the Coordinator of Government Operations in Judaea-Samaria, Israel Ministry of Defence, on 31 March 1978, speak eloquently on this score:

6999 משרד החוץ-מחלקת הקשר

נבנס בלמ"ים

אל: המשרד, נד: 253, מ: נ'
דח: ר, סג: ב, תא: 090379, ות: 2100
נד: דברי נציג ירדן

מים

בלמס. דגיל.

ארבל 2.

מושבים. להלן דברי נציג ירדן בשאלת המים בישיבת מושבים ב
-9/3:

ONE OF THE FOREMOST OBJECTIVES OF ISRAELI PALNNERS IS TO EXPLOIT THE WATER RESOURCES OF THE WEST BANK AMOUNTING TO EIGHT HUNDERED AND NINETY FIVE MILLION (895,000,000) CUBIC METERS.
CONSIDERING THAT THE CONSUMPTION OF WATER IN THE WEST BANK DID NOT EXCEED ONE HUNDRED AND TWENTY MILLION (120,000,000) CUBIC METERS IN THE YEAR 1977, BECAUSE OF ISRAELI CONTROL OF PALESTINIAN WELLS BY INSTALLING METERS ON EXISTING WELLS, DESTRUCTION OF OTHERS, AND THE REFUSAL TO GIVE ANY PERMITS FOR ADDITIONAL DRILLING, EXCEPT FOR THE ISRAELI COLONIZERS, IN ADDITION TO THE STAGNATION IF NOT DEPLETION OF THE EXISTING POPULATION, IT WILL BE SEEN THAT THERE REMAINS IN THE WEST BANK A SUBSTANTIAL SURPLUS OF UNUTILIZED WATER, AMOUNTING TO 630 TO 750 MILLION CUBIC METERS OF WATER FIT FOR IRRIGATION, HOUSING CONSUMPTION, AS WELL AS INDUSTRIAL USES.

THE WATER RESOURCES FROM VARIOUS SOURCES IN THE 1948 ISRAELI-HELD TERRITORIES WERE ESTIMATED IN 1977 AT ONE BILLION SIX HUNDRED AND FIFTY THOUSAND CUBIC METERS, ACCORDING TO THE FIGURES PRESENTED BY THE ISRAELIS TO THE DESERTIFICATION CONFERENCE, HELD IN NAIROBI, KENYA IN SEPTEMBER 1977. THIRTY SIX PERCENT OR THE EQUIVALENT OF SIX HUNDRED AND TEN MILLION CUBIC METERS ARE PROCURED FROM LAKE TIBERIOUS AND THE FOUNTAINHEAD OF THE YARKUN RIVER IN PALESTINE, BOTH OF WHICH DERIVE WATER FROM THE WATERSHED

OF SYRIA, THE RIVER JORDAN AND ITS TRIBUTARIES .

THE CONFLUENCE RUNS IN TWO LINES ACROSS THE CENTER OF THE COUNTRY TO THE SOUTH AND THENCE TO THE NEGEB AT A CAPACITY OF TWO HUNDRED AND NINETY MILLION CUBIC METERS PER ANNUM. THE REMAINING 64 PERCENTS IS DERIVED FROM WATER WELLS BORED IN THE MOUNTAINEOUS REGIONS, THE COASTAL AREA AND OTHER ACCUMULATIONS.

WITH THE MANY-FOLD INCREASE IN THE ISRAELI POPULATION, IN CONSEQUENCE OF VAST IMMIGRATION AND EXPANSION OF AGRICULTURE AND INDUSTRY, PALESTINE, TURNED ISRAELS CONSUMPTION OF WATER FOR AGRICULTURE, INDUSTRY AND DOMESTIC USES HAS INCREASED FROM FOUR HUNDRED AND TWENTY SIX MILLION CUBIC METERS IN 1948 TO ONE BILLION AND SIX HUNDRED MILLION CUBIC METERS IN 1977.

CONSEQUENTLY, ISRAEL HAS SINCE THE EARLY SEVENTIES BEEN CONSUMING ALL THE AVAILABLE WATER RESOURCES. THIS YEAR WATER CONSUMPTION WILL APPROXIMATE ONE BILLION EIGHT HUNDRED AND TWENTY MILLION CUBIC METERS. IN 1985, CONSUMPTION IS EXPECTED TO REACH TWO BILLION TO TWO BILLION AND ONE HUNDRED MILLION CUBIC METERS. WITH AN EXPECTED DEFICIT OF 415 TO 510 MILLION CUBIC METERS, ASSUMING THAT AGRICULTURAL CON- SUMPTION REMAINS CONSTANT, THE ISRAELI AUTHORITIES HAVE LONG DECIDED TO TAKE THE WATER RESOURCES OF THE WEST BANK, ALONG WITH THE LAND AND THE PEOPLE, IN A MASSIVE HIGHJACKING, AND TO SUCK THE BLOOD AND WATER OF THE PALESTINIAN PEOPLE, IN ORDER TO SATISFY THEIR OWN AVARICE AND EXPANSION.

עדכאן

נאום =

תפ: שהח,רהם,סרהם,שהבש,מנכל,סמנכל,ממת,רם,אמן,ארבל1,

משרד החוץ-מחלקת הקשר

ארבל2,ארבל3,בלכלית,מרתים,גונן,מש

מ ו ג ב ל

ממקדת	אזור
יחידה	השומרון
טל:	953213
ענף	כלכלה
מס	124 2542
שבט	משל"ט
5 מרץ	79

ממקדת אזור

מר מנחם גונן

קמ"ט מים

הנדון:- תעלת עין מרעה

1. קמ"ט מים הביא עתה לידיעתי שהתעלה נבנתה ע"י ממשלת ירדן בשנת 1954 בעזרת מימון מהתכנית האמריקנית פוינט 4".

2. לידיעה.

אמרים אזורים, סא"ל

מאש ענף כלכלה

אא/עת

מ ו ג ב ל

(5)

לכבוד

עורך [redacted]

.....

.....

.....

עורך נכבד,

מאמרו של מר ס. ד. אלמן שהתפרסם בגליון מה-19.8.77 נועד כביכול להביע התרשמות של כתב לאחר סיור בן חודשיים בארצות ערב ובישראל, אלא שכל מי שמכיר את העובדות והמציאות בחלק זה של העולם יבחין מיד שמר אולמן לא בא לאיזור ע"מ ללמוד את העובדות ולהסיק מהן מסקנות לשם קביעת עמדה, אלא בא לאחר שגיבש לעצמו עמדה ברורה בסכסוך וכל מטרתו היתה לחפש עובדות שתתאמנה להוכחת עמדתו ורק כאלו שעמדו בקריטריון זה - קבלו ביטוי במאמר הנדון.

כמי שמכיר את נושא המים בגדה המערבית מכלי ראשון ומכיוון שמר אולמן מציג את בעיית המים בכפרים תל אל-ביידה וברדלה כמקרה המאפיין את נושא המים בגדה כהוכחה החותכת לצדקת טענתו - ארשה לעצמי להתייחס לענין זה בלבד.

אמת שממשלת ישראל הקימה יישוב יהודי בשם מחולה(ולא בשם מדה כפי שציין זאת בטעות מר אולמן) בקרבת הכפרים תל אל-ביידה וברדלה בשולי עמק בית-שאן. יישוב זה הוקם על קרקע ממשלתית לאחר שנעשו חילופי קרקעות עם תושבי הכפרים האמורים ע"מ להשיג רצף קרקעי שיאפשר הקמת יישוב חקלאי מודרני. חילופי קרקעות אלו נעשו במשא ומתן עניני ללא כל כפיה מצד השלטונות כאשר ברוב המקרים התמורה בקרקע ממשלתית שנמסרה לחקלאי הערבי עלתה על זו שנתקבלה ממנו וזאת כאמור לצורך השגת הרצף הקרקעי.

בכל אותם מקרים שבעלי קרקעות ערבים התנגדו לחילופי הקרקע לא נכפתה ההחלפה עליהם והרי הם ממשיכים לשבת במקומם ולעבד את חלקותיהם.

אמת שחקלאי תל אל-ביידה הצליחו להכפיל את יבוליהם כטענת מר אולמן אלא שהכותב "שכח" לציין שהכפלת היבולים אירעה לאחר 1967 כתוצאה מהדרכת מומחי חקלאות והשקייה ישראליים שהכניסו שיטות אגרוטכניות חדישות בגדה המערבית וקידמו אתהחקלאי הערבי לרמתו הנוכחית.

אמת שבכפר ברדלה הוקמה רשת אספקת מי שתייה ואמת שמערכת זו יצאה משימוש לאחרונה כתוצאה מהשפעת סה"כ השאיבה שגברה באיזור זה בעיקר ע"י משק מחולה, ואמת שכיום נאלצות נשות הכפר לסחוב מים ממרחק כפי שטוען מר אולמן "כמו בתקופת שלטון התורכים".

../2

[illegible]

[illegible]

.....

.....

.....

[illegible]

[illegible]

[illegible]

אלא שגם כאן "שכח" מר אולמן לציין מספר עובדות יסוד כגון,הובלת מי השתייה לכפר ברדלה אכן התקיימה בדרך זו בתקופת השלטון התורכי אולם בדיוק באותה שיטה גם בימי השלטון הבריטי ולמרבית הפליאה גם בתקופת השלטון הירדני ואותה מערכת המים המודרנית שמספקת מים לבתים קמה והיתה רק בשנת 1972 היינו בתקופת השלטון הישראלי "האכזר המענה והמנשל" לטענת מר אולמן, וזאת על פי תכניות של יחידת המים של הממשל הצבאי ומענקים והלוואות כספיות שניתנו לכפר ע"י הממשל הצבאי, שחרור מלא ממכס על כל מרכיבי מפעל המים ועוד ועוד.

מר אולמן "שכח" עוד לציין שאותו שלטון אכזר ומנשל הקים מפעלי מים בעוד כ-70 כפרים בתקופת עשר השנים שחלפו מאז 1967 וכן הגדיל בכ-250% את כמויות המים שעמדו לרשות הסקטור העירוני הערבי בכל הערים הערביות הגדולות החל בחברון בדרום דרך בית-לחם, רמאללה, שכם וג'נין בצפון. וזאת פי כמה יותר משעשה כל שלטון אחר שהיה קודם לכן באיזור זה.

בכל מערך המים המפואר הזה ארעה תקלה טכנית על רקע של הערכה הידרולוגית מוטעית רק במקום אחד - בכפר ברדלה ולמרבית הפליאה ידוע למר אולמן רק על כפר זה וגם כאן אינפורמציה סלקטיבית ביותר המתעלמת מהעובדה שמערכת המים לכפר הוקמה למעשה בתקופת ובעידוד הממשל הצבאי הישראלי.

אילו טרח מר אולמן לבקש הבהרות מהממונה על המים בגדה המערבית לאשר ~~אם אשר~~ אירע בכפרים ברדלה וחל אל-ביידה יכול היה למנוע מעצמו כתיבת אוסף עובדות מסולפות בנושא המים המופיעות במאמרו כגון - סירוב השלטונות לבקשת תושבי ברדלה לקדוח באר, סירוב השלטונות למכור לתושבי ברדלה מים מהמערכת של קיבוץ מחולה ועוד רצף של ידיעות שאינן אמת וכל מטרתן להציג את השלטון הישראלי כאכזר ומנשל תוך סיכומו של מר אולמן ש-

"Such takeovers were far from rare in the occupied territories"

האמת היא שבכל מקום שהוקם יישוב ישראלי בתחומי הגדה המערבית נעשה הדבר תוך הקפדה שהמים ליישוב הישראלי לא יהיו על חשבון זכויות המים של הערבים השכנים ואכן כך המצב בכל המקרים. וגם במקרה החריג של ברדלה - המקום היחידי בו התבררה תקלה זמנית - ניתנו מיד מים לניזוקים ערבים שאפשר היה להגיע אליהם ממערכת המים של משק מחולה, וזאת במחיר של עלות ההפקה של הבארות הערביות שהוא נמוך בהרבה מעלות המים במפעל המודרני, בועמקה המשאבה בבאר הערבית שנפגעה על חשבון הממשל הצבאי ולא רק שלא אושר לערבים לקדוח באר אחרת אלא שבאר כזו עבור הערבים שניזוקו נקדחה כיום על ידי השלטונות ומוקם מפעל מים שיאפשר הבטחת מלוא זכויות המים של הערבים בברדלה וחל אל-ביידה בזרם שעתי כולל של כ-700 מ"ק/שעה(ולא 270 מ"ק/שעה בלבד כפי שסבור מר אולמן)אלא שמר אולמן לא טרח לבקש הבהרות לענין מהממונה על עניני המים וכלל לא התענין כנראה בעובדות לאמיתן וזאת על פי הכלל המפורסם -

"Don't confuse me with facts, I have already made up my mind"

אני מאמין שקוראי עיתונכם יודעים להבחין בין עובדות אמת ובין תעמולה מגמתית.

זאב גולני

הממונה על עניני המים בגדמ"ע

תוכן העניינים

עמוד

1. הקדמה — א - ח

2. איזור: בקעת הירדן / יריחו — 1 - 12
בקעת הירדן / עוג'א פצאל
בקעת הירדן / ג'יהחליק
בקעת הירדן / מארג' נאג'ה
בקעת הירדן / ברולה
בקעת הירדן / באורות מקורות

3. איזור : ואדי פרעה — 13 - 14

4. איזור : ג'נין / ערבה, קבטיה, ג'למה, סנור — 15 - 19

5. איזור : טול - כרם — 20 - 24

6. איזור : קלקיליה — 25 - 30

7. איזור : ההר / רמאללה , בית - לחם, חברון — 31

ה ק ד מ ה

מוגש בזה דו"ח שלישי על המקות מים מבארות יהודה ושומרון, שהוכן ע"י יח' המים.

אנו מקווים כי דו"ח זה יהיה לעזר לאלה העוסקים בבעיות המים באזור, ובמיוחד לאלה העוסקים בפתוח ממעלי מים לשתיה וצריכה עירונית, ובהשקת מים לחקלאות ותעשיה.

אנו מודים ליל אלה שעסקו באסוף הנתונים והכנתם לדו"ח זה, ובאופן מיוחד למח' להידרולוגיה ורישוי, ולכתבניות שהדפיסו בעברית וערבית.

א. פזדלר
קמ"ט מים

מאהר נסר א-דין
מנהל יח' המים

א. מוגש בזה דו"ח שלישי על תפוקות מים חדשות בבארות יהודה ושומרון, לתקופה שבין אפריל 78- מרץ 79. הדו"ח נערך ע"פ קריאות חדשות במדי המים בבארות, ומדידות ספיקה חדשות במעינות, הנערכים ע"י צוות עובדי ההידרולוגיה ביח' המים ביהודה ושומרון, הדו"ח כולל לכל באר נ.צ., הגדרת האקויפר, ספיקה שעתית, הפקה חדשית ושנתית, וכן סה"כ הפקה לכל אשור בנפרד. (לא נכללו בדו"ח, הבארות הספיקות, הנמצאות בתחומי חוות סוסא עלמי ביריחו).

ב. מתוך 335 בארות הכלולות בדו"ח, 20 בארות מפיקות מים לשתיה וצריכה עירונית, לפי פירוט הכמויות דלהלן. (באלפי מ"ק):

1. מפעלים בבעלות מפקדת יו"ש	4,727
2. יבוא מישראל במסגרת מפעלי מפקדת איו"ש	2,098
3. מפעלים בבעלות עירונית	5,586
4. מעינות ומכוני מים בבעלות מקומית	2,190
סה"כ	14,601
במסגרת חלופי מים עם מקורות יצאו ב-78/9	
מפעלי איו"ש מים מחרודיון ליפו	(-)1,069
סה"כ צריכה ביתית ועירונית נטו	13,532

ג. 315 בארות מפיקות מים לצריכה חקלאית וסך כל ההפקה לשנת 9-78 היא 43,456,000 מ"ק.

ד. לנוחיות המשתמשים בדו"ח, נערכו טבלאות המסכמות את הפקות המים באיו"ש, בשלוש השנים האחרונות בגזרות שונות של הפקה וצריכה. אין הדו"ח כולל מים המשמשים לחקלאות שמקורם הוא במעינות. סכומי שפיעה חדשיים ושנתיים של מעינות באיו"ש ניתן למצוא בשנתון ההידרולוגי המתפרסם ע"י השירות ההידרולוגי.

בדו"ח זה כללנו כמויות שנתיות שנוצלו במעינות, המספקים מים לשתיה, וצריכה עירונית, והמסופקים באמצעות מכוני מים, יחד עם ההפקות מבארות בבעלות מפקדת איו"ש, והבארות העירוניות, מהווים את סה"כ הצריכה העירונית ומי שתיה באיו"ש.

א. כהן

ק. מכסות מים

מ. נוסייבה

מנהל הידרולוגיה ודישוי

שאיבות שנתיות (באלפי מ"ק) מבארות המופקות מי שמיה וחקלאות באיו"ש

אזור השאיבה	שאיבה שנתית באלפי מ"ק			ה ע ר ו ת
	1976/77	1977/78	1978/79	
1.בקעת הירדן:יריחו	3.406	3.464	3.784	
עוג'א,מצאל	1.070	1.078	988	
ביפחליק	3.733	2.656	2.787	
מאבל נאג'ח	938	879	611	
ברדלה	3.641	3.901	1.282	לא כולל באר ברדלה 1
בארות מקורות (בבקעת הירדן	11.693	14.145	16.960	כולל ברדלה 1
2. ואדי מארעה	2.748	2.767	3.390	
3.ג'נין(ערבה,קבטיה, גלמה,סנור)	3.981	3.886	4.408	
4. טול - כרם	8.810	10.128	9. 756	
5. קלקיליה	6.639	6.798	7.997	
6. אזור ההר(בי"ל, חברון,רמאללה)	3,355	5.034	5.025	
ס ה " כ	50.014	54.735	56.988	

מתמקות למי שתיה בלבד

שם המפעל / השנה	1976/7	1977/8	1978/9	מפעלי ערים וכפרים אליהם מסופקים המים.
הרודיון 1	349.7	357.4	487.9	בי"ל,בית ג'לה,בית סחור,בית צפפא,חברון,חלחול, קרית ארבע,בית אמר, בית פג'אר.
הרודיון 2	1240.4	3295.3	3122.4	
סמוע	—	173.4	200.2	דהריה, סמוע,יאטה,ושבטי בדואים מדרום,ומזרחי לחברון.
דותן 1	462.3	344.7	923.9	ג'נין,יעבד,עראבה, מחטה.
שיבחין	—	—	92.9	16 כפרים בצפון מערב רמאללה.
ס ה " כ	2.052.4	4.171.0	4.727.3	

שאיבות שנתיות (באלפי מ"ק) מבארות בבעלות עירונית
המשקות מי שתיה בלבד

שם הבאר	מס' הבאר	1976/7	1977/8	1978/9	ערים וכפרים אליהם מסופקים מים
1. טובס	13-18/17	130.0	150.0	150.0	טובס, שבון, ביאסיר.
2. שכם מזרח 1 (בירואן)		641.5	569.9	1252.2	שכם.
3. דיר שרף 3,2,	16-18/3,4	156.2	287.6	190.6	שכם.
4. ג'נין (עיריה)	17-20/33	506.8	551.5	461.4	ג'נין.
5. טול - כרם	15-19/17	* 380.0	* 381.1	350	טול-כרם, דנאבה, נור שאמס, שוויקה
	15-19/18	* 380	* 380.1	400	
	15-19/46	405.8	591.8	548.3	
6. ענבתא	16-19/1	86.4	90.6	104.0	ענבתא.
7. קלקיליה (עיריה)	14-17/34	601.7	601.0	658.1	קלקיליה.
8. עין טמיא (2, באמרן)		1032.6	891.7	858.9	6 ערים ו-20 כפרים ומחנות פליטים.
9. תקוע (בית פג'ר)	16-11/1	248.9	—	262.3	בית-לחם, בית ג'אלה, בית סחור.
10. פואר 3+1	15-09/12,10	483.1	315.6	350.0	חברון דורא, פוואר, מחנה פליטים
סה"כ		5.053	4.811	5.586	

* הערכה

מעינות המנוצלים להספקת מי שתיה באמצעות מכוני מים

הצרכן עיר / כפר	מקור המים	הספקות שנתיות באלפי מ"ק		
		1976/7	1977/8	1978/9
שכם	ראס אל עין	337.0	330.0	252.0
	עין דימנה	50.0	65.0	41.0
	קריון	404.0	394.0	291.0
	עין אל עסל	118.0	130.0	97.0
	בית אלמא	433.0	336.0	228.0
סלפית	מטווי	60.0	66.0	66.0
	שמיא	45.0	44.0	45.0
דיר שרף	עין כפר רמאת	65.0	36.0	25.0
נקורה,מבסמיהקצת"ל	עין הרון	167.0	109.0	93.0
בורקה,סילת א-דחר	עין בורקה	7200	42.0	30.0
עבוד,בית ריימא,דיר גסנה קרווא,כפר עין	עין דלבה + ליקטן	93.0	101.0	107.0
	עין זרקא	164.0	133.0	107.0
ניסף א-נביל	שרקיא,חאדר	26.0	20.0	15.0
בית איטרין	מוואזיה	11.0	10.0	16.0
איבנסיה	איבנסיה אלבלד	18.0	8.0	6.0
יריחו	מעין אלישע *	800.0	800.0	800
	סה"כ	2.867	2.624	2.190

* סה"כ תפוקת המעין 5.5 מלמ"ק.

כמויות מים באלפי מ"ק מיובאים מאיו"ש לישראל

מקור-יעד / השנה	1976/7	1977/8	1978/9
הרודיון י-ם	—	1,000	1.069.0

כמויות מים באלפי מ"ק מיובאים מישראל לאיו"ש

מקור-יעד / השנה	1976/7	1977/8	1978/9	
מוצא - רמאללה	—	2.8	1.048.8	גבעון, מפעל עין סמיא, מחנות צה"ל.
עדולם - חר חברון	22.9	90.5	759.2	צוריף, חרקומיא, אידנא, חוסן בחיר, נחלין, מפעל דיר שער.
ירושלים-רמאללה	300.0	300.0	300.0	בית חנינא (זכיון של מפעל עין סמיא)
ס ה " כ	322.9	393.1	2.098.0	

238

(פרטי בעלות קרקע שם)

✓ 2 אזורים – לקבל שם, מרקם

✓ אזור אשקלון – קבוצה – מתרגש לא ליה

✓ עורך דין שם 2 מ"ר | רמת אלון

[illegible]

[illegible] – [illegible] מקרי [illegible] | 24.9.78 | [illegible]

[illegible] קבוצה [illegible] | [illegible] | [illegible]

[illegible] = [illegible]

[illegible] 26 32 63

רשאלה לעלות 2 מ"ר לשם

רשומים [illegible]

רשאלה רשומים קבוצה (לפי בעלי)

[illegible] (יום – רשאלה)

[illegible] קבוצה (נרשם)

קרקעות – [illegible]

[illegible] (רשאלה [illegible])

[illegible] 2 הרבנים [illegible] קבוצה [illegible]

[illegible] 1 [illegible] [illegible] [illegible]

11. צה"ל פנים/כללי:

א. סרבני קצונה :

תמיד היו בצה"ל חיילים בעלי נתונים הדרושים להיות קצינים, שלא ראו את עצמם כקצינים ולא רצו להיות קצינים וזאת מכל מיני סיבות, ותמיד היחס לאנשים אלה היה יחס של תמיהה. יש אנשים שאינם רוצים להיות קצינים - אבל זאת לא תופעה. זאת לא מגיפה המהווה בעייה.

אם מישהו לא רוצה להיות מפקד, לא רוצה לחנך חיילים אחרים, לא רוצה לתרום להם מנסיונו, לא רוצה לאמן אותם, ואחר-כך להנהיג אותם בקרב, אז צריך להתהות על קנקנו . ואם לדעתינו אין סיבה מצדקת לחוסר הרצון הזה - צה"ל לא יתן לאנשים כאלה יתרונות - כלומר לא נוותר לו. הוא לא יוצב במקום שהיה רוצה לשרת, ולא ישרת בתפקיד שבו הוא רוצה. אסור לנו להשלים עם מצב שמי שיכול לטפל בבעיות קשות, יתחמק מזה, מסיבות שאיננו מסכימים להן.

להיות קצין בצבא - צריך להיות כבוד וגאווה . המספרים של אלה שאינם רוצים להיות קצינים (שאף פעם לא היו גדולים) הולכים ופוחתים. כל מקרה של סרבן קצונה נבדק ענינית, משוחחים עם החייל המועמד לקצונה, תוהים על קבקנו, על הסיבות לאי רצונו ומחליטים בהתאם. הלחץ המופעל עליו הוא בעיקר לחץ פסיכולוגי. מדברים איתו, מנסים לשכנעו בכל האמצעים אבל לא כופים, לא מרביצים מכות ולא מכניסים לבית הסוהר.

ב. טיפול בנוער בעייתי:

לצה"ל אסור להתחמק מהבעיה, זאת היא בעיה לאומית ולצה"ל יש כלים שיכולים לעזור להתגבר על חלק ממנה, אם כי לא על כולה. אנחנו חייבים להמשיך ולטפל וחייבים למצוא דרכים להגדיל את היקף הטיפול בבחורים כאלה.

ואמנם זאת עושים, והשנה יהיו בחורים רבים יותר המטופלים על ידי צה"ל מכפי שהיו בשנה שעברה או בשנים הקודמות.

סה"כ אנחנו ברווח כתוצאה מהטיפול בנוער בעייתי. אבל תלוי איך מסתכלים על זה. בעין ההווה או בעין הנצח. אילו לקחנו כלכלן, ודאי היה אומר לנו שאנחנו משקיעים בבני אדם הללו יותר כספים מכפי שאנחנו מרויחים, אבל אם

מקורות המים להשקיה באיזור עוג'ה – עקיבא הירבן

2. **מעין עוג'ה :**

מעיין עוג'ה נובע בתוך ערוץ נחל עוג'ה, ברום של 20+ מ', בנ.צ. 42-151/75-186.
המעיין ניזון מאקויפר הקונומן העליון והוא היגו הגדול במעיינות הנובעים מאקויפר זה באזור עוג'ה מצאל.
מיי המעיין זורמים באפיק טבעי לאורך כ-600 מ', עד לסכר השיה ממנו הם מוטים לתעלת ביטון וזורמים בגבושצית לעוג'ה העליונה ועוג'ה התחתונה ומשמשים להשקאת פרדסים, מטעי בננות ושטחי ירקות.

תכונת המעיין

ספיקות המעיין נמדדות מעט עד מעטיים בחודש בסכר מלבני המותקן כ-200 מ' במורד מסכר השיה.
השפיעה של המעיין מאופיינת באי יציבותה, היא נעה בין 3900 מ"ק לשעה (מרץ 1946) עד-0 בחודשים יולי, אוגוסט, ספטמבר 1963. מכסימום השפיעה השנתית הידועה, היתה בשנת 1945/46 והגיעה ל-25 מיליון מ"ק, ומינימום השפיעה הידועה היתה בשנת 1962/63 והגיעה ל-1.1 מיליון מ"ק.

להלן נתונים על שפיעת המעיין ב-5 השנים האחרונות

שנה	מכסימום מ"ק/שעה	מינימום מ"ק/שעה	מה"כ שנתי	גשם במ"מ-מזרעה, שרקיה תחתא
1973/74	1930	234	11.5 מ"ק	849
1974/75	1811	843	12.9 מ"ק	496
1975/76	1645	608	8.1 מ"ק	508
1976/77	1429	212	5.7 מ"ק	597
1977/78	1429	144.7	4.7 מ"ק	570

מעיון בנתונים ניתן להסיק ששפיעת מעין העוג'ה, תלויה בגשם היורד על איזור ההזנה של המעיין.
עצירת הגשמים גורמת לתגובה מידית על שפיעת המעיין. מהטבלה לעיל ניתן לראות את צריכתו של המעיין ואנו צופים כי אם השנה כמות המשקעים באזור תהיה מתחת לממוצע הרב שנתי כפי שהוא עד היום, בתקופת הטמיו יבש המעיין כליל.
ב-1/1/79 נמדדה במעיין ספיקה של 6.1 מ"ק/שעה שהוא תגובה ישירה ומצטברת של מיעוט הגשמים בשנה החולפת ובשנה הנוכחית.

3. **בארות**

ע"מ הסקרים באיזור עוג'ה קיחו כ-23 בארות, מיתוכן פעילות היום כ-7 בארות. מקום הבארות הוא בעוג'ה תחתא ממזרח לכביש הבקעה ובסמוך לחלקות המוסקות מהן.
ניצול הבארות:
מי הבארות באיזור עוג'ה מנוצלים כתוספת השקיה למי המעיין. ההשקה מהבארות תלויה בגידולים המושקים ובשפיעת המעיין, דהיינו, מטעי הבננות הזקוקים למים מתוקים. אסור להשקות מבארות שמימהן מלוחים פותר בעוד שפרדסים ניתן להשקות במי הבארות.
אין כל השפעה וקשר בין האקויפר של מעיין בין האקויפר של מעיין עוג'ה והאקויפר ההורם לבארות בעוג'ה תחתא.
השקיה מבארות ומעיינות:
הספקת המים מבארות באיזור עוג'ה היא כתוספת למי המעיין ובמקרים מסויימים הינה תחליף וזאת בהתאם לגידולים. חלק מבעלי הבארות נוהגים למהול מי בארות עם מי מעיינות מתוקים יותר. שאיבה כתחליף למי המעיין באה בחשבון לבעלי הפרדסים כך שבשנים שחונות, בעלי הפרדסים שיש להם באר

יכולים להשקות, בעוד שבעלי בארות שיש להם מטעי בבנות, אין באפשרותם להשקות מבלי לגרום נזק לשטח. לכן התיבשו השנה חלקות של בנות מחוסר מים מתוקים ולכן גם אין התאמה כללית בין ספיקות המעיין בשנים שחונות והמקת מים מבארות באותן שנים.

4. ה מ י ח ש ל מעיין העג'ה

בעוג'ה יש שני כפרים, עוג'ה מוקה ועוג'ה תחת'א.
החושבים מתפרנסים מחקלאות, הם מעבדים את שדותיהם ושדות בעלי אחוזות באיזור, הגרים בשכם או בירושלים.
המים שהם צורכים מקורם בעיקר במעיין עוג'ה ומספר קידוחים שמוחים באזור החקלאי של עוג'ה בקרבת הכפרים.
מעיין העוג'ה נובע בגרם של 20+ מעל שני היסתצורות ביריות דולומיטיות של הקונומן העליון והתיכון. השפיעה של המעיין חוא בממוצע כ-10 מיליון מטר מעוקב(מלמ"ק) לשנה, אולם היא מלויה באותן ברור בכמות הגשם של אותה השנה והיא מתנדנדת בהתאם לכמויות הגשם בתחומים רחבים מאד. השפיעה השנתית יכולה להגיע בשנה ברוכה גשם מאוד עד כ-25 מלמ"ק לשנה, ולעומת זאת יכולה לרדת בשנים שחונות מאוד עד קרוב ל-1 מלמ"ק לשנה.
שנה שחונה כזו נרשמה כבר בתקופת שבת שלשו באיזור הירדנים, בשנת 1962/63 ירדה השפיעה השנתית של המעיין ל-1.1 מלמ"ק לשנה באותה השנה לא שפע המעיין כלל בחודשים יולי, אוגוסט וספטמבר.
הקידוחים שנקדחו ע"י מקורות באיזור רגלי מהרים בעוג'ה, נקדחו בשכבות ביריות דולומיטיות יותר עמוקות של הקונומן התחתון ונמצא בהם מאגר מים יותר גמוך, שמפלסי המים בו הם ברום של 190 מ' מתחת לרום מני הים בלומר שיש כאן הפרש של 220 מ' בין מפלס המים של המעיין ושל הקידוחים.
מעיין המים הזין את המעיין "תלוי" מעל המאגר שממנו שואבים הקודחים של מקורות ואין כל קשר ביניהם. הקודחים שואבים בעומק ממאגר מים אחר לחלוטין ולכן אין שום לשענה שהם משפיעים על שפיעת המעיין. ירידת המפוקה במעיין הנה קשורה לבצורת הקשה אשר פקדה בחורף האחרון את כל האיזור ובין זה גם את אגן ההקולה של המעיין שבו ירדו 70% עד 80% מכמויות הגשם הירדות עליו בשנה ממוצעת. הקידוחים הערבים בעוג'ה הנמצאים כאמור בקרבת הכפר, נקדחו לעומקה אלובואלית של ואדי עוג'ה והם שואבים מאגר מי התהום שברובו מלוח ושיש בו עשרת מים מתוקים. עשרה זו נגזרת ממי שיטפונות בואדי ומעורמי מים של מעיין עוג'ה. ברור שכאשר השפיעה במעיין קטנה וכשיש חורף ללא שטפונות בואדי שמאגר מת קרקעי זה גם כן נפגע וגם לענין זה אין קל קשר לקידוחים העמוקים שנקדחו לרגלי ההרים באיזור ע"י חברת מקורות במרחק רב מהכפר ולשכבות אחרות לחלוטין.
השנה, החל מחודש יוני, כאשר יבש שוב המעיין, ממופקים לשני הכפרים בעוג'ה מי המחיה ללא השלום וללא הגבלה ע"י מערכת ברזיות שהותקנו במל הכפר. המתקנים הותקנו ע"י יחידת המים של המשטל דעל השבונה, המים ממופקים מקידוחי חברת מקורות מתוך הסתעפות של קווי מים של קיבוץ ייסב, לפי הסכם בין ייסב, מקורות, והמחלקות הציונית וקק"ל מים איו"ש.
כאמור יש באיזור מספר בארות המפיקות מים מתוקים הראויים להשקיה. לבעלי הארות אלה יש זכויות במי המעיין והם משקים את גידוליהם במי המעיין, כל זמן שהמפיעה במעיין בעיצומה, בקיץ כאשר שפיעת המעיין מתדלדלת הם מפסילים את הקידוחים ומשקים את הגידולים במי הקידוחים.
השנה עקב הבצורת הקשה המוקדת את האיזור כולו ביקשו מספר הושבים רשיונות קידוח באיזור החקלאי, אחרי בדיקת המצב ההידרולוגי החברה שאין אפשרות לאשר את כל הבקשות על מנת שלא לגרום נזק לקידוחים הקיימים, הבדיקה הראתה שמתוך 5 הבקשות שהוגשו בחודש יוני השנה ניתן לאשר רק שני קידוחים הממוקמים בריחוק מספיק מקידוחים קיימים ממיקים .

- ולכן ההסקה הקידוחים חדשים לא יגרמו נזק לקידוחים הקיימים.

אישרנו את שני הקידוחים הללו ונמנענו עם נציגי הכפר והשבנו להם לעדוך שאיבת נסיון לעקוימר שמבנו בידון המעיין במטרה למדוק האם ניתן לשאוב מים מבאר עמוקה שבידונה מעקוימר המעיין.

החקלאים לא נענו להצעותינו ובמקום זאת ביקשו לקדוח קידוחים שוחים נוספים באיזור החקלאי בקרבת הקידוחים הקיימים.

מהסיבות שהסברנו לעיל לא אישרנו את הקידוחים על מנת שלא לגרום נזקים לבארות הקיימים.

חשוב לציין שככל שמרבים לקדוח, כן קטנה מהיקות המים, בגלל המלחה גוברת של המים במאגרי המים שאין אפשרות להקנה, זו סיבה שאינה מאפשרת קידוחים נוספים.

המעיין החל לשפוע מחדש עם התחלת הגשמים העזים בחודש דצמבר ואם הגשמים הנוכחים תהיה טובה, ודאי שימשיך לשפוע ולאפשר השקיית הגידולים כפו בעבר. בעצם חידוש השפיעה יש משום הוכחה שאכן הפסקת הזרימה השנה לא נבעה מניצול מי המעיין בדרך כלשהי ע"י התחישבות היהודית באיזור.

בעוג"ה שני כפרים: עוג"ה פוקא ועוג"ה תחתא. התושבים שם מתפרנסים מחקלאות ומעבדים את שדותיהם ושדות בעלי האחוזות הגרים בשכם או בירושלים.

רוב המים שהם צורכים, באים ממעין העוג"ה וממספר קידוחים שנחפרו באיזור החקלאי של העוג"ה.

מעיין העוג"ה נובע בגובה של 30 מטר מעל פני הים. שפיעת המעיין היא בממוצע 10 מיליון מ"ק מים לשנה, אולם היא תלויה באופן ברור בכמות הגשם היורדת באותה השנה ומשתנה בצורת חריפה בהתאם לכמויות הגשם היורדת באיזור. בשנה ברוכת גשם, יכולה כמות המים להגיע ל-25 מליון מ"ק, ואילו בשנה שחונה ל-1 מלמ"ק לשנה.

בשנת 1962/63 בתקופת שלטון הירדנים, ירדה שפיעת המעיין ל-1.1 מלמ"ק ובאותה השנה לא שפע המעיין כלל בחודשים יולי-אוקטובר.

הקידוחים שנקדחו ע"י "מקורות" נקדחו בשכבות עמוקות שגובה המים בהם ב-190 מטר - כלומר שיש הפרשי גבהים של 220 מטר, בין מפלס המים של מעיין עוג"ה לבין מפלס מי הקידוחים.

מי המעיין נמצאים הרבה מעל מאגר מי הקידוחים של התתישבות היהודית ואין כל קשר פיזי ביניהם, ולכן אין שחר לטענה שהם משפיעים על שפיעת המעיין. ירידת הגשם המעיין שהיתה בחודש יוני-נובמבר השנה קשורה לבצורת הקשה אשר היתה בכל האיזור כי כמויות הגשם שירדו בעונה 1978/9 היו נמוכים בכ-70% - 80% מכמות הגשם הממוצעת לשנה. צמצום ניכר של כמויות הגשמים היה למעשה כבר בשלוש השנים האחרונות ולכן התוצאה החמורה נובעת במיוחד מהצטברות רב-שנתית של מחסור במשקעים.

השנה לאור הבצורת הקשה, סופקו מים לעוג"ה ממערכת ברזים שהותקנה ללא השלום בכל הכפר על מנת לספק מי שתיה ללא הגבלה לאנשי הכפר. המים סופקו מקידוחי מקורות, על חשבון הממשל, מתוך קוי המים

בן גיס

כח בשבט תשל"ט

25 פברואר 1979

שמור

המים ביו"ש

* טענות המושמעות בנושא זה: -(טענות שהופיעו במאמרים שונים וכן בדברי נוסייבה בו.פ.)

1. ישראל משתלטת על מקורות המים בגדה"ע.

2. ישראל שודדת את מי הגדה לצרכיה ולצרכי היאחזויות, והגדה מספקת היום שליש מצרכי המים של ישראל.

3. לא הותר לאף איכר פלסטיני לקדוח באחות מים חדשות או להגדיל תפוקת המים של בארות קיימות לעומת זאת, היאחזויות חדשות קודחות בארות חדשות.

4. ישראל מגבילה קידוחי בארות נוספים, ושמה מדי מים בבארות הקיימים ע"מ להבטיח שהאיכרים לא ישתמשו ביותר מים מאשר הותר להם.

- -

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

CONSULATE GENERAL OF ISRAEL
SUITE 450, PARK SQUARE BLDG.
31 ST. JAMES AVENUE
BOSTON, MASS. 02116
TEL. 266-3800

קונסוליה כללית של ישראל
בוסטון

527

ג' בתשרי תשל"ט
4 באוקטובר 1978

אל: מר שירמן, המרכז, משה"ח
מר גונן, שמחים, משה"ח
מאת: הקונס"ל, בוסטון

הנדון: בעיות המים בגדה

רצ"ב מכתבי ל- C.S.M ותשובת Cooley כפי שהתפרסמו ב-2.10.78
(העיכוב כנראה משום שציפו לתשובת Cooley).
כפי שהראו הרירשעכשיו נתלה מר קולי באילנות (לא כל כך) גבוהים
כדי להצדיק את מאמרו ומתייחס ספציפית לכפר ברדלה, וכן לבעיית
סכר מקרין - שני נושאים שמסבות מובנות לא העלייתי במכתבי.
אין בדעתי להמשיך בויכוח אתו.

בברכה,

ס. בבלי

העתקים: הסברה, משה"ח
מצפ"א, משה"ח
מר צ. ברוש, וושינגטון

Christian Science Monitor
Oct. 2, 1978

Mr. Cooley's article entitled "Water a knotty issue" accuses Israel of "using water from the . . . West Bank to cover some of Israel's own growing water needs." According to the same article, "Deep drilling already had begun in Samaria . . . and was supplying one-third of Israel's own requirements."

Since the reality is quite different, I am taking the liberty of submitting some facts which may be of interest to your readers:

- Judea and Samaria (the West Bank) does not supply Israel with any water but is an importer of water from within the pre-1967 green line (2.5 million cubic meters this year).
- The water consumption by the Arab population of the West Bank has radically changed since 1967, but in the opposite direction of Mr. Cooley's contentions: 90 Arab villages, depending on rain water prior to 1967, have been attached to the water grid or have had wells drilled by and at the expense of the Israeli Military Administration.
- Agricultural production has increased threefold in 10 years (in constant figures) at a rate of about 16 percent yearly. The irrigated area on the West Bank has also increased by some 60 percent (the difference due to mechanization, and better use of available water through Israeli methods). Thus, for example, the number of tractors in Judea, Samaria and the Gaza Strip has increased in nine years from 130 to 1,709.
- Arab towns (for example, Bethlehem, Ramallah, Beit Jallah) are now using each year approximately 12.5 million cubic meters of water (6.7 million cubic meters in 1967) which includes water pumped from Israel. This, too, had been made possible through wells and pipes built by and at the expense of the military administration.

Thus, Mr. Cooley's article is another example of a writer's biases affecting his reporting. I do not think that even Mr. Cooley believed, when writing this article, that the water production of the West Bank (about 80 million cubic meters annually) could at any time solve Israel's water problem (present consumption approximately 1,700 cubic meters, annually).

Michael Bavly
Consul General
of Israel

Boston

[**Mr Cooley responds:** The assertion about Israel's covering part of its own water needs from the West Bank comes not from me, but from Israeli journalist Amir Shapira of the Israeli newspaper Al Hamishmar whom I quoted. Supporting Mr. Shapira is Mrs. Barbara Smith of The Economist of London. In an apparently thoroughly-researched article reprinted in the latest Journal of Palestine Studies, she wrote, after a visit to the West Bank and Israel:

"The West Bank depends largely on its underground water supplies. Israel, since it occupied the territory in 1967, has dug some 20 water wells and created a water network that is admired as one of the most advanced and intensive in the world. Indeed, one of the reasons given by those Israelis who argue that the West Bank should remain permanently part of Israel is that one-third of Israel's water supply comes from the West Bank's underground reserves."

Paul Quiring of the Mennonite Central Committee in Jerusalem, in testimony given Sept. 12, 1977, to the international organizations subcommittee of the U.S. House Committee on International Relations, documented in detail how three West Bank Arab villages, Bardala, Tal Al-Badida, and Kardala (also mentioned by Mrs. Smith who describes help given Bardala in its water problems by the British organization, Oxfam), suffered a decline in the output of their springs and a lowering of the water level in their wells because of water drilling for nearby Israeli settlements.

During my last visit to the Nablus and Ramallah areas, I was assured by responsible local inhabitants that the same thing was happening there. Villages consenting to be connected to Israel's excellent and efficient water network have, of course, no problem. The reasons why some object are political rather than hydrological.

Mr. Bavly does not comment on the central point made by Mr. Shapira, quoted in my article, about Jordan's projected Maqarin d and Israel's reported interest in sharing wa derived from it.]

משרד החוץ

תלוש המקור
וההעתק לפני הכתיבה

סווג .....

פנייה

אל: שר ש. יוסף

מאת: אורלי ז

הנדון: מדינת נר 7 מדומיון מ 18/9

תשובה

אל:

מאת:

מדינת מיזון תודה אלינו. נהניתי הים.

תיזון.

בברכה

אלינה

19.9.79

חתימה | תאריך | חתימה | תאריך

טופס זה מוגש לצוות הטיפול בטופס

חוץ 110

משרד החוץ-מחלקת הקשר

9098

נכנס בלמ"ס

אל: המשרד, נר: ל, מ : בוסטון
רח: מ, סג: ב, מא: 180979, רח: 1130
נר: מאמר

בלמס/מ"ידי

המשרד

דע: וש

ארבל 3.

מעבירים בדיפי מאמר ה- C. S. M. על מצב המיים ביו"יש
וביחוד סבלו של הכפר אל עוגה צפונית לירחו .
מבקשים בדחיפות פרטים שיאפשרו מתן תשובתנו .
בבלי .==

תפ: מנכל,מנכל,דון,מצפא,ארבלו,ארבל3

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס

בלתי מסווג

ירלוגרב

אל: המשרד

מאת: בוסטון

מס. 13

נשלח: 131030 שמש 78

נתקבל: 111857

גונן מזחים, הסברת דע: ברוס ווש.

לשלי 31, מ-30 אוג 78.

במברק הנל בקשתי ארבעה מספרים הקיימים או שאינם קיימים אך ודאי לא דורשים מחקר בן שבועיים

אן טעם רב בתשובת ל- CHRISTIAN SCIENCE MONITOR זמן רב כל כך לאחר הפרסום, ולא

להסביר עמדתנו ביעילות. אודה מאוד אם תזרזו התשובה.

בבלי

שמה מנכל המנכל ארד מצפא מעת הסברת גונן

מיקי פלדמן לעמ

/חק

טבלה 2 : צריכת מים בחקלאות מבארות* ביו"ש בשנים 67/68 ו- 77/78
(במיליוני קוב מים לשנה)

שנים	הפקה מבארות ערביות	הפקה מבארות של חברת מקורות**	סה"כ צריכה חקלאית
***1967/68	37.7	-	37.7
1977/78	29.3	14.1	43.4

30 מעיינות
11.5 בורות
84.5
41.5
30

הערות

מקור : קמ"ט מים

* בנוסף למי בארות זורמים מים ממעיינות. אין נתונים בדוקים לגבי מים אלה. על פי הערכת הממשל קיים פוטנציאל ממוצע של 30 מיליון מטר קוב מים בשנה שנוצל רובו ככולו על ידי כפריים ערביים.

** מבארות שקודחו לצרכי ההתיישבות היהודית.

*** נתונים אלה על סמך סקר שנערך ב- 1968; על פי הכרזות לא בדוקות של בעלי הבארות. ב- 1976 הותקנו מדי מים והנתונים לגבי 1977/78 הינם על פי קריאת מדים אלה. קשה מאד איפוא לעשות השוואה בזמן.

טבלה 1 : צריכת מים עירונית מבארות ומעיינות ביו"ש בשנים 67/68 ו- 77/78

(במליוני קוב מים לשנה)

שנים	הפקה מבארות	ניצול מתפוקת מעיינות	מים מיובאים מישראל	כה"כ צריכת מים
1967/68	3.7	3.0	-	6.7
1977/78	8.3	*1.9	**1.3	***11.5

הערות

מקור: קמ"ט מים בממשל הצבאי ביו"ש.

* תפוקת המעיינות ירדה ובמקביל הועלתה כמות המים המיובאת מישראל.

** בשנת 1978/79 הוסיף הממשל עוד 1 מיליון קוב מים לשנה לאזור ראמללה.

*** למעט מספר כפרים בהם לא הותקנו מדי מים.

OBSERVATIONS

ON

U.S. STATE DEPARTMENT HUMAN RIGHTS

COUNTRY REPORT ON ISRAEL

SUBMITTED TO

SENATE FOREIGN RELATIONS COMMITTEE

AND

HOUSE INTERNATIONAL RELATIONS COMMITTEE

31 January 1979

Israel Ministry of Foreign Affairs. Information Division. Jerusalem

4. In any event, the settlements, as such, do not create political facts. Israel has repeatedly made it clear that, while it cannot and will not return to the fragile and indefensible pre-1967 armistice lines, the location of the future borders between Israel and the neighbouring Arab states will be determined by negotiated agreements, rather than by the Jewish settlements beyond the old armistice lines.

5. Jewish settlement in Judaea-Samaria is not in violation of Article 49 of the Geneva Convention, prohibiting "individual or mass forcible transfers" from occupied territory to the territory of the occupying power, or vice versa, since Jewish settlement has involved voluntary rather than forcible activity, and since it has involved no displacement of the local population. Note the following passage from Oppenheim-Lauterpacht's *International Law* (Vol. II, 7th ed. p. 452):

"The Occupying Power must not deport or transfer parts of its own civilian population into the territory occupied by it - a prohibition intended to cover cases of the occupant bringing in its nationals for the purpose of displacing the population of the occupied territory."

Israel's settlement policy is an extension of the "Open Bridges" policy. During the 1920's and 30's, there was substantial economic growth in the area as a result of Arab-Jewish cooperation. The Jews introduced modern methods of agriculture and marketing which made Palestine the envy of the entire Middle East. The Arabs benefitted from this prosperity no less than the Jews. In fact, thousands of Arabs from the neighbouring countries came to settle in Palestine during those years, drawn by higher wages, better living conditions and greater economic opportunity. Current Arab-Jewish economic cooperation has again led to substantial gains for both sides and a general reduction of tension in the area. Clearly, the creation and maintenance of economic and social ties between Arab and Jew is no less important to the breaking down of the walls of hostility than it is to continued prosperity. We believe that the agreement concerning Judaea, Samaria and the Gaza Strip should be based on our living together with the Palestinian Arabs in those areas, and not on partition of the territory.

In discussing so complex an issue as Jewish settlement in Judaea-Samaria, it is helpful to be aware of the facts. It is our sincere hope that the above exposition of the facts and of Israel's position on the subject, in general, will prove

prove unattainable at this time has recently been suggested by Prime Minister Begin. In accordance with his proposal, attention would be focussed on the establishment of peaceful relations between the parties as a partial step in the direction of full peace, thus by-passing whatever hurdles prove insurmountable on the path towards this goal. Israel is no longer interested in interim agreements which are of a temporary nature. However, partial, yet permanent, peace agreements could be concluded, which would pave the way to full, contractual peace agreements at a later stage.

ing any interference whatsoever in the daily lives of the local population, would be free to move and deploy as they saw fit, in order to assure Israel's defence and security. After self-rule will have been in effect in these areas for five years, an attempt to settle the question of sovereignty in them would be made. Israel believes that it will be possible to agree on a solution to this issue.

It should be perfectly clear that Israel will not permit anyone else to determine what its legitimate security needs are and, for this reason, it is not prepared to consider a return to the pre-1967 armistice lines, with or without minor modifications.

THE AMERICAN ROLE

Israel's views regarding the American role at Camp David were expressed by Prime Minister Begin in an interview with *Newsweek* on 28 August 1978:

> *"I don't know what it means to be a 'full partner.' If it means that the American delegation takes an interest in the talks and sometimes even brings a concrete proposal or formulation, that is one story. But I do not expect the US to propose a so-called peace plan, because that would be unhelpful. A peace plan should be the result of free negotiations between the two parties concerned. And I suppose that if an American peace plan should be tabled, it will not be accepted either by Egypt or Israel...Therefore, my personal advice would be for the United States to fulfil the very useful function of honest broker, and bring the two parties together for face-to-face negotiations."*

REALISTIC EXPECTATIONS

By their very nature, peace negotiations are a complex and prolonged process, in the course of which ups and downs are inevitable. The Camp David meetings must be viewed in this context and, no matter how sincere may be one's desire to see them lead to a dramatic breakthrough, it is important to bear in mind that the opposite may be the case. In such an eventuality, the ongoing nature of the peace-making process should be remembered, as should the fact that new channels for renewing the momentum can always be found as long as goodwill continues to exist on both sides. Camp David is not the end of the road.

PERMANENT, PARTIAL PEACE

One such channel which could be investigated should full, contractual peace agreements

[illegible] in [illegible] group in the [illegible] months, a great deal [illegible] and crippling strikes round the country. As a result, even the politically excitable Israelis are left rather cold by the whole Camp David exercise. It is widely considered that the economy could be the Begin government's undoing, rather than foreign policy.

Egypt

Explosive unpredictability

FROM A CORRESPONDENT IN CAIRO

President Sadat is allowing it to be understood that a failure at the Camp David summit could cause a dramatic turnabout in the Middle East. In contrast to the Israelis, who are trying to play down the significance of the meeting, the Egyptians are giving it maximum amplification.

A senior Egyptian diplomat told your correspondent on Tuesday what the requirements were for considering the summit a success. They were high. The official refused to discuss formulas for limited success. He implied that anything short of a "declaration of principles" plus a start on implementing an agreed framework for Israel's withdrawal would constitute failure. And he made it clear that the burden of the summit rested on the United States.

Egypt, he said, has come as far as it can. Israel, on the other hand, has taken backward steps such as Mr Begin's attempted reinterpretation of Security Council Resolution 242 so as to exclude the West Bank. Egyptian officials rule out any possibility of the "territorial compromise" demanded by the Israelis. They also insist that they are honour-bound to find a just solution to the Palestinian question.

Thus the problem has been dumped in the Americans' lap. "We are relying on President Carter", is a frequent answer in Cairo these days. Mr Carter has some room to manoeuvre. Egypt is now willing to agree to virtually any security arrangements requested by Israel short of territorial compromise. The senior diplomat quoted above left no doubt that normal relations with Israel would be a part of a comprehensive settlement. He also said that Egypt would be willing to act as a middle-man between Israel and the Arab rejectionists. It is up to the United States, he said, to convince Israel that its security can be guaranteed through other means than [illegible] are under [illegible] of the [illegible] heavily by both Arabs, is the return of Egypt to the [illegible] confrontation [illegible]. Neither [illegible] two possibilities excludes the other. More disturbing are the Egyptian hints that failure might lead to a re-evaluation of American-Egyptian relations. (Though few Americans consider that it makes threats and, a more immediate possibility, has refused by Egypt to renew the mandate of the 6,000-man United Nations Emergency Force (Unef) in Sinai when this expires on October 24th. There is some indirect evidence to support the theory that this threat, first hinted at earlier this summer, prompted Mr Carter's summons to Camp David.

Mr Sadat is under pressure from the Saudis, his financial backers and his most important friends in the Arab world. Crown Prince Fahd flew to Alexandria at the beginning of August to tell Mr Sadat that he wanted no more Egyptian-Israeli talks unless the Israelis demonstrated an abrupt change in attitude. Now that Mr Carter has laid his prestige on the line, the Saudis have agreed to one more round of talks, but they are impatient. They insist that their proposal for an Arab summit is not cancelled, merely postponed until after the end of Camp David.

The hard Egyptian line may be a bluff, particularly for American consumption, and therefore some formula short of the offical demands may be worked out for keeping the talks going. But there has been no indication here that this is so. Mr Sadat is playing one of his strongest cards: his reputation for explosive unpredictability.

West Bank

Pugnacity rules

FROM OUR LEVANT CORRESPONDENT

Jerusalem

"Sweet are the uses of adversity." When one visits the West Bank these days, one finds many Palestinians who observe, with bitter satisfaction, that the present Israeli government has unwittingly aided their struggle.

One of the advantages they see is directly attributable to the prime minister, Mr Begin. Because of his evident determination to keep all of the West Bank on an Israeli leash if he possibly can, the Palestinians say that they now know exactly where they stand with the Israeli government, which they did not know when the Labour party was in power. They have therefore accepted that their struggle is going to be much longer and tougher than they thought it would be, even as recently as a year ago.

Dug in, on both sides

This clarification has affected Palestinian morale in two different ways. Those who are already weary of the struggle and their uncertain future have become even more depressed. A good number of them are emigrating, but the high Palestinian birth-rate means that the loss is quickly made good in numbers—there are 15% more West Bank children going to school this year than last year—and also qualitatively, since the West Bank now has no fewer than three universities, one of which already has an enrolment of more than 1,000 students.

On the other hand, those who are determined to stay put are "digging in" (a favourite phrase these days) and are growing more dedicated and more resolute. Whereas in the past the West Bankers tended to be so many Good Soldiers Schweik, blandly ignoring or cunningly circumventing vexatious orders from the Israeli military government, they are now contesting them. They are pugnaciously asserting their rights to be taught, to study, to read what they want and to own their own property.

Thus, when the occupation authorities cancelled the residence permits of some foreign and Arab professors at Birzeit University, the university raised its voice. Protests are also being made against an order that Arab students from Israel

[illegible]

[illegible] the improvement still, [illegible] are going to the courts. In [illegible] [illegible] have taken [illegible] them.

[illegible] difficulties have [illegible] [illegible] on the question [illegible] The [illegible] have [illegible] satisfaction [illegible] Israelis in [illegible] are [illegible] of land ownership. The West Bankers say that since [illegible] early [illegible], and with the [illegible] of a new military governor, the Israelis are being somewhat more accommodating—perhaps, it is suggested, because they do not wish further to tarnish an already tarnished world image.

Another way in which the occupiers have coped the "dug in" West Bankers is just by bearing down on the older, traditional, upper-middle-class leaders—buying them up, frightening them into neutrality or simply deporting them—they created vacancies that have been filled by younger and more dynamic leaders drawn from the middle and lower-middle class. Most of the influential people on the West Bank now, the mayors, the teachers, the journalists and the trade unionists, are in their thirties and forties and are not Good Soldiers Schweik at all.

The Begin government's settlement policy has broadened the base of West Bank assertiveness. It has brought in the peasants. Not only have many small landowners been dispossessed and converted into landless labourers or cheap industrial labour, but no Palestinian farmer since 1967 has been allowed either to sink new wells or to increase greatly the output from existing wells. New Israeli settlements, on the other hand, have the full right to do both. The shimmering silvery umbrellas of the lavish sprinkler irrigation system used by Israeli settlers contrast with the browning Palestinian fields next door where American experts are teaching farmers the drip-irrigation system—an arid zone technique. New Israeli camps planted right over old springs are lowering the water table of the whole Jordan valley floor.

Since water is the lifeblood of this hot and thirsty land, the stubborn Palestinian peasant—who has had to be stubborn because he fights a stubborn stony land—is being pushed into opposition to the occupying power. Thus to the urban protest against the Israelis is now added a deeper rural grumbling.

[illegible]

President Sadat's proposed solution for the West Bank is that Israel would hand over control to Jordan, and would then help in organising the arrangements for [illegible] of the Palestinians [illegible] an [illegible] pressure after the end of Israeli occupation. Nearly all of them would prefer an interim administration run by the United Nations—and many argue that there is no need for any interim arrangement since West Bankers are capable of running their own affairs forthwith. But a majority would accept a Jordanian supervised administration if Israel would hand over to nobody else.

The conditions placed by Jordan on its participation in an interim arrangement, as stated by Sharif Abdul Hamid Sharaf, the head of the royal cabinet, to various correspondents over the past two months, are that it would have to be in answer to Arab requests and only as a temporary measure pending the exercise of Palestinian self-determination. This week Jordan's position was underlined by the publicising of a message sent by King Hussein to Mr Carter and to Mr Sadat. This served notice that Jordan would join in peace negotiations only if Israel made a clear commitment to withdraw from all conquered territory and to allow the Palestinians self-determination. A declaration of principles that fudged these issues would not, he said, be enough.

Some West Bankers, unshakeably suspicious of Jordanian motives, argue that King Hussein still really hankers after the permanent resumption of his authority in the West Bank. They also resent the fact that Mr Sadat did not consult the Palestinians before suggesting temporary Jordanian control—but then he did not consult the Jordanians either.

Even the most bitter critics of the Hashemite regime accept that an independent West Bank would need to have close relations, both political and economic, with the Jordanian East Bank—but they add that these would have to be freely decided upon after a decent interval. Relations between Jordan and the West Bank have in fact improved during the past year. Jordan is being more generous with its financial help and has accepted the young activist mayors who ousted the Hashemite loyalists in the local elections in April, 1976. And the mayors, in their turn, are being polite to King Hussein and co-operative with his government.

[illegible]

With a certain naivety, the Syrians seem to have gambled on Israel being too involved with Camp David normality to counter a new Syrian crackdown on Lebanon's Christian Maronites. Unsurprisingly, the Israelis have jumped on them—but only verbally as yet.

Until now the Syrians' main drive against the Maronites has been the on-off bombardment of residential areas in Beirut and its suburbs—a crude and unsuccessful attempt to alienate Maronite civilians from their militia's policy of defying both Syria and the Lebanese government. Last weekend the Syrians began a much more serious attempt to bring the militia to heel by taking the campaign to the heart of Maronite land.

The intra-Maronite feud between ex-President Franjieh and the two other main groups (the Phalangists and the followers of ex-President Chamoun) gave Syria its chance. Mr Franjieh, whose men control the three northern cazas, or counties, that constitute the Maronite heartland, allowed the Syrian army to position itself across the entire width of Batroun caza from the mountains to the sea. Mr Franjieh's object is to protect his area from incursions from the three more southerly cazas controlled by Phalangists and Chamounists. But the fact is that the Syrians have now cut the Maronite area into two, and shortened and tightened their line. If or when the Syrian offensive begins, the militia, which in recent weeks has received quantities of tanks and anti-tank missiles from Israel, will have to fight on at least two fronts as the Syrian army drives towards Jounieh, the Maronites' vital harbour.

In Israel, pressures have been mounting both for and against military action to halt the expected offensive. At the end of last week, and again this Wednesday, Mr Begin warned Syria's President Hafez Assad through American diplomatic channels that Israel would not tolerate further Syrian attacks on Maronite forces. Mr Assad replied to the warning on Monday with the equally tough statement that, if Israel attacks, the Syrian army will confront it.

Last week Mr Chamoun, or much

משרד החוץ-מחלקת הקשר

בלמ"ס

אל: לונדון, נר: 146, מ : המשרד
דח: ב, סג: ב, תא: 130978, חח: 1400
נד: נצול מים

בלמס/בהול. יוצא.
מילוא.

להלן השינויים והתוספות למכתב המשובה ל "יסנדיי טיימס".
1. בעמוד 1, סעיף מספר 2 : יש להשמיט הקטע המתחיל במילים
:

BOTH IN THE MATTER OF WATER TURNED DOWN BY THE

ומסתיים,

ARAB LOCAL AUTHORITIES CONCERNED

במקום הקטע הנל יבוא הטקסט שלהלן :

.RETAW

NOT ONLY HAVE THE DRILLING OPERATIONS OF THE ISRAELI WATER
COMPANY,MEKOROT,NOT BEEN AT THE EXPENSE OF ARAB
FARMERS,BUT IN SOME CASES ARAB FARMERS HAVE REGISTERED
GAINS IN THEIR WATER SUPPLY AS THE RESULT OF SUCH
DRILLINGS. THE 17 MEKOROT DRILLINGS FOR THE BENEFIT OF
JEWISH SETTLEMENTS IN JUDEA SAMARIA,WERE ALL MADE WITH
MODERN EQUIPMENT,AT A DEPTH NEVER REACHED BEFORE BY ANY OF

THE LOCAL ARAB FARMERS.FIVE OTHER WELLS HAVE BEEN SUNK BY
MEKOROT FOR THE EXCLUSIVE USE OF ARAB VILLAGERS.THE 300

מזכר

(להתכתבות פנימית במשרדי הממשלה)

מיכאל - חודר נא לעיין, אם רק אתה יודע

אל:	מר ת"ם בהסברת הממונה על מח' השטחים
התאריך	10/9/1948
מאת:	שלום שירמן המרכז-בלבד
תיק מס'	

הנדון:

דו"ח משלים על מדיניות מע"מ בבגמ"ש

בנ"ב בדתק של הדו"ח שנשלח במקבל לבסטון, לוונדן ולמח' ההסברה.

אין לטעות בדו"ח כדי שיעניים להסברה אלא רק לקט שבדות כדי שנמסרו לנו על ידי השלטונות הרוחרים לנושא. בא"יחד אין לנו אין בדרום הקמונים הסטטיסטים אשר יכולים לשמש בסס להלכה מוטעת בהחלט של הסעיה כולה.

לידיעתכם

בברכה

שירמן

רשם עם

הקלדה

מדף 1010

113

PM

6

Water in Judaea and Samaria

1) The number of waterworks of the Government in 1979 increased from 1 to 9 (this does not include waterworks for Jewish settlements).

2) The supply of water for these waterworks increased from less than half a million cubic meters (M3) per annum to 9 million M3 per annum.

3) In 1966, there were only a few villages which had running water installations (water was mainly supplied by wells and cisterns). In 1979, there are about 50 villages with running water installations.

4) The aim of the water supply policy of the military government is to supply all the water needed for domestic purposes according to the demand of the increasing population and increasing standards of life.

It is the intention of the military government to supply an ever-increasing number of villages with running water facilities.

Within the framework of this policy the execution of the following projects should be specially mentioned:

a) The Herodian Water Project which is pumping water from two wells to the entire Bethlehem and Hebron area.

b) The pipeline from Motza (near Jerusalem) to Bitunia, which has solved the problem of water shortages in the Ramallah area.

c) The Beith-Ibbo Project for Nablus and villages to the West of Nablus.

d) The Dotan Project supplying Jenin and its vicinity.

The drilling operations of the Israeli water company, Mekorot have not been at the expense of Arab farmers, but in some cases Arab farmers have registered gains in their water supply as the result of such drillings. The 17 Mekorot drillings, for the benefit of Jewish settlements in Judaea-Samaria, were all made with modern equipment, at a depth never reached before by any of the local Arab farmers. Five other wells have been sunk by Mekorot for the exclusive use of Arab villagers. The 300 existing wells, drilled previously by Arab farmers, are all nearer the surface than the new Israeli wells. Seven more permits have been issued to local Arab farmers by the Israeli authorities to execute additional drillings of their own.

The modern Israeli drillings carried out in the vicinity of the village of Auja and in the Valley of Fasael did not in any way affect the output of existing wells. In the one case where Israeli drillings did cause a significant decrease in the water supply of Arab village of Bardele, this decrease has been more than compensated for: Arab farmers in the area this year received 3.5 million cu. m. of water from the new Israeli wells - about half a million cu. m. (or 17%) more than they were drawing from their own wells before!

It is the duty of the military government to develop the water resources of Judaea-Samaria by the most modern methods and in the most effective manner known to it. The substantial increase in the agricultural output of Judaea-Samaria in the last decade, as shown below, provides clear evidence that the Arab farmers of the area have significantly benefitted from Israeli development activities.

A marked improvement has taken place in the Arabs' agricultural output in Judaea-Samaria and in their income from agriculture. The following figures, released by the Coordinator of Government Operations in Judaea and Samaria, Israel Ministry of Defence, on 31 March 1978, speak eloquently on this score:

	1967/8	1976/8
	Agricultural Output in Thousands of Tons	
Field Crops	23.5	34.9
Vegetables and Potatoes	60.0	147.3
Citrus	30.0	74.1
Olives and other Fruit	75.9	126.6
	Value of Agricultural Ouput in Millions of Israel Pounds	
Total	135.0	1,535.1
	Income Originally in Agriculture in Millions of Israel Pounds	
Total	115.0	1,242.9

The Defence Ministry survey also noted that in 1974 the annual per capita income among the rural population in Judaea-Samaria stood at 666 dollars - an increase of more than 500 percent over 1966.

NO CLAIMS HAVE BEEN FILED CONCERNING THE LEGAL TITLE OF THE LAND. ANY SUCH CLAIM SHOULD ONE BE MADE, WILL OF COURSE BE INVESTIGATED AND DULY ADJUDICATED.

3. עמוד 2 סעיף 2 . להלן הנוסח החדש :

IN HARES THE MILITARY GOVERNMENT ON 1 JANUARY 1978 TOOK POSSESSION OF 78 ACRES (NOT 125) OF ROCKY, UNCULTIVATED STATE LAND FOR THE ESTABLISHMENT OF A MILITARY AGRICULTURAL SETTLEMENT.
NO LEGAL CLAIMS HAVE BEEN FILED. THERE IS NO OLIVE ORCHARD IN THIS AREA, AND THERE NEVER WAS.

///

4. עמוד 2, סעיף 3. שורה 4. יש להשמיט מ -

SINCE ONLY A SMALL PART OF THE ....

עד סוף הסעיף. במקום ההשמטה יש להוסיף :

NO LEGAL CLAIMS HAVE BEEN FILED.

את סעיף 4 יש לחבר בפיסקה חדשה לסיפא של סעיף 3. ובסופה להשמיט המילים : OF TEKOA .
5. עמוד 2, סעיף 5 יש להפוך בסעיף 4 ואת המשפט הראשון יש לקרוא כך:

4. THE ''FACTS'' ALLUDED TO IN YOUR SUMMARY CONCERNING BEIT OMER, IN THE HEBRON DISTRICT ARE LARGELY THE FIGMENT OF SOMEBODY'S IMAGINATION.

6. משפט 3 בסעיף 4 (מקודם 5) עמוד 2 יש לקרוא כך :

INACTUAL FACT OF THE AUTHORITIES TOOK POSSESSION OF 100 ACRES IN 1976, FOR THE ESTABLISHMENT OF THE MILITARY - AGRICULTURE SETTLEMENT OF MIGDAL OZ.

.הדגש הוספת ,ד"ר מ"ל

7. ד"ר מ' (5 דונם) 4 דונם :

NO LEGAL CLAIMS HAVE BEEN FILED.

8. ד"ר מ' 5 (6 דונם) אדמה 1 חלקה 2 גוש OF PRIVATE LAND : ד"ר מ' 650 ACRES
ד"ר מ' SETTLEMENT OF ROI : ד"ר מ' 2 חלקות 297 AGRICULTURAL
ABSOLUTELY : אין בה אם מ"מ ד"ר מ' ד"ר מ' מגבלות
: ד"ר מ' דרך מנהלתי (הקצאה)

THIS CLOSURE IS THE SUBJECT OF AN APPEAL TO THE SUPREME COURT SITTING AS THE HIGH COURT OF JUSTICE WHERE THE MATTER IS NOW UNDER CONSIDERATION.

PATHETIC ד"ר בה בדיון 2 גוש (7 דונם) 6 ד"ר מ 2 חלקה 9. ד"ר מ' : ד"ר מ' דרך STORY : אין לה מ' TALE

INCIDENTALLY , ALL THE LAND AT MA'ALEH EPHRAIM, WHERE THIS FARMER'S PROPERTY IS ALLEGED TO BE LOCATED IS UNCULTIVATED ROCKY SOIL.

: ד"ר מ' 5 גוש 6 ד"ר מ .10

THE OVERWHELMING MAJORITY OF SETTLEMENTS

: אין ד"ר מ' ד"ר מ' :

ISRAEL'S COURTS AS IS WELL KNOWN, HAVE FOLLOWED THE BRITISH TRADITION, IN THAT THEY , LIKE BRITAIN'S COURTS, ARE INDEPENDENT AND STRICTLY IMPARTIAL IN THEIR APPROACH.

3 גוש 1111 מ"ר מ' 2 חלקה 297 מ"ר מ' מ"מ 1111,בדיקה,מגבלה,מנהלתי,דרך,מ"ר,מ"ר,מ"ר,מ"ר,מ"ר,מ"ר,מ"ר,מ"ר :מ"מ

12 September 1978

Mr. Peter Wilsher
Foreign Editor
The Sunday Times

Dear Mr. Wilsher,

Thank you for your letter of 19 August, apprising us of the planned publication, in your newspaper, of the results of an investigation carried out by your reporter, Philip Jacobson, on the subject of the Jewish settlements in Judaea and Samaria. We appreciate the opportunity you have given us to relate to the substance of Mr. Jacobson's report before the material goes into print. Before we do that, however, permit us a few preliminary observations:

1. We find your reporter's method of "checking out" the allegations rather strange. Allegations made by Arabs were checked out - with Arabs. It seems to us that a proper investigation of such charges as we are dealing with here should have been made through interviews with the Israeli authorities - the object of the allegations.

2. The statement in your letter, that "the facts suggest that...the expansion and development of many settlements is very much at the expense of neighbouring communities, particularly in respect of water, transport and power supplies," is not only not borne out by Mr. Jacobson's findings, as summarized in the material you sent to us, but flies in the face of the actual situation:

Water

Not only have the drilling operations of the Israeli water company, Mekorot, not been at the expense of Arab farmers, but in some cases Arab farmers have registered gains in their water supply as the result of such drillings. The 17 Mekorot drillings, for the benefit of Jewish settlements in Judaea-Samaria, were all made with modern equipment, at a depth never reached before by any of the local Arab farmers. Five other wells have been sunk by Mekorot for the exclusive use of Arab villagers. The 300 existing wells, drilled previously by Arab farmers, are all far nearer the surface than the new Israeli wells. Moreover, seven permits have been issued to local Arab farmers by the Israeli authorities to execute additional drillings of their own. The four wells belonging to absentee

~~landowners, mentioned in your summary, had gone out of use and were in a state of total neglect. There was no reason in the world to perpetuate this state of neglect and disuse, involving so scarce and precious a resource as water.~~

The modern Israeli drillings carried out in the vicinity of the village of Auja and in the Valley of Fasael did not in any way affect the output of existing wells. In the one case where Israeli drillings did cause a significant decrease in the water supply of Arab villagers (in the village Bardele), this decrease has been more than compensated for: Arab farmers in the area this year received 3.5 million cu. m. of water from the new Israeli wells - about half a million cu.m. (or 17%) more than they were drawing from their own wells before!

As we see the matter, it is the right as well as the duty of the government, to develop an area's water resources (in this instance, those of Judaea-Samaria) by the most modern methods and in the most effective manner known to it. The substantial increase in the agricultural output of Judaea-Samaria in the last decade, as shown below, provides clear evidence that the Arab farmers of the area have actually benefitted from Israeli development activities.

Power

In the matter of electric power, our experience has been that Israel's repeated offers to have local Arab communities link up with the national grid have been turned down by the Arab local authorities concerned. The well-known case of the Nablus Municipality's persistent refusal to have that city link up with Israel's national electricity network is only one case in point.

General

Actually, what speaks most powerfully and convincingly against the above-cited charge and similar charges, in your summary, concerning the alleged impoverishment of the local Arab populace is the marked improvement that has taken place in the Arabs' agricultural output in Judaea-Samaria and in their income from agriculture. The following figures, released by the Coordinator of Government Operations in Judaea-Samaria, Israel Ministry of Defence, on 31 March 1978, speak eloquently on this score:

	1967/8	1975/76
Agricultural output	(in thousands of tons)	
Field crops	23.5	34.9
Vegetables and potatoes	60.0	147.3
Citrus	30.0	74.1
Olives and other fruit	75.9	126.6
Value of agricultural output	(in millions of Israel pounds)	
Total	135.0	1,535.1
Income Originality in agriculture	(in millions of Israel pounds)	
Total	115.0	1,242.9

The Defence Ministry survey also notes that in 1974 the annual per capita income among the rural population in Judaea-Samaria stood at $666 - an increase of more than 500% over 1966!

Now, as to your reporter's findings:

1. The Nahal (military-agricultural) settlement of Mechora was established on 3 January 1973, on 250 acres (not 3,750 as stated in the findings) of land closed off in the previous year (not in 1970) for this purpose. Half of the area was State land, the other half belonged to absentee landowners. No claims have been filed concerning the legal title of the land. Any such claim, should one be made, will of course be investigated and duly adjudicated.

2. In Hares the Military Government on 1 January 1978 took possession of 78 acres (not 125) of rocky, uncultivated state land for the establishment of a military-agricultural settlement. No legal claims have been filed. There is no olive orchard in this area, and there never was.

3. On 3 January 1975 (not in 1973) 200 acres (not 750) were closed off for the establishment of the military agricultural settlement of Tekoa. Two-thirds of the area was uncultivated State land; the remainder was cultivated by the nomadic Bedouin tribe of Rashidiya, and not by Arab villagers. No legal claims have been filed. On 22 June 1975, about 40 acres - 33 of them uncultivated State land - the rest cultivated by persons having no title to the land - were closed off for the construction of an observation post and a water tower for the settlement.

4. The "facts" alluded to in your summary concerning Beit Omer, in the Hebron district are largely the figment of somebody's imagination. Your reporter writes of 250 acres of land having been expropriated in three stages, beginning in 1968, and of a plum orchard having been wilfully destroyed by the Israelis. In actual fact, the authorities took possession of 100 acres in 1976, for the establishment of the military-agricultural settlement of Migdal Oz. Seventy per cent of the area was State land, the rest was uncultivated. The story about the destruction of a plum orchard is a pure fabrication. No legal claims have been filed.

5. On 3 January 1975, an area of 650 acres of private land was closed off for the establishment of the military-agricultural settlement of Roi. Here, too, the allegation that on a given date, Israeli tractors were brought to the wheat field and the grain ploughed into the ground are without foundation. This closure was the subject of an appeal to the Supreme Court sitting as the High Court of Justice where the matter is now under consideration.

6. Since no land was expropriated at Majdal Beni Fadel, in the Nablus district, the story of the 45-year-old farmer and his ten children must also be relegated to the domain of fiction. Incidentally, all the land at Ma'aleh Ephraim, where this farmer's property is alleged to be located, is uncultivated rocky soil.

The overwhelming majority of settlements have been set up on State or public land. In the few instances where private land was involved, it was acquired for security purposes, against compensation, in accordance with Jordanian as well as international law. Any landowner who feels aggrieved or feels that the compensation was not sufficient has right of access to the Supreme Court sitting as the High Court of Justice. This court can and does issue writs against the Government or the Military authorities whenever it feels that any person, including residents of the territories, has a legitimate grievance. In a number of instances, the court has found against the authorities. Israel's courts as is well known, have followed the British tradition, in that they, like Britain's courts, are independent and strictly impartial in their approach.

It will be noted, in sum, that all of the cases mentioned in your report, and related to above, involve military settlements, established in various areas in Judaea and Samaria in order to ensure Israel's security. With respect to all Jewish settlements established in these areas, whether they are military or

civilian in character, the security factor is the overriding consideration. Certainly, insofar as military bases and settlements are concerned, Israel has the right, under international law, to requisition land - whether publicly or privately owned - for security purposes.

Since, in your letter, you define the subject of your report as "the Israeli settlements in Judaea and Samaria" and, by implication at least, criticize the civilian settlements among them because they are civilian, rather than military, a few additional comments appear to be in order on this more general aspect of the subject:

1. Judaea-Samaria is an area with which the Jewish people has unquestionable historical links and to which - as part of the former British Mandate over Palestine - Israel has at least as much sovereign claim as the state neighbouring on this area to the east - namely, Jordan. Incidentally, none of the Arab states ever recognized Jordan's annexation of Judaea-Samaria in 1950! Nevertheless, Israel has consistently refrained from annexing this area - in the hope and anticipation of a freely negotiated agreement on the matter with the neighbouring Arab states.

2. Israel maintains that it has the right to acquire land and have its people live in this area, provided it does not expropriate private land for this purpose or infringe upon the rights of other people. The habitual Arab reference to the area as "Arab land" does not make it exclusively Arab. Thriving Jewish communities have existed in Judaea-Samaria not only in historical times but also in the more recent past. These communities (Kfar Etzion, Be'erot Yitzhak, the Jewish community in Hebron, Neveh Yaakov, Atarot are just a few examples) were destroyed either before 1948 or during the Arab invasion of 1948, when King Abdullah occupied this territory by force and decided to make it *Judenrein* ("clear of Jews").

3. Should the Arab nations show a willingness, now, to reach a genuine peace agreement with Israel, there is no reason why Jews and Arabs should not be able to live together in one region. Just as the Israeli Arabs (half a million live in Israel today) are a bridge to understanding between Arab and Jew, so can Jews in an Arab-populated area (and their number in Judaea-Samaria constitutes less than one per cent of the population) play a similar role. The notion that Judaea-Samaria should be the one place in the world today where Jews would be barred from living is utterly inconceivable - and is certainly unacceptable to Israel.

helpful in presenting to your public the full story of Jewish settlement in Judaea and Samaria.

Sincerely,

Yehuda Millo
Counsellor (Press)
Embassy of Israel, London

ב. ההכנסה הנקיה לבעלי משקים ערבים ביום וגם ערך הייצור
החקלאי שם הוכפלו פי 12 בעשר השנים האחרונות(נבמונחים
שוטפים). במחירים קבועים דהיינו במונחים ריאלים, גדל היצור
החקלאי פי 3 באותה תקופה; שעור ממוצע שנתי של צמיחה 16 אחוז.
ביהודה ושומרון רק 4 אחוז מהשטחים החקלאיים מושקימנלעמות 45
ברצועת עזה). עם זאת יצויין כי השטח החקלאי בהשקייה גדל
בכ-60 אחוז בתקופה 1968-1978. עיקר מאמצי המדריכים הישראליים
בגדה נוגעים ליעול בשימוש במימשיטות השקייה) והם הביאו
לתוצאות חיוביות ביותר בפי שמראים מספרי גידול התפוקה.
ג. בידוע, מדיניות הגשרים הפתוחים מאפשרת המשך היצוא החקלאי
מיהודה ושומרון לירדן. ב-1967 יצוא זה הגיע ל-645 מיליון
לירות. בעיקר פרי והב וירקות.

THE DEVELOPMENT OF SOURCES OF DRINKING WATER IN JUDAEA AND SAMARIA

The present-day standard of services which supply water for drinking purposes in Judaea and Samaria cannot be assessed in comparison with the situation in Israel or in any developed countries, but only with that in Judaea and Samaria prior to June 1967. Until then, there was no infrastructure for a significant number of water-supply works, the construction of which was undertaken by the military administration.

THE URBAN SECTOR

Until 1967, the city of Hebron received water from three wells sunk by the Jordanian authorities in the Fawar area, south of Hebron; the wells were only several metres apart, and their joint supply amounted to 80 cu.m. per hour.

The towns of Bethlehem, Beit Jala and Beit Sahur received water from a well sunk by the Jordanian authorities, 14 km. southeast of Beit Sahur, which supplied 60 cu.m. per hour.

The towns of Ramallah and al-Bira received water from the Ein Samia works; the average supply was 120 cu.m. per hour (the amount increased in winter and spring and fell in summer and autumn).

The city of Nablus was served by a number of springs located in the city, as well as by two wells sunk by the Jordanian authorities in the Deir Sharaf area (with a joint supply of 100 cu.m. per hour). The springs in Nablus yield a plentiful supply during the winter and spring of rainy years, but a poor supply during summer and autumn.

Jenin received about 70 cu.m. of water per hour from a municipal well.

Tulkarm received water from a single municipal well, as did Qalqilya.

In the course of the ~~ten~~ 12 years of Israeli administration ~~of the areas,~~ the water supply to the cities has increased as follows:

The water system of Hebron was first linked up with the systems of Bethlehem, Beit Jala and Beit Sahur, to facilitate mutual aid in supplies in the event of any fault in a well at any of these places. New waterworks were completed south of Hebron, utilizing the Samu' well (supplying about 45 cu.m. per hour). Two new wells were sunk in the region and connected with the overall network: Herodion 1 (supplying 90 cu.m. per hour) and Herodion 2 (supplying 440 cu.m. per hour). The southern system was also linked up with Israeli water-supply systems, both in Jerusalem and in the Ezion bloc region, to facilitate relief supplies in the event of a mishap.

The total amount of drinking water in this region increased from 140 cu.m. per hour in 196 715 cu.m. per hour in 1977. The potential for supply in the region south of Jerusalem, in fact, exceeds current demand.

No promising drill sites have been found in the Ramallah-al-Bira area; however, in view of the water shortage, it was decided to sink a well near Mukhmas, on a site recommended for drilling by a British consultant firm during the Jordanian period. The well was sunk to a depth of 800 m. but despite advanced development methods and considerable expenditure, it was classified as dry. It was therefore decided to augment Ramallah's water sources from the water-supply system which serves Jerusalem.

A new well was sunk to a depth of 700 m. near the village of Talluza, to augment Nablus' water supply. This well is adequate for an hourly supply of 300 cu.m., but since production is dependent on electricity from the Nablus power station, which can supply only very limited power, the well was constructed to allow for an hourly flow of only 200 cu.m. Thus, Nablus enjoys an hourly supply of 350 cu.m. in the autumn, while in 1967, only 150 cu.m. per hour was available during the same season.

A deep well sunk in the Jenin area (in the Dotan valley) now supplies 220 cu.m. per hour, ensuring a significant increase in supply.

An additional well was sunk in Tulkarm, enabling the town's water supply to be doubled. The municipality of Qalqilya acquired a well which was formerly privately owned, thus ensuring a regular water supply.

THE RURAL SECTOR

Until 1967, the supply of drinking water in the rural sector was based almost entirely on rainwater collected in cisterns and then transported into homes by the village women, with or without the aid of pack animals. In a number of villages, water was supplied by nearby freshwater springs, and piped water was available in only very few villages. During the ten years of Israeli administration, many villages have been supplied with a water system; in most of these, internal networks and linkups with each house were installed.

Over the past ten years, water supply systems have been installed in the following villages:

Hebron district

Samu', Dhahiriya, Yatta, Karmel, Rihiya, Bani Naim, Idna, Tarqumiya, Beit Aula, Nuba, Surif, Kharas, Halhul, Beit Ummar.

Bethlehem district

Beit Fajjar, Zat'ara, Rhma, Abu Dis, Eizariya. Nearing completion is a pipeline which

will provide the water supply for the villages of Nahhalin, Husan and Battir.

Ramallah district

'Abud, Rantis, Beit Rima, Deir Ghassane, Qarawa, Kafr 'Ain, Lubban, Shuqba, Deir Abu Mash'al, Qibya, Budrus, Nilin, Deir Qaddis and Kharbata. (It should be noted that there were water supply points in some of these villages during the period of Jordanian rule; however, over the past ten years, the supply system has been improved and internal networks and linkups to houses established in the villages).

The water supply systems were also improved in the following villages: Silwad, Jifna, 'Ain Siniya, the Jelazum refugee camp, Bir Zeit, 'Atara, Bituniya, the Qalandiya refugee camp, and 'Anatot.

Tulkarm district

'Azzum, Salfit, Habla, Nur esh-Shams and Nazlat 'Isa.

Nablus district

Sabastiya, Naqura, Deir Sharaf, Beit Iba, Nisf Jubeil, Beit Umrin, Qabalan and the Balata and 'Askar refugee camps.

Jenin district

Barta'a, Silat Dhahr, Tubas, Tamun, Tayasir, 'Aqraba, 'Arrabá, the Fahma refugee camp, Ya'bad, Bardala and Jalama. A central pipeline (as yet without an internal network or linkup) has been constructed in the villages of Qabatiya and Zababida.

(over)

See P. No 3

The modern Israeli drillings carried out in the vicinity of the village of Auja and in the Valley of Fasael did not in any way affect the output of existing wells. In the one case where Israeli drillings did cause a significant decrease in the water supply of Arab village of Bardele, this decrease has been more than compensated for: Arab farmers in the area this year received 3.5 million cu. m. of water from the new Israeli wells - about half a million cu. m. (or 17%) more than they were drawing from their own wells before!

It is the duty of the military government to develop the water resources of Judaea-Samaria by the most modern methods and in the most effective manner known to it. The substantial increase in the agricultural output of Judaea-Samaria in the last decade, as shown below, provides clear evidence that the Arab farmers of the area have significantly benefitted from Israeli development activities.

A marked improvement has taken place in the Arabs' agricultural output in Judaea-Samaria and in their income from agriculture. The following figures, released by the Coordinator of Government Operations in Judaea and Samaria, Israel Ministry of Defence, on 31 March 1978, speak eloquently on this score:

	1967/8	1975/6
Agricultural Output in Thousands of Tons		
Field Crops	23.5	34.9
Vegetables and Potatoes	60.0	147.3
Citrus	30.0	74.1
Olives and other Fruit	75.9	126.6
Value of Agricultural Ouput in Millions of Israel Pounds		
Total	135.0	1,535.1
Income Originally in Agriculture in Millions of Israel Pounds		
Total	115.0	1,242.9

The Defence Ministry survey also noted that in 1974 the annual per capita income among the rural population in Judaea-Samaria stood at 666 dollars - an increase of more than 500 percent over 1966.

סודי

המ' לכלכלה ואנרגיה

ירושלים, ח' אלול, תשל"ח

10 ספט', 1978

פתוח מקורות מים בגדה המערבית

דו"ח ביניים בתגובה למאמר של ג'ון קולי ב"כריסטיאן סיינס מוניטור" מ- 29.8.78 ולמאמר ב"אקונומיסט" מ- 2.9.78 (עמ' 54-57):

1. טענות העיתונאים: לדברי קולי ישראל שודדו את מי הגדה לצרכיה ולצרכי ההאחזויות והגדה מספקת היום חליש מצרכי המים של ישראל (מברק קונב"ל בוסטון מס' 31 מ- 30.8.78).*

כתב ה"אקונומיסט" מדווח כי:

א. אכרים ערביים רבים נושלו מקרקעותיהם.

ב. אף אכר פלשתינאי לא הורשה לקדוח בארות מים חדשות או להגדיל תפוקת המים של בארות קיימות.

לעומת זאת, האחזויות ישראליות קודחות בארות חדשות.

2. מים וצמיחה חקלאית: יצויין קודם כל כי אין להתייחס לבעיות המים בגדה המערבית בלי לקשרן עם צמיחת ענף החקלאות באזור כולו, לכן הצגת תמונת משק המים בגדמ"ע מטעה אם לא מזכירים במקביל את העובדה היסודית בפתוח ענף החקלאות, דהיינו עליה דראסטית ביחס תפוקה/תשומה בכלל וייצור חקלאי/מים בפרט.

3. משק המים בגדמ"ע (ע"פ דיווח מקמ"ט ביו"ש, מעצין אספקת מים ביו"ש ומתה"ל):

יש להבחין בין שני מקורות עקריים למים בגדמ"ע: מים מבארות ומים ממעיינות. כמו כן קיימים שני ממושים שונים למים והם: לשתיה ולחקלאות.

א. בנושא קידוחים: כמו בישראל קובע החוק הירדני המופעל בשטחים המוחזקים, כי יש לקבל רשיון העקה מהממלונות ירדי לקדוח באר חדשה. הממשל ביו"ש הקים איפוא ועדת קידוחים הבודקת את

---

* הטענה שישראל שאבה מי הגדה לתוך מערכת מים ארצית, תלוכת דאמ"ל ישראל הש כ-100 מיליון מטר קוב לעומת בשתפקיד דאמ"ל הכללית בגדמ"ע אינה עולה על כ-50 מיליון מטר קוב בשנה.

בקבוה החקלאיים הערביים. ועדה זו מייסמה את המקנות הירדניות שתוקנו עוד לפני 67 ה.וסרות, בין היתר, קידוחים חדשים בשלוטה אזורים בגדה: יריחו, טול-כרם וקבטייה. הסיבה לאיסור נובעת מניצול יתר של Aquifers (כיסי מים) באזורים אלה: שאיבה נוספת היתה גורמת לכניסת מים מלוחים.

(למרות האמור לעיל, הרשתה ועדת הקידוחים קידוחים לצרכי שתיה בלבד, באזורים האסורים).

לגבי האזורים המותרים הכנים הממשל סדר בניצול הבארות הקיימות אשר לעיתים קרובות נוצלו בצורה הפוגעת בשכנים ע"י בעלי הבארות הערביים עצמם.

בעשר השנים האחרונות הגישו התושבים הערביים כ- 60 בקשות לקידוחים נוספים. אושרו ע"י הועדה הנ"ל כ- 20. אולם לא נקדחה אף באר חדשה. הסיבה למצב זה נובעת מיוקר הקידוחים בגדה (כרבע מיליון דולר לקידוח). עם זאת אסור להתעלם מן החשיבות והרגישות עבור מדינת ישראל של ה-Aquifers הנמצאים מתחת ליו"ש. כיסי מים אלה קשורים גם למאגרי המים העקריים של מדינת ישראל וכל ניצול יתר שלהם עלול לגרוע ישירות במאגרי המים של ישראל. לכן קיים אינטרס ישראלי בסיסי לשמירה קפדנית על פעולות השאיבה של התושבים הערביים.

ע"פ דיווח של תה"ל מואבים היום ביו"ש מ- 300 בארות ערביות ומ- 15 בארות יהודיות. החלק הארי של הבארות היהודיות נקדחו בכיסי מים שלא היו מוכרים לפני 67 ובכאלה שלא היו מנוצלים מספיק להגיע למים מלוחים. חברת מקורות החליטה פעמים רבות להסתכן ולהשקיע סכומים נכרים בקידוחים כאשר לא היה ברור מראש אם יתנו מים מתוקים. כמו כן, לא פעם הסתכן הממשל וקדח בארות ורק לאחר שהתברר שהמים טובים, הועברו לערביי הגדה (לצרכיהם העירוניים).

בנושא אספקת מי שתיה הגשים הממשל תכנית עניפה של אספקה סדירה לכפרים ולערים הערביים. כיום, שני שליש מן המים לערים בגדה מסופקים מקידוחי הממשל (ראה טבלה 1).

בנושא אספקת מים לחקלאות ראה טבלה 2.

ב. בנושא מעיינות (המקור השני למים בגדה): קיימות זכויות שלא נפגעו לאחר 1967. רק לגבי מספר נפקדים הועברו הזכויות לאפוטרופוס וזה מכר מקצתן לאכרים ערביים (כגון בפארן וברדלה) ומקצתן למתיישבים היהודים (כגון ביתא וגוערן).

ג. ברדלה: בכפר ערבי זה אשר בצפון הבקעה נפגעו בארות ערביות בעקבות יחידות לצרכי האחזויות מחולה, ארגמן וקרואה. הפרסה הועלתה כבר בעתונות הבינלאומית. הממשל מסר לנו כי הוחלט להחזיר לתושבים הערביים את כל המים ע"י העברת שלושה מיליון קו"ב מים לשנה לאכרים הערביים שנפגעו.

בהקשר זה יודגש כי קיימים אזורים חקלאיים ערביים בבקעת הירדן בסמוך לרוב נקודות ההתיישבות

ולמב'ג'ה

היהודיות שם; סדרים לצפון: ביריחו, בעוג'א, על יד פצאל, על יד ארגמן, מארג' נאג'א ובברדלה.

4. <u>החקלאות ביו"ש</u>: פתוח החקלאות הערבית ביו"ש בעשר השנים האחרונות הינו מרשים לפי כל האינדיקטורים (ראה סקירה מקיפה בדו"ח המצורף שהוכן ב-1975 ע"י אריה ברגמן מבנק ישראל - הדו"ח על עשר שנות ממשל טרם הושלם).

ההכנסה הנקיה לבעלי משקים ערביים ביו"ש וגם ערך הייצור החקלאי שם הוכפלו פי 12 בעשר השנים האחרונות (במונחים שוטפים). במחירים קבועים דהיינו במונחים ראליים, גדל היצור החקלאי פי 3 באותה תקופה: שיעור ממוצע שנתי של צמיחה - 16%. ביהודה ושומרון רק 4% מהשטחים החקלאיים מושקים (לעומת 45% ברצועת עזה). עם זאת יצויין כי השטח החקלאי בהשקייה גדל בכ- 60% בתק פה 1968-1978. עיקר מאמצי המדריכים הישראליים בגדה נובעים ליעול בשימוש במים (שיטות השקייה) והם הביאו לתוצאות חיוביות ביותר כפי שמראים מספרי גידול התפוקה.

טבלה 1 : צריכת מים עירונית מבארות ומעיינות ביו"ש בשנים 67/68 ו- 77/78

(במליוני קוב מים לשנה)

שנים	הפקה מבארות	ניצול התפוקת מעיינות	מים מיובאים מישראל	סה"כ צריכת מים
1967/68	3.7	3.0	-	6.7
1977/78	8.3	*1.9	**1.3	***11.5

הערות

מקור: קמ"ט מים בממשל הצבאי ביו"ש.

* תפוקת המעיינות ירדה ובמקביל הועלתה כמות המים המיובאת מישראל.

** בשנת 1978/79 הוסיף הממשל עוד 1 מיליון קוב מים לשנה לאזור ראמללה.

*** למעט מספר כפרים בהם לא הותקנו מדי מים.

טבלה 2 : צריכת מים בחקלאות מבארות* ביו"ש בשנים 67/68 ו- 77/78
(במליוני קוב מים לשנה)

שנים	הפקה מבארות ערביות	הפקה מבארות של חברת מקורות**	סה"כ צריכה חקלאית
1967/68***	37.7	-	37.7
1977/78	29.3	14.1	43.4

הערות

מקור : קמ"ט מים

* בנוסף למי בארות זורמים מים ממעיינות. אין נתונים בדוקים לגבי מים אלה. על פי הערכת הממשל קיים פוטנציאל ממוצע של 30 מיליון מטר קוב מים בשנה שנוצל רובו ככולו על ידי כפריים ערביים.

** מבארות שקודחו לצרכי ההתיישבות היהודית.

*** נתונים אלה על סמך סקר שנערך ב- 1968; על פי הכרזות לא בדוקות של בעלי הבארות. ב- 1976 הותקנו מדי מים והנתונים לגבי 1977/78 הינם על פי קריאת מדים אלה. קשה מאד איפוא לעשות השוואה בזמן.

משרד החוץ

מחלקת הקשר

מברק נכנס

בלתי מסווג

אל: המשרד

מאת: בוסטון

מס 31

נשלח 301015 אוגוסט 78

מ י י ד י

גונן-הסברה- ברוש - וושינגטון (העבר)

בכריקשיאן סיינס מוניטור מחיום, מאמר של ג'ון קולי על בעיות המיים בגדה המסתמך גם על מאמרי אמיר שפירא ב-8.8 וב-25.6, "על המשמר", על סכן מקרן. לדברי קולי ישראל שודדת את מי הגדה לצרכיה ולצרכי האחזויותיה, והגדה מספקת חיום שליש מצרכי המיים של ישראל.

בידינו חוזר המתאם לשטחים מ-15.9.77 ונייר הסברה 362/23/10/77 אך זקוקים, לצורך תשובה גם למספרים על:

1. תקופת המיים הכוללת בגדה ב-1967 וב-1978.

2. תצרוכת המיים הכוללת של ערביי הגדה ב-1967 וב-1978.

3. תצרוכת המיים הכוללת של הייטובים הישראלים בגדה.

4. האם קיים יבוא מיים מהמערכת הארצית הישראלית לגדה.

ראובן זאת כדחוף.

ב ב ל י

שחה רתם סרתם שהבט מנכל ממנכל מעת הסברה מצפא מזתים חקר רם אמן גונן אורלי

רע

השנה, החל מחודש יוני, כאשר יבש שוב המעיין, מסופקים לשני הכפרים בעוג'ה מי השתיה ללא תשלום וללא הגבלה ע"י מערכת ברזיות שהותקנו בכל הכפר. המתקנים הותקנו ע"י יחידת המים של הממשל ועל חשבונה, המים מסופקים מקידוחי חברת מקורות מתוך הסתעפויות של קווי מים של קיבוץ ייטב, לפי הסכם בין ייטב, מקורות, הסתדרות הציונית וקמ"ט מים איו"ש.

כאמור יש באיזור מספר בארות המפיקות מים מתוקים הראויים להקשיה. לבעלי בארות אלה יש זכויות במי המעיין והם משקים את גידוליהם במי המעיין, כל זמן שהשפיעה במעיין בעיצומה, בקיץ כאשר שפיעת המעיין מתדלדלת הם מפעילים את הקידוחים ומשקים את הגידולים במי הקידוחים.

השנה עקב הבצורת הקשה הפוקדת את האיזור כולו ביקשו מספר חושבים רשיונות קדיחה באיזור החקלאי, אחרי בדיקת המצב ההידרולוגי החברה שאין אפשרות לאשר את כל הבקשות על מנת שלא לגרום נזק לקידוחים הקיימים, הבדיקה הראתה שמתוך 5 הבקשות שהוגשו בחודש יוני השנה ניתן לאשר רק שני קידוחים הממוקמים בריחוק מספיק מקידוחים קיימים מפיקים.

- ולכן החפקה מקידוחים חדשים לא יגרמו נזק לקידוחים הקיימים.

הממשל אישר את שני הקידוחים האלה ונפגש עם נציגי הכפר והוצע להם לערוך שאיבת נסיון לאקויפר שממנו ניזון המעיין במטרה לבדוק האם ניתן לשאוב מים מבאר עמוקה שניזונה מאקויפר המעיין.

החלקאים לא נענו להצעות הממשל ובמקום זאת ביקשו לקדוח קידוחים שטוחים נוספים באיזור החקלאי בקרבת הקידוחים הקיימים.

מהסיבות שהסברנו לעיל לא אשר הממשל את הקידוחים על מנת שלא לגרום נזקים לבארות הקיימים.

חשוב לציין שכבל שמרבים לקדוח, כן קטנה מתיקות המים, בגלל המלחה גוברת של המים במאגרי המים שאין אפשרות לתקנה, זו סיבה שאינה מאפשרת קידוחים נוספים.

המעיין החל לשפוע מחדש עם התחלת הגשמים העזים בחודש דצמבר ואם שנת הגשמים הנוכחית תהיה טובה, ודאי שימשיך לשפוע ולאפשר השקיית הגידולים כפו בעבר. בעצמם חידוש השפיעה יש משום הוכחה שאכן הפסקת הזרימה השנה לא נבעה מניצול מי המעיין בדרך כל שהיא ע"י ההתישבות היהודית באיזור.

חומר רקע ע"י מפקדת אזור איו"ש - קמ"ט מים.

בברכה,

פנחס גונן

יב׳ בטבת תש"ם
1 בינואר 1980

אל הנציגויות ומחלקות המשרד

מאת הנציג בשטחים

הנדון: מי המעין של הכפרים עוג׳ה שבבקעת הירדן

1. בעקבות סיעונים ושאלות החוזרות ונשנות הן ע"י הנציגויות והן ע"י נציגי השגריריות בארץ הוכנה סקירה מיוחדת שיש בה להבהיר שאין ממש בסיעונים על גזילת מים מהכפריה עוג׳ה פוקא ועוג׳ה תחתא בבקעת הירדן כתולדה מקדוחי מים בישובים היהודיים הסמוכים נערן וייסב.

2. מעין עוג׳ה:
מעיין עוג׳ה נובע בתוך ערוץ נחל עוג׳ה, ברום של 20+ מ׳, בנ.צ. 42-151/75-186.

המעיין ניזון מאקויפר הקונומן העליון והוא הינו הגדול במעיינות הנובעים מאקויפר זה באזור עוג׳ה-מצאל.

מי המעיין זורמים באפיק סבעי לאורך כ-600 מ׳, עד לסכר הטייה ממנו הם מוסים לתעלת ביסון וזורמים בגרוויטציה לעוג׳ה העליונה ועוג׳ה התחתונה ומשמשים להשקאת שדדסים, מטעי בננות ושטחי ירקות.

תכונות המעיין
ספיקות המעיין נמדדות פעם עד פעמיים בחודש בסכר מלבני המותקן כ-200 מ׳ במורד מסכר ההטייה. השפיעה של המעיין מאופיינת באי יציבותה, (היא נעה בין 3900 מ"ק לשעה (מרץ 1946) עד -0 בחודשים יולי, אוגוסט, ספטמבר 1963. מכסימום השפיעה השנתית הידועה, היתה בשנת 1945/46 והגיעה ל-25 מיליון מ"ק, ומינימום השפיעה הידועה היתה בשנת 1962/63 והגיעה ל-1.1 מיליון מ"ק.

להלן נתונים על שפיעת המעיין ב-5 השנים האחרונות

ש נ ה	מכסימום מ"ק/שעה	מינימום מ"ק/שעה	סה"כ שנתי	גשם במ"מ-מזרעה, שרקיה תחתא
1973/74	1930	234	11.5 מ"ק	849
1974/75	1811	843	12.9 מ"ק	496
1975/76	1645	608	8.1 מ"ק	508
1976/77	1429	212	5.7 מ"ק	597
1977/78	1429	144.7	4.7 מ"ק	570

מעיון בנתונים ניתן להסיק ששפיעת מעין העוג׳ה, תלויה בגשם היורד על איזור ההזנה של המעיין. עצירת הגשמים גורמת לתגובה מידית על שפיעת המעיין. מהטבלה לעיל ניתן לראות את צריכתו של המעיין ואנו צופים כי אם השנה כמות המשקעים באזור תהיה מתחת לממוצע הרב שנתי כפי שהוא עד היום, התקופת הסתיו יבש המעיין כליל.

ב-1.1.79 נמדדה במעיין ספיקה של 6.1 מ"ק/שעה שהוא תגובה ישירה ומצטברת של מיעוט הגשמים בשנה החולפת ובשנה הנוכחית.

2/..

פוטנציאל המים באיו"ש

ק ע

- עד יוני 67 היו רב התושבים ללא אספקת מים מסודרת ובאיכות הראויה לשתיה. רובם שאבו את מימיהם ממעיינות מקומיים או מתוך בורות לאגירת מי - גשמים, אספקת מים זורמים בבתים היתה קיימת רק בחלק מהערים הגדולות.

- אספקת מים לשכונות נתנה לסרוגין מספר ימים בשבוע, זאת בנוסף להמצאות ביוב זורם יצרו סכנה להתפשטות מחלות ומגיפות.

- מאז 67 נעשו פעולות להתאמת מערכת המים ולפיתוח הכלכלי המואץ, להעלאת רמת החיים ולחמורות שנבעו מכך באורחות החיים של התושבים.

- תמונת מצב פוטנציאל המים עד שנת 67:-

א. מפעלי מים ממשלתיים - 2 מפעלים - עבוד, שבתון עם הספק כולל של 35 מק"ש.
ב. בריכות מים כפריות - 10 בריכות בקיבול כללי של 1,000 מק"ק.
ג. קוי מים - 45 ק"מ.
ד. ברזי מים צבוריים - ב - 12 כפרים.

מפעלי מים עיקריים

- תכנית אב לפיתוח מים סדירה לכפרים משולבים בה מספר מקורות מים ומספר צרכנים על מנת להקטין למינימום את ההסתברות להספקת מים כוללת במקרה של תקלות.

- פרוט מפעלי המים העיקריים בחתך נפתי:-

א. נפת חברון

1) מפעל סמוע - הושלמה בנית המפעל, הותקנו בריכות בכפרים יאטה ודהריה, הונחו קוי מים לחלוקה כולל לשבטי הבדוים. ציוד הקידוח והבוסטר הוחלף. התפוקה עלתה מ - 40 ל - 60 מק"ש.
2) תת מפעל דיר שער - הוקמה תחנת שאיבה ניזונה מקדוחים בהרודיון ומפעל עדולם. בתחנה 2 יח' שאיבה בספיקה כולל של 280 מק"ש. מחוברת לקו מתח גבוה. מהתחנה הונח קו מים "12 ובאורך 15 ק"מ לחברון, מ/פ ערוב, בית אומר, חלחול ומתחבר לרשת העירונית של חברון.
3) תת מפעל צוריף - הכפרים מבתיר בצפון עד אידנא בדרום לא קבלו כלל מים בתקופת ירדן. כיום מחוברים לקו ראשי של מקורות מחבל עדולם לגוש עציון. הצינור היגר בקוטר "4 ו - "6 ובאורך כולל של כ - 26 ק"מ.

ב. נפת בית לחם

1) מפעל הרודיון - כולל 2 קידוחים הרודיון 1 - בוצע ע"י הירדנים והרודיון 2. הרודיון 1 סיפק ב - 67 כ - 60 מק"ש וכיום מספק כ - 90 מק"ש. הרודיון 2 מפיק כ - 440 מק"ש קוי מים בקוטר "12 ובאורך כ - 17 ק"מ הונחו לבית לחם, בית ג'אלה, בית סאחור ולתת מפעל דיר - שער.

ג. נפת רמאללה

1) מפעל רמאללה - עד 67 סופקו מים לרמאללה ממפעל עין סמיה ומקדוח חקלאי סמוך למעין בתפוקה של כ - 120 מק"ש. הונחו קוי מים לביר זית וביתוניה בקוטר "4 ו - "6. וקו נוסף בקוטר "14 ממוצא עד בריכת האגירה בביתוניה בנפח1000 מ"ק מסוגל להוליך 720 מק"ש ולענות על הצריכה ברמאללה וישובי הסביבה.
2) מפעל עבוד - שיבתין - ציוד השאיבה הישן הוחלף. בדיר אבו משעל נבנתה בריכת מים בנפח 500 מ"ק. שני המפעלים אוחדו בצינור בקוטר "4. התפוקה הוגדלה מ - 35 ל - 140 מק"ש מספק מי שתיה ל - 20 כפרים בצפון מערב הנפה.

ד. נפת ירדן

1) מים לגשרים - בעבר סופקו המים לגשרים ע"י מיכליות מיריחו. הונחו קוי מים בקוטר "3 באורך כ - 12 ק"מ מקדוחי מקורות.
2) מים ליריחו - המים ממעין אלישע הגיעו בצנרת צרה ובאופן בלתי סדיר. המים היו עכורים. הוקמה בריכה בנפח 2,000 מ"ק כולל מתקנים לטיהור המים. הונח קו חדש לאספקת מי שתיה לחלק מהעיר (החלק הנמוך) כולל התקנת ברזי כבוי אש.

ה. נפת טול כרם

1) מפעל עזון, סלפית - עד 67 סופקו מים משני קידוחים בתקופה של כ - 100 מק"ש בחורף וכ - 70 מק"ש בקיץ. בעזון חודש קידוח ישן המפיק 15 מק"ש, הוקמה בריכת אגירה של 200 מ"ק והונחה רשת קוים בעיר. בסלפית שופצו 2 מעיינות עם התקנת בוסטר. הוקמו בריכות אגירה בנפח 200 מ"ק והוגדלה התפוקה מ - 10 ל - 20 מק"ש.
2) מפעל יתמה - הושלם קידוח בקרבת הכפר א - זויה,מתוכנן לספק כ - 100 מק"ש לכפרי הסביבה.

ו. נפת שכם

אספקת המים התבססה בעבר על מעיינות בתוך העיר שספקו כ - 100 מק"ש. נוספו 2 קידוחים בדיר שרף כ - 80 מק"ש. נערך קידוח לבאר עמוקה בספיקה של כ - 300 מק"ש. במחנות הפליטים - עסכר ובלטה הונחו רשתות מים וחוברו למערכת המים העירונית.

ז. נפת ג'נין

1) מפעל טובאס - אספקת מים מקידוח מקומי בספיקה של 50 מק"ש. הקידוח הורחב ושוכלל, הותקנו משאבה ובוסטר, מנועי דיזל, קו בקוטר "6 ובריכת אגירה בנפח 1,000 מ"ק.

2) מפעל דותן - אספקת המים מבאר בתוך העיר בספיקה של כ - 60 מק"ש. קידוחים פרטיים הוסיפו כ -20 מק"ש לצריכת העיר - עם הקמת המפעל ליד ערבה הנשען על קידוח עמוק המספק כ - 230 מק"ש. הונח קו בקוטר "10 לבריכת אגירה בנפח 1,000 מ"ק. הונחו קווים ליעבד, קבטיה, זבבדה ומחנות צה"ל באזור.

4119 **
**
*

משרד החוץ-מחלקת הקשר
שגר

701 משרד החוץ-מחלקת הקשר

ווש , בוסטון , נר: חודש 701, מ : המשרד
מ, סג: ש, תא: 130978, ות: 1500
תצרוכת מים בגדה

ר/מידי

ם 701

כי. דע ברוש. שלך 31/13.

רוכת מים בגדה.

הטענות שישראל שודדת מי הגדה לצריכה מופרכות מיסודן. תצרוכת המים של ישראל היא ב-1700 מיליון קוב בשנה בשתפוקת המים הכוללת
רשם אין עולה על ב-80 מיליון מטר קוב בשנה. תפוקת המים בגדמע הוכפלה בעשר השנים האחרונות פי שנים וחצי.

בעשר השנים האחרונות הקימה ישראל רשת אספקת מים סדירה לתשעים כפרים ערביים. לעיריות הערביות בגדה הושלשה כמות המים, נוסף על כך
בארים מים מהרשת הישראלית למספר עיריות בגון : בית לחם, חברון, בית גאלה ורמאללה ואת בשל מחסור במים מתוקים בגדמע.
בבר ב-1967 רוב ה- AQUIFERES (כיסי מים) בגדמע נוצלו במלואם : שאיבה נוספת היתה גורמת לכניסת מים מלוחים, לכן אסר השלטון הירדני
רדני קידוחים חדשים בארבעה מאווני יום, לאחר 1967 השלטון הישראלי יישם התקנות הירדניות באותם אוורים על פי אותה שיטה.
רם שואבים מים ביום מ-300 בארות ערביות ומ-15 בארות יהודיות. החלק הארי של הבארות היהודיות נקדחו בכיסי מים שלא היו מוכרים לפנ
או בכאלה שלא מנוצלים מחשש להגיע למים מלוחים. הקידוחים בגדמע יקרים מאד, כרבע מיליון לקידוח) ומלאי סיכונים. לא פעם הסתבן
משל וקדח בארות ורק לאחר שהתברר שהמים טובים הועברו לערביי הגדה.
מדיניות הממשל להרשות קידוחים חדשים רק לצרכי שתיה, ובאווורים שכ הגישו לגבול הניצול וכן להחיר קידוחים גם לצרכי חקלאות.
עד לאחרונה לא נעשתה פעולת מדידת מים בגדמע. באחרונה התקין הממשל מדי מים והוציא רשיונות לתושבים כפי הכמות המעשית שנוצלה עד אל
וספת 10 אחוז.

כסות נקבעו בצורה זו למרות שימוש בוונוני במים בעבר. הודות למאמצי הממשל לרציונליזציה של השימוש במים הוקטן בהרבה היחס בין צריכת
ם ליחידת תפוקה חקלאית.

מים מפורטים נשלחו בדיפ'.

מים/מטת/גוון=========

Water in Judaea and Samaria

1) The number of waterworks of the Government in 1979 increased from 1 to 9 (this does not include waterworks for Jewish settlements).

2) The supply of water for these waterworks increased from less than half a million cubic meters (M3) per annum to 9 million M3 per annum.

3) In 1966, there were only a few villages which had running water installations (water was mainly supplied by wells and cisterns). In 1979, there are about 50 villages with running water installations.

4) The aim of the water supply policy of the military government is to supply all the water needed for domestic purposes according to the demand of the increasing population and increasing standards of life.

It is the intention of the military government to supply an ever-increasing number of villages with running water facilities.

Within the framework of this policy the execution of the following projects should be specially mentioned:

a) The Herodian Water Project which is pumping water from two wells to the entire Bethlehem and Hebron area.

b) The pipeline from Motza (near Jerusalem) to Bitunia, which has solved the problem of water shortages in the Ramallah area.

c) The Beith-Ibbo Project for Nablus and villages to the West of Nablus.

d) The Dotan Project supplying Jenin and its vicinity.

The drilling operations of the Israeli water company, Mekorot have not been at the expense of Arab farmers, but in some cases Arab farmers have registered gains in their water supply as the result of such drillings. The 17 Mekorot drillings, for the benefit of Jewish settlements in Judaea-Samaria, were all made with modern equipment, at a depth never reached before by any of the local Arab farmers. Five other wells have been sunk by Mekorot for the exclusive use of Arab villagers. The 300 existing wells, drilled previously by Arab farmers, are all nearer the surface than the new Israeli wells. Seven more permits have been issued to local Arab farmers by the Israeli authorities to execute additional drillings of their own.

C.S. MONITOR
(30.8.78)

Water: a knotty issue in Mideast

By John K. Cooley
Staff correspondent of
The Christian Science Monitor
Athens

The supply and sharing of precious water, vital to life in Israel, Jordan, Syria, and their Mideastern neighbors are likely to be a major issue in the background, if not on the agenda, of the Egypt-Israel-United States summit talks opening at Camp David, Maryland, Sept. 5.

More than 100 Israeli settlements established on territory Israel conquered from Jordan, Syria, and Egypt in 1967 are sharply in the spotlight. But many analysts believe the less-publicized issue of water is even more fundamental in any peace settlement.

Israel is reported to be using water from the Israeli-occupied Jordan West Bank to cover some of Israel's own growing water needs. More wells are being drilled in the West Bank's water table for new Jewish settlements there, especially in the Nablus area.

Jordan, for its part, plans a new $880 million Maqarin High Dam project on the strategic Yarmuk River, which separates the Israeli-occupied Golan Heights of Syria from northern Jordan. Israel wants a share of water from that dam.

For Jordan, the United States-supported Maqarin Dam project would mean irrigation of more than 30,000 additional acres of farmland in the kingdom's rich Jordan Valley "breadbasket," source of much of its food. The dam also would supply drinking water to Irbid, Jordan's main northern city.

The Maqarin project also is related to a string of power, irrigation, and other development projects stretching southward along the Jordan Valley to the Dead Sea.

On Aug. 8, Israeli journalist Amir Shapira wrote in the Israeli daily newspaper Al-Hamishmar that Israel will ask the United States to make U.S. support to the Maqarin project conditional on "Israeli rights to a part of the Yarmuk water being assured, as was once determined in an unsigned Israel-U.S. accord."

Mr. Shapira reported that "a senior [Israeli] source says Israel can bring about withdrawal of World Bank funds from Maqarin," and that the U.S. State Department already had been informed of this.

Mr. Shapira further claimed that many years ago, when U.S. aid funds were committed to Jordan's East Ghor Canal water project, Israel was "promised" 25 million to 40 million cubic meters of Yarmuk River water.

Unilateral action discussed

Since the Jordanian project might prevent this, Mr. Shapira wrote, discussions were held in the Israeli Foreign Ministry about possible "unilateral" Israeli action to "realize Israeli rights over this water." He did not specify what type of action was meant.

Mr. Shapira foresaw the possibility of a situation where the United States would be "compelled" to give Jordan such preconditions for aiding the Maqarin Dam. Israel also was in a position to influence the World Bank to place similar conditions on its grant of funds to the Maqarin project, Mr. Shapira asserted.

Last June 25, Mr. Shapira wrote in Al-Hamishmar that Israeli water experts were warning that Prime Minister Menachem Begin's proposals for "self-rule" of the West Bank, evidently to be discussed at Camp David, endangered Israeli water plans.

Deep drilling already had begun in Samaria (the West Bank's northern region) and was supplying one-third of Israel's own requirements, he said.

Samarian water

Mr. Shapira added that Israeli water experts feared that in any peace settlement, pumping of water eastward from the slopes of the Samarian hills might be presented as a "humanitarian development project" to benefit the Palestinian refugee population of the West Bank. Israel's "surrender" of Samarian water had to be avoided for Israel's own sake, the experts were said to have added.

The water question, wrote Mr. Shapira, already had been raised in earlier talks between

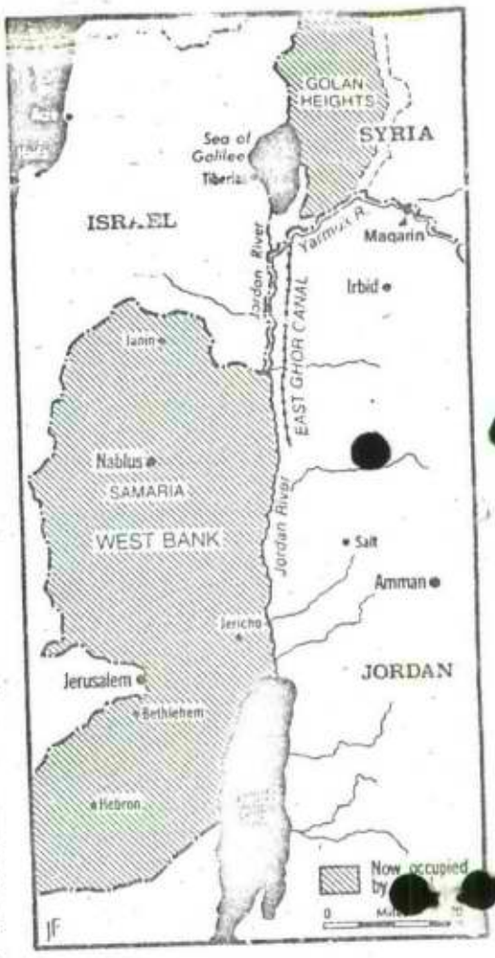

Prime Minister Begin and the U.S. Government.

Jon Tinker, an environmental consultant, wrote in a special article in the 1978 Britannica Book of the Year that Israel, in pumping groundwater to the surface, is slowly reducing Israel's water table. That table, he added, is becoming more saline as seawater seeps in, and as a result of pollution.

Annual runoff used

"Israel is already utilizing 95 percent of its annual runoff," writes Mr. Tinker. "By the end of the century, half of its irrigation water may be treated sewage, and the continuously recycled groundwater may have become so saline that bottled drinking water will have to be sold in the shops."

Disagreement over sharing of Jordan River and other waters has been a major, though recently less-publicized cause, of Arab-Israel conflict since 1948. Less than 4 percent of the cultivated area in Jordan, according to Jordan Government figures, is irrigated.

Until 1967, 30 percent of Jordan's cereals, 60 percent of its fruit, and 65 percent of its vegetables came from the West Bank, which Jordan annexed after the 1948-49 war with Israel and then lost in June, 1967, to Israel.